

NAGRADA
I. B. MAŽURANIĆ
★★★★★
ČASNA LISTA IBBY

SEMAFORA

LEKTIRA

BIBLIOTEKA

SILVIJA ŠESTO

DEBELA

Debela

Silvija Šesto

SEMAFORA

**Bulaja
naklada**
www.bulaja.com

Za Anči, Grgu i Dadeka

1.

Ja sam Lada, i debela sam. Kako god okrenem. Debela sam na javi i na fotografijama. Imam taj glupi izraz lica koji imaju svi debeli ljudi. Za poludit. Nešto između smijeha i plača.

Danas je stara ispekla za doručak kruh. Pohala ga je. Ko za ludo, ona to obično radi nedjeljom, kad se ništa ne radi. Zapravo, ja ništa ne radim osim što se prežderavam. Cijelo me jutro pekla savjest zbog proklete četiri kriške, a da o slanim krekerima i ne govorim. Gledala sam telkač, grickala ih ležečki i čekala. Naravno, ručak.

Opsjednuta sam hranom. Priznajem. Ili klopam ili sam opsjednuta tim da ne klopam. Strašno. Još je strašnije kad su vam starci daske, a vi balon. Kad vam je stariji brat u stanju požderat sve ratne zalihe slatkoga u kući, i ništa. Moglo bi se reći da je čak mršaviji poslije toga.

Jednom sam ga promatrala kako guta kolač od ananasa sa šlagom. Naprosto guta, bez grižnje savjesti. On u tim trenucima uopće nije svjestan, on se bavi nečim, to mu je tako normalno. Ja pak patim, i prije, i za vrijeme, i poslije jela. Te koliko će mi se primiti, a primi mi se sve, i više, hoću li to smazati ili neću, ja na taj način nikada i ne uživam u klopi. A nije da nisam probala smršavjeti. Svaki put kad ugledam neku koščatu ljepoticu, padne odluka. Sljedeće jutro pijem goroku kavu, ručam poskrivečki da mama ne gleda kako bacam sve te lijepe i ukusne stvari u zahod. Do večere. Tu obavezno puknem i nadoknadim sve. Hvala Bogu pa smo danas imali za ručak neku splaćinu od zelja s tijestom. Već osjećam kako sam lakša. No to je samo osjećaj, kile ne idu dolje samo tako lako kako se dobivaju. Vaga šuti. Osamdeset devet na moju visinu činjenična je katastrofa.

Ležim u krevetu i listam svježi album s fotografijama. Ljetos sam se baš ispatila. S deset kila manje stvarno sam bolje izgledala. Iz ove perspektive to ljetos izgleda sasvim izgubljeno. Mogla sam se lijepo opustiti i pojesti sve plodove onih čestih obiteljskih roštiljada. A vidi me sada! Gasim svjetlo sa zaključkom kako ću sutra početi život iznova. Pa tek mi je petnaesta godina.

2.

Zrcalo. Stara ga je postavila da zakrije neku gadnu rupu u zidu. Visoko je i široko. Svako se jutro pozdravljam s njim. Svako mi jutro odgovara na moje nečujno pitanje: jesi, jesi, najdeblja si od ovih stopa pa sve do... Opet grozno. Stajem na vagu u gaćama i potkošulji. Uvijek se tješim kako to i nije najpreciznija vaga. Tješim se. Osamdeset devet. Dobro, moglo je biti i obrnuto, moglo je pisati devedeset osam, ipak sam se cijelo ljeto patila. Kad se samo sjetim koliko sam sladoleda propustila.

- Hvala - niječno bih zahvaljivala na slatkim ponudama.

- Ali zašto? - u prvim bi trenucima zapitao netko, a onda sam svima u očima vidjela iskrenu sućut zbog prepoznavanja pravog razloga. Na licima im se moglo čitati ono: jadnica. Uh, koliko patnje, a vidi me sad. Toliko kilomjersa i još k tome gospodin želudac nije miran, nešto bi pojeo i po cijenu daljnjeg širenja.

No, od danas sam stvarno na dijeti. Evo, već stavljam tu odvratnu žvakaću u usta. Za paketić sam dala cijelo blago, skoro da nisam plakala kad sam je plaćala u onoj istoj ljekarni u koju sam uložila prije dvije godine veliki kapital za neki odvratni biljni čaj koji mi, naravno, ništa nije pomogao osim što mi je zgadio život na dulji rok.

Ove žvakaće bi, kao, trebale smanjiti apetit. Meni zapravo treba nešto što će mi smanjiti trbuh, ali vidjet ćemo.

Nazvala me Ivana da idemo u grad. Ne volim baš ići s njom, jer zajedno izgledamo kao Stanlio i Olio, ali to joj nikad nisam priznala. Ivana je visoka i mršava i u osnovnjaku su se svi dečki na nju palili. Ja sam niska i, oh, pa zar vam već nisam to rekla i još ću vam tisuću puta reći, niska i debela!

- Samo malo volje, pogledaj moju staru, a znaš da je njoj puno teže bilo skinuti - govorila je. Jer stvarno, njezina je stara radila u kuhinji.

- Ti bi mogla sjajno izgledati, ali svaki put imaš puna usta. Opusti se malo. Uostalom, meni i ovako dobro izgledaš.

Ali nije bilo lako hvatati sve te zainteresirane poglede koji su prolazili kroz mene do Ivane. Dečki su se jednostavno lijepili. Ja sam ih već svojim ponašanjem odbijala, a stasom da i ne govorim. Jednom mi se priljepio samo jedan Silvio. Naravno, bio je debeo kao ja i svi su nas zezali do sita, čega se ja i danas sjećam kao vrlo neugodne uspomene.

3.

Danas nisam ništa klopala. Kako sam to uspjela? Jednostavno, zaboravila sam lovnu, a cijeli sam dan bila vani. Prvo u školi, a onda u nekom laganom šopingu s curama. Zapravo sam i ja trebala šopingirati, ali ovako sam ih samo promatrala i pratila, a dogovor nisam mogla otkazati. Cure su išle i na kavu, pa mi je to bio jedini obrok.

Navečer me stara dočekala s nekim umakom koji sam ja odlučno odbila slagavši joj kako sam jela picu u gradu. Poslije sam još dugo u nosnicama mljackala taj divan miris, a bila je tu i pita od jabuka i neki kolačići naše susjede.

Jedini spas bila je soba. Otišla sam u svoju sobicu, u kojoj više nije bilo nikakvih prehrambenih rezervi poput kikirikija, slanin štapića i rum štangica, a kako mi je u želucu ona kava skakala kao da pjeva Beethovenu Devetu, odlučila sam odmah ubiti oči, uz veliku nadu kako se to isplati za kojih deset izgubljenih deka. Čovjeku malo treba da bude sretan.

No prije nego sam legla nazvao me Dubravko radi nekih crteža. Kud baš mene, opet će me zezati u školi, pomislila sam totalno izgubivši mir po cijelom tijelu. Dubravko ide sa mnom zajedno u razred i frik je također malo snažniji, tj. deblji, i pojma nemam zašto se baš za mene zakvačio. Izgleda da je tip drugo ja onog Silvija iz osnovnjaka, kojega nikako ne mogu izbaciti iz mentalnog sklopa i cijele, pa još i tužne priče. Sad sigurno već ima dvjesto kila, a bogme ću i ja ako ne potraju ovakvi disciplinirani dani.

Zaspala sam vrlo brzo, valjda zbog te strašne praznine, i cijelu sam noć sanjala kako se prežderavam onoga miomirisnog mamina umaka.

4.

Nekad, kad sam išla u osnovnjak, znala sam se pogledavati u vjetrobranska stakla i tako sam se sama sebi doimala vitkijom. Nekad su automobili imali ravna stakla, a danas se više i ne usudim pogledati, jer ovako zaobljena svašta su u stanju učiniti s mojom ionako upitnom figurom.

- Svaki je izlog tvoj! - znala mi je prigovoriti Ivana. - Buljiš u sebe kao da se prvi put vidiš. Daj se opusti!

Lako je njoj. Ona to govori punih usta sladoleda, dok se ja vječno znojim i patim, patim dok ližem sladoled zbrajajući sve te opasne kalorije koje me, poput razjarene vojske, polako i sigurno osvajaju.

Sad sam gimnazijalka. Jedini mi je spas što imam puno sati, pa ne stignem toliko klopati. Samo da sredim još te vikende i sve će biti O. K. Tješim se.

Danas me je Dubravko gledao kao da sam ja kriva što je dobio kulju iz tih crteža. Želi mi nametnuti osjećaj krivnje, ionako sam ga puna. Došlo mi je pod odmorom da ga pljusnem, ali znala sam što bi cure u tom slučaju rekle.

- Tko se tuče taj se voli! - stara je i otrcana fraza, ali bez obzira na otrcanost, sada mi ne treba, barem ne sad kad sam se po ne znam koji put odlučila otopiti. Prestati jesti i početi... Što? Pušiti!

Istina, počela sam još na kraju osnovnjaka. Najprije sam držala curama stražu, a onda sam i sama počela povlačiti dimove. Krasno. Zakvačila sam se kao budala. Nikad nisam pomislila da ću biti pušač, osobito gledajući odmalena svoje starce koji su se vječno gušili u dimu i davili njime nas klince. Moj brat Dado, recimo, ne puši. Valjda su dečki jače volje. Danas, kad je već prva godina srednje pri kraju, može se reći da sam propušila i zbog toga što sam počela kupovati cigarete. Faza žicanja i isprobavanja bila je iza mene.

5.

Pušila sam u svojoj sobi tako da bih unutra povukla, a kroz prozor ispuhnula dim. Noći su bile još uvijek svježije i da je kojim slučajem stara naišla, a ona uvijek iznenadno naiđe, sve bi joj bilo jasno. Nasreću, to se nije dogodilo i ja sam praksu nastavila noćima. Starci su okorjeli pušači, ništa ne shvaćaju, ili ja to umišljam. Zapravo, ja se još uvijek prisiljavam pušiti. Vodi me suluda ideja kako će mi to pomoći smršavjeti ili barem ubiti apetit. Znam, znam da je to najgluplje što ste čuli, ali zašto ne probati i to. Uostalom, tu sam tvrdnju čula od jednog vrlo cijenjenog čovjeka, da ne velim jednog od vodećih političara naše zemlje. Taj se pak htio odreći zadimljenog poroka pa je za tri mjeseca nabacio trideset kila, svaki mjesec po deset. Onda mu nije preostalo drugo nego da se što prije vrati voljenom poroku, jer je bilo očito da je apstinencija prouzročila njegov prehrambeni poremećaj. No, pušenje nije isto što i grickanje jabuke. Nju možeš pojesti prije spavanja i ne moraš. Još nisam čula da jabuke stvaraju ovisnost, a ja sam se na cigaretu baš prilijepila. I počela ih sama kupovati. Od džeparca.

Jednom sam uzela starcima kutiju iz šteke, a onda sam slušala cijeli dan staru kako govori starome:

- Stvarno mi nije jasno gdje je to otišlo...
- U dim! - odgovarao je stari u polušali.
- Ne mogu vjerovati, pušimo puno, ali baš toliko... - i nastavila je svoje poslove.

Baš sam nesretna. Evo, primjerice, Nova godina. Baš kad sam mislila da ću proslaviti negdje s društvom, na nosu mi je izbio tako ogavan prišt koji mi je pokvario sve planove. S obzirom na veličinu i vrijeme pojavljivanja, zaključila sam kako me je to sigurno neka od cura s kojima sam se posvađala začarala. Naravno, to je jedna od onih koje ja ogovaram jer mi je to jedina zabava. Dok se druge cure barem mogu nadati nekim vezama, ja... Zapravo sam postala već i zločesta. Mora se priznati. Eto. I stvarno mislim da su debele cure zločeste. Onaj tko vam tvrdi da nije tako ne poznaje debele cure, ili je mršav, ili jednostavno sere. Dobro sad, debeli starci! Oni već mogu biti dobri, ali pogledajte im fotke iz mladosti. Ravnala. Normalni! Idealna težina! Fol i varka.

Sad je gotovo sigurno da neću na taj tulum kod Ivane. Upravo sam ga stisnula i ovako krastava i debela nisam ni za što nego za krevet. Bila je to još jedna Nova sa starcima.

I bila je... Tu sam večer opustila dušu i pojela sve što mi se nudilo. I ono što mi se nije nudilo. Razočarala sam sebe do temelja. Bila sam najnesretnije biće na svijetu. Otišla sam spavati dvije kile teža. Dvije kile deblja, budimo iskreni i izražavajmo se precizno. To više i nije bilo važno. Cijele sam praznike provela prežderavajući se. To s Novom bilo je kao kod tipičnih alkosa: kad krene ne zna stati. Appetit je definitivno vražja stvar. Opsjednuta sam.

Nijednom nisam izišla van. Nijednom. Ivana je okolo pričala da sam prolupala od učenja. Fakat! Buljila sam u sve samo ne u knjige, pretežno u klopu. Uvijek je to bilo s mislima: samo danas, a sutra se ubijam. Dosta! Zašit ću si usta. Zabetonirati ih. Skinuti ih s lica. Ima li takvih plastičnih operacija?

Ležala sam na svojoj dlakavoj dekici koja je po metru imala desetak malenih, ali debelih nosoroga. Baš krasan dar od moje majčice. Ili mi je to htjela nešto poručiti?! Dakle, ležala sam i opipavala svoj glatki i veliki trbuh. Je li moguće da ću zauvijek biti debela? Pogledala sam kroz prozor pridižući glavu. Na klupi ispred parka sjedile su cure i glasno se smijale. Možda pričaju o meni? Ne. Strašno, sa svim tim kilama izgleda da sam si nabila i teške, pardon, debele komplekse. Mogu li se oni staviti na dijetu?

Zazvonio je telefon! Stara viče da je za mene. Dubravko?

- Ne, imam temperaturu, nije mi dobro. Uopće ne izlazim, bla, bla - ovo posljednje je bilo točno. A što se temperature tiče, čini mi se da mi ju je ovaj poziv trenutačno podigao. Što si taj mali umišlja?! Uostalom, ako traži sebi par, neka ide dalje. Nisam ja jedina u školi debela. To svakako nisam. Recimo, u odnosu prema Bibi ja sam kineski štapić. No, pustimo sad na stranu fore poput one »jadnica je bolesna«. Bolesna od hrane! Nigdje nije znanstveno dokazano da zrak deblja, a to upravo ta kvazisuosjećajna konstatacija želi dokazati.

Stvarno ne znam zašto se mali zakvačio za mene. Možda je u pitanju neki štos, neka oklada, zezancija. Ludnica! Dobro sad, nisam ja neki gabor, ali to se ne može primijetiti od silnog sala. Ili umišljam. U svakom slučaju, Dubravkov poziv bio je povod mom sanjarenju.

Često zamišljam da se od sutra ponašam kao osoba idealnih tjelesnih proporcija. Kao one koje svakodnevno promatram u magazinima punim uputa o dijetama i sličnim glupostima. Živim tako od jutra do mraka, bez napetosti, živim. Sanjam.

Danas sam sa starom završila u gradu. Ipak sam izašla za vrijeme praznika. Dok smo izlazile, otvorila sam poštanski sandučić iz kojega je ispala Dadina razglednica sa skijanja. Super, barem je nekome u obitelji dobro.

Stara je uzela pet dana slobodnoga da napravi neke pretrage jer joj u posljednje vrijeme nije bilo dobro. Sjetila se da bi podizanje nalaza mogla spojiti s nekom kupovinom. Ona uvijek spaja dvije do tri pretežno nespojive stvari. Valjda je zato mršava i živčana. Isplanirala je kako će mi kupiti nešto od garderobe, neku novu robetinu jer joj je već dosta te crnine koju furam.

- Tebi kao da je netko umro - znala mi je predbacivati već za doručkom.

- Umrla mi je volja... - nekoliko sam puta ponovila štos kao da je moja stara glupača. Ali nije. Stara je prava lisica i zajedno sa starim svojedobno je žarila i palila novinama. Sad su se malo smirili. Osobito stari. Kad smo Dado i ja bili klinici, znao je klošariti po mjesec dana za dobru reportažu. Općenito, buraz i ja djetinjstvo smo proveli većinom sami, na brzim i za mene pogubnim klopama. Sve same zdrave krasote koje se otvaraju ključićem za konzerve, od mesnog doručka do pečenih krumpira sa špekrom koje je potpisivao šef kuhinje Dado. Do petog razreda nisam se ni opterećivala pitanjem zašto ne mogu upasti u broj šesnaest, a poslije petog naprasno sam bila opsjednuta kilama. Možda, a tada sam u to bila sigurna, i zbog najveće ljubavi svog života.

Stara je razgledavala majicu na kojoj je nešto pisalo, a to sam mrzila iz dna duše.

- Imate broj 46?

- Za vas? - nije se mogla načuditi prodavačica masne izblajhane kose svezane u rep olinjalom rozom gunicom namijenjenom djeci mlađoj od pet godina.

- A, ne!!! - stara je odgovorila kao da ju je ova pitala upada li u sljedeći program svemirskih letova. - To je za moju kćer, znate... - I sve je bilo jasno kad me je frikuša s gunicom ugledala. Kao da vidi neko čudovište.

- Ne, tako velike nismo ni dobili...

Imala sam osjećaj da me svi gledaju s meni tako ogavnim suosjećanjem. Povukla sam staru za rukav, ima li smisla ovdje spominjati njezino ime Vesna. I gotovo prostački pojednostavljeno sasula sam joj u lice:

- Mama, rekla sam ti da ovo nije mjesto za mene!

- Ali dušo, moraš si nešto kupiti! - trudila se biti tolerantna iako je kipjela, kip kip... - Reci ti, ti sigurno znaš gdje...

- Mama, ovo s kupovinom je tvoja ideja.

- Mnoge bi se veselile...

Onda smo otišle u neki kafić, jer staru je uhvatila nikotinska kriza. Naručila je kavu s mlijekom, a ja mineralnu.

- Čuj mala, nemoj mi glumiti. Bez potrebe se patiš! Kile će same otići. Čekaj da odeš u vis. Mogla si nešto normalno naručiti, a ne muljat samu sebe.

- Ahhhuh! - okrenula sam glavom i stala razgledavati po kafiću.

Na kraju sam ipak kupila neku sivu majicu i smeđe hlače.

- Pazi, ovo moraš nositi! - stara je bila zadovoljna, a ja sam sve to željela odgoditi za neka bolja, mršavija vremena.

Moji starci stvarno nisu imali problema s lovom. Nisu je ozbiljno shvaćali čak ni onda kad su stvarno bili švorc. Od toga nisu stvarali problem. Valjda se takvima i događaju klinci poput Dade i mene. Doduše, Dado je malo rastrošniji jer je stariji i više izlazi. Ja to sebi skratim na »jer je mršaviji pa izlazi«, shvaćate što želim reći. Ali on već povremeno sam i zarađuje tako da, što se toga tiče, mogu biti zadovoljni. Kad je riječ o učenju, tu se malo šlepam jer Dado je rođeni talent i škola mu je igra. Crta odmalena i to što je upisao primijenjenu samo je korak do akademije. Već mu se sad svaka izmišljotina dobro prodava, a uvijek imamo doma što za pokloniti, ili od keramike, ili nešto naslikano, ili supernakit od perlica i perja koje Dado vrhunski smišlja.

Već su u osnovnjaku cure ludile za njegovim umjetninama, a čak tri iz mog razreda ludile su i za njim. Na prvome mjestu Ivana. Ali kako je život skup slatkih proturječja, za onom za kojom se svi okreću nije se okrenuo i moj brat, tako da sam još uvijek u dvojbi ne družim li se Ivana sa mnom isključivo radi Dade i neugašene nade da će ipak tu nešto biti ili mi je stvarno frendica.

U navali samopouzdanja koje je tako krhko u tako snažnih čitaj debelih cura, silim se povjerovati u ovo posljednje, ali...

Kad sam bila desetogodišnjakinja, zaljubila sam se u najveću ljubav svog života: puf! Njegove sam slike držala ispod jastuka, da čovjek ne povjeruje, a tobože njegovu dugu kovrčavu vlas koju sam našla na podu dvorane u kojoj je nastupao, sama ne znam kako mi je to uspjelo, u maloj ukrasnoj staklenoj bočici. Ja sam išla u peti razred, a on je nastupao i pjevao, pjevao. Zamišljala sam da su sve pjesme posvećene meni i da je baš mene zagledao na tom koncertu prepunom oznojene mlade pretprištave rulje. Taj mi je koncert bio jedini i posljednji u osnovnjaku jer sam, zakasnivši doma, doživjela neviđeni napad zabrinutih staraca.

- Rekla sam ti da drugi put kad ti uvale karte za bezveznjake potražiš prvu kantu za smeće, a ne maloj...! - vikala je stara na staroga.

- Čekaj, pa to je trebalo biti za Dadeka... - stari se htio izvući, a zapravo sam ga ja to mjesecima žicala.

- To?! - stara je bila neumoljiva. - Čuj, moji se klinci neće zaraziti tim idiotarijama. Ja ih ne tjeram na Labuđe jezero, ali to...

- Da nije zakasnila bilo bi sve u redu?

- Ništa nije u redu! Pogledaj Dadu! Spava! - i tom je usporedbom završila moja koncertna karijera. Zapravo, više mi se i nije išlo na koncerte takvog tipa jer, ruku na srce... No činjenica je da sam od tada svoga slavnog ljubavnika gledala samo noću, ispod male svjetiljke, kad bi izvirio ispod jastuka s pomoću moje ruke. Bio je divan, premda je pjevao stvarno loše, pjesme su mu bile prvorazredno smeće, ali bio je divan. Prekrasan. Satima sam znala sanjariti kako se upoznajemo, pričamo, ljubimo se, ženimo. Računala bih sve kombinacije naših godina. Recimo, koliko će on imati za deset godina, a koliko ja. Koliko ćemo biti stari kad nam dijete krene u školu. Što ću mu kuhati, kako ćemo urediti kuću, gdje ćemo živjeti. A onda sam u sedmom razredu, baš tada kada sam postala svjesna da mi levisice nenormalno grozno stoje pročitala u tatinim i maminim novinama kako se budala oženila nekom staricom od dvadeset sedam godina. Iz ramena su joj virile kosti. Fuj. Samo sam sebi rekla: nadam se da će ga njima probosti, i to je to. Moja jedina ljubav otišla je u mrak.

U desetoj sam se godini počela dopisivati s jednim tipom koji je skupljao salvete. Skupljala sam ih i ja, što danas smatram vrhuncem gluposti iz tih dana. Salvete! Opet nešto vezano za klopku. Fuj, ali iz toga se vidi kako je sve lijepo povezano. Meni ne treba psihič da to slijepi, to sam sama u stanju zaključiti. Ali što to vrijedi? Toga sam se danas sjetila jer smo imali neke goste i stara je ostala bez salveta. Zna li da u nedjelju nigdje ne možete nabaviti salvete?

- Kad već prodaju svašta, mogli bi i salvete? - zvala je mama bezuspješno se vraćajući iz potrage ne našavši ih u dežurnom kiosku s novinama.

Onda sam se ja dosjetila jadu i gosti su bili očarani raznolikošću ponude. Neki su dobili one sa seoskim motivima, neki s ružama, a neki, bogme, i sa slikama Božića u skladnim obiteljima. Čini mi se da je večera uspjela više zbog salveta jer moja mama baš i nije neki stručnjak za specijalitete. Ona je majstor za takvozvanu normalnu »šučmučpaprolj« kuhinju, što podrazumijeva masno, slasno i jednostavno. No, ne krivim ja nju zbog svoje težine. Nikako. Kad bih već išla analizirati, prije bih okrivila sladoled. Mislim da sam ga od prvog liza pojela na tone. Sladoled je bio moja prva i zasad jedina istinska strast. Netko će ovdje zaključiti kako sam već do kraja osnovnjaka imala i pravu ljubav i pravu strast, no nije sve u zaključivanju.

Klinac s kojim sam se dopisivala, dakle taj neumorni skupljač salveta, zvao se Branko i živio je u Beču. Starci su mu bili tipični gastarbajteri. Stara mu je šljakala u nekoj školskoj kuhinji, a stari u građevini. Inače su bili iz Siska, ali se Branko preselio u Beč već s tri godine. Njegov sam oglas pročitala u jednom od onih šarenih časopisa namijenjenih kozama i ocnovima mojih godina. Starci su znali doma donijeti brdo takvih tiskovina jer su ih dobivali besplatno na poslu, a najbolje su općenito služile za poboljšanje probave pa su i dobile počasno mjesto u kutu našeg zahoda. Zapravo, ne znam kako mi je palo na pamet to dopisivanje. Možda je razlog tomu bila i Ivana koja je prva počela s nekom Anom iz Češke.

Branko i ja počeli smo razmjenjivati salvete. Bljak! Onda smo si znali poslati i neke sitnice. Jednom mi je poslao mali prsten od perlica, a ja njemu nekakav privjesak s grbom Zagreba. Pisma su bila glupava i dosadna, primjerice o tome kako je u školi, što sam radila, i tako to. Malopomalo, to naše dopisivanje doživjelo je treću obljetnicu. Branko me molio da mu pošaljem svoju fotku jer će i on poslati meni svoju, krasno. S trinaest godina i brdom kompleksa to nije bio nimalo lak zadatak. Mislila sam nekoliko dana i smislila. Nešto još gluplje od skupljanja salveta: poslala sam mu Ivaninu fotku. Totalna nepromišljena. Istu onu koju mi je ona darovala kao najboljoj frendici dok se išla fotkati za pasoš.

Branko je na fotki ispao faca. Kovrčava kosa i zelene oči. Tko bi rekao da takvi tipovi skupljaju salvete?! Možda je kakav perverznojak, pomislila sam i odmah se pokajala, jer su to stvarno bile ružne misli. Osim toga, bio je mršav i to sam opazila kao jednu od temeljnih činjenica.

Sljedeće njegovo pismo nakon što sam mu poslala »svoju« fotku doimalo se puno toplije. Bilo je jasno da je popušio Ivaninu ljepotu. Čak je spomenuo kako bi bilo lijepo da ga posjetim za praznike. Osjećala sam da sam se uvalila u veliku glupost, ali sad je bilo kasno. Najviše me mučila pomisao kako bi istina jednom mogla doći do Ivane. To nikako nisam željela. A evo upravo sam danas primila Brankovo pismo u kojem lijepo piše: Dolazim u Zagreb na praznike. Bit ću kod tete i tetka, jedva čekam da se vidimo...

Uz tolike probleme sad još i taj. Zapravo, ja sam imala samo jedan veliki, umalo devedeset kila težak problem.

Do praznika je ostalo nepunih pet mjeseci, recimo oko 130 dana, da ne računam minute i sekunde u kojima moram nešto učiniti od sebe. Nazvala sam Ivanu.

- Stara, pristajem.

Naime, Ivana me već mjesecima nagovarala da idemo zajedno na neki fitness, što sam ja svesrdno izbjegavala jer mi je bilo neugodno bilo gdje javno se skidati, osobito sada kad sam stvarno više sličila velikoj lopti no petnaestogodišnjoj curi.

- Znači, ne ideš sa mnom?
- Dogovorila sam se s Ivanom, sorry. - Sanja me zvala na neki koncert na kojemu su nastupali tipci čija imena nisam mogla popamtiti. Iako mi je imponiralo što je baš mene izabrala iz cijelog razreda, nisam mogla opet razočarati Ivanu u vezi s fitnessom. Ionako je Sanja te karte dobila od stare koja je radila na radiju i svako malo ih dobivala od glazbenih gostiju, kao što smo mi doma dobivali brdo različitih listova.
- Vidimo se u sedam na stanici! - rekla sam Ivani i počela isprobavati u kojoj trenirci izgledam najpodnošljivije. Stara se interesirala za razlog mog sportskog izgleda i čini mi se da sam osjetila zadovoljstvo kad sam joj rekla:
  - Mama, došlo je vrijeme da se riješim suvišnih stvari - pritom sam zgrabila salo oko pojasa i njime počela tresti gore dolje.
  - Dobro, dobro, ali to je dobro i za zdravlje. Nije sve u kilama... - rekla je to onako kako to inače izgovaraju osobe na koje se ne lijepi ni gram. Zato ni uz sve obveze na poslu i u kući nije imala onaj patnički izraz lica koji imamo mi debeli, nezadovoljni svojim izgledom.
- Često sam znala razmišljati o tome imaju li moji starci ikad barem primisao koliko se patim zbog tih svojih kila. A rezultat? Sve ovo vrijeme izgleda kao da mi je svejedno. Debela sam tako reći non-stop. A nije mi svejedno. Nije.
- Da ne biste krivo shvatili, to što sam krenula s Ivanom na mučenje nije radi Branka. S tim sam ionako zabrljala.

Znala sam da će se dogoditi nešto ponižavajuće na tom fitnessu. Barem za mene. Očito je da se nevolja lijepi na nekoga tko je očekuje.

Prije negoli smo ušle u vježbaonicu nekakav čovjek koji je glumio trenera ispitivao nas je koliko smo visoke, koliko smo teške, izmjerio nam tlak, kapacitet pluća i slično. Naravno, bio je oduševljen Ivaninim proporcijama i nije skidao oči s njezina prekrasnog bodija, odnosno prekrasnog tijela koje je, čini se, moglo zvesti svakoga osim mog brata.

- Stvarno ti se nimalo ne sviđa Ivana? - znala sam ga pitati onako frendovski dok je Ivana umirala čekajući odgovor.

- Glupača! - bio je odgovor koji je vrijeđao i mene, jer je govorio o tome što misli s kim se družim.

- I što je rekao, što? - bila je nestrpljiva zavodnica.

- Čuj, nisam ga imala priliku pitati da baš ne skuži da si povampirena za njim. - A što drugo da joj velim? Pravi odgovor? Nisam imala srca, a i strahovala sam zbog onoga o čemu sam vam već govorila. Možda je njezino prijateljstvo samo laž, samo način da preko mene pokuša doći do moga brata. Teško mi je bilo o tome i razmišljati.

Dakle, taj trener ili doktor, sav u bijelome, s bijelim klompama, napomenuo je da za mene ima nešto i otišao je po to kroz vrata iza šanka prirodnih sokova.

- I, kako ti se sviđa? - tuckala me Ivana ramenom o rame, očito oduševljena.

- Vidjet ću, ne mogu unaprijed... - stari bijeli se već vraćao s papirom na kojemu je masnim slovima pisalo »Dijeta od sto dana.« Super, bar si nismo lagali.

- Bilo bi najbolje kad biste disciplinirano vježbali i pridržavali se ovoga, jedno bez drugoga neće ići! - I pokazao je, naravno, na dijetu koja je bila živa komplikacija. Čovjek valjda i nije mislio ništa loše, ali sam se ja osjećala loše, kao da sam bila neki poseban pacijent kojega treba posebno tretirati. Kao nenormalna.

Ne čini li se i vama da uvijek kad nešto stvarno odlučite kao da se na drugom kraju svijeta stvori urota koja će tu vašu odluku staviti na debelu kušnju. Baš debelu! To se svaki put dogodi kad idemo baki i djedu ili oni dođu k nama. I to starci od staroga. Naprosto gutaju slatkiše. Nije čudno kad im neko dobaci u prolazu ili samo zaključni u mislima:

- Gle slatkih starčeka!

Istina je, oni imaju taj slatki izraz koji je najvjerojatnije posljedica nemoći i prekomjernog uživanja u slatkišima. Iako znanstveno nije dokazano, čini se da sva njihova sreća, uključujući i bračnu, ima korijene u čokoladi i slasnim kremastim kolačima moje bake.

- Miškica - govorila je moja bakica, - mi ti nismo, znaš, vidjeli čokoladu do dvadesete, ali smo to nadoknadili, jel da stari? - Pritom bi pogledala djeda pa su se onda oboje još slađe nasmijali u nepopravljivo uigranom duetu.

Baka i djed upali su baš pred taj fitnes s tim punjenim keksima koji su bili živa pošast. Dado se još nije vratio sa skijanja pa je protvan bio moj.

Osvajala sam kolačiće postupno, to se uvijek ponavljalo kao dobra stara bajka o Crvenkapici.

»Probat ću jedan, neće mi biti ništa«, pomislila sam. Nisam imala srca dati baki košaricu. Ona je samo čekala da vidi moju reakciju.

- Su dobri? - pitala me, očima mi dajući znakove kako je pametno bilo kakav zaključak provjeriti na sljedećem primjerku.

- Ufff, bakice! - mrmljala sam oblizujući se i pokušavajući što dulje zadržati taj nezaboravni okus.

Onda je krenulo kao i uvijek. Kao po špagi. Drugi, treći, četvrti za put, peti za svaki slučaj... Mrak.

Sanjala sam da se davim u kremi od vanilije. Je li to samo noćna mora?

- Pušiš li ti, Lado? - pitala me stara onako, ko grom iz vedra neba.

- Neee! - Je li u tom »ne« bilo dovoljno iskrenosti da prođe kod mame ne znam, tek ona je produžila mrtvo hladno:

- Ako pušiš, pazi da ne zapališ kuću!

Bilo je to dovoljno da se duboko posramim. Razmišljala sam da joj nakon samo nekoliko minuta priznam. Pošteno priznam. Ali zvala je Ivana i sve je ostalo otvoreno.

- Idem, dobro. Jesam li rekla da neću? - Ivana je provjeravala vidimo li se i danas na tom fitnessu.

Tek kasnije, kad sam već bila duboko u vježbama, shvatila sam da u dvoranu preko puta često zalazi moj brat. Bila je to teretana u sklopu cijelog centra. Doduše, ja sam znala da Dado ide nekam s dečkima vježbati, ali da će Ivana tako nisko pasti, nisam imala pojma. Ionako se nisam htjela uvaljivati u njegovu škvadru, a još manje s Ivanom. Stvarno mi nije bilo jasno kako ne može shvatiti da mu se ne sviđa i da takvim nametanjem neće postići ništa.

- Priznaj, odabrala si ovo mjesto radi mog buraza?! - nisam se mogla suspregnuti.

- Ma daj, slučajno! - lagala je sve u šesnaest i pol, a ja sam bila u komi i pitala je još nešto zbog čega smo prekinule druženje i vježbanje, a ja i dijetu na dobrih mjesec dana.

- Ivana, reci mi iskreno: ti se meni uvaljuješ samo radi Dade? Priznaj!

Pogodila sam je u žicu i raštimala orkestar, ali što mogu, jednostavno nisam mogla začepiti usta.

Znala sam da moram biti diplomat, jer kad shvati da sam poslala njezinu fotku Branku, totalno će poludjeti. A i u vezi s tim moram još nešto smisliti. Ova rezervna varijanta s fitnessom ne ide baš kako sam zamislila. Mjeseci idu, a ja se nisam pomakla s mrtve, pardon, debele točke. Doduše, već sam imala u glavi nešto, ali za realizaciju je bila potrebna totalna pomirba. Ljeto će brzo, brzo.

Dakle, Ivana i ja durile smo se skoro mjesec dana. Točno toliko koliko je bilo dovoljno da se spletem sa Sanjom, koja je zaistač bila totalno otkvačena. Jedan dan me furala na mamin posao i dok joj je stara imala emisiju, mi smo se dvije do mile volje zekale u studiju za snimanje reklama. Sanja je, čini se, često dolazila mami, a to se vidjelo po superzeki s tehničarom koji joj je dopuštao da stiska neke od onih tisuću tipkica na tonskom pultu.

Sudbina je htjela, a što drugo može urediti stvar poput rubrike vjerovali ili ne, da taj dan u goste glazbenog urednika stigne moja prva velika, ali promašena ljubav. Onaj o kojemu sam maštala i čiju sam sliku prešala pod jastukom. Davno. Davno, jer ovako, vidjevši ga izbliza kako nervozno čeka svoj red, kako izgleda uživo, kao da je prošla vječnost. Preda mnom je bio starček čija je karijera odgovarala njegovu otromboljenom trbuhu. Očito je da mu je žena dobro kuhala.

Sanja me je zgrabila za ruku i povikala:

- Idemo se upoznati s frajerom, sjećaš se... - mislila je na dotičnoga, ali ja sam joj na to uzvratila iskopavši šaku iz njezina stiska:

- Ni u ludilu!

- Kaj je stara, kaj si pošizila, pa idemo se zafrkavati... Oni su ti tu tak ponizni, samo kaj im ne jedu iz ruke... - mislila je svakako na odnos glazbenih urednika i tih pjevača s upitnim karijerama. No sve je ostalo na promatranju i osluškivanju jadnika koji je, dok je Sanjina mama taj put razgovarala s nekim ministrom, čekao svoj jadni mali red kako bi narodu priopćio da je izdao novi glazbeni materijal i eventualno mu pustili koju stvar. Vidjelo se da mu je drago što je u smjeni jedan njemu znan tehničar pa je s njim pričao nešto tipično bedasto muški, primjerice koliko mu može potegnuti auto i slično. Jadno, stvarno jadno, mislim i stvarno i jadno.

Dado me je za vrijeme ručka odjednom zapitao, podrugljivo se smješkajući:

- Kako to da te ne zove više ona dosada? - pritom je mislio na Ivanu.

- Odlučile smo se malo odmoriti jedna od druge - trudila sam se smisliti što inteligentniji odgovor, ali...

- Šteta, sekice. I što, sad nećeš sama na vježbe? A moram ti priznati da mi se čini kako si se ipak stanjila. Samo pazi, molim te, da ne nestaneš...

To je bilo previše. Bacila sam mu u glavu komad kruha i ustala od stola vičući:

- Čovjek bi bar od tebe očekivao malo samilosti!

Mama se umiješala pokušavajući ugasiti vatru.

- Mir, mir. Znaete da to ne podnosim! Dosta mi je što sam to već proživjela. - pritom je mislila na svoju i tatinu svojtu koji su se stalno svađali i podmetali klipove jedni drugima, tako da se katkad nije znalo tko je na kojoj strani. No bilo je bitno da je uvijek netko s nekim bio u svađi jer mir jednostavno nisu podnosili. Čisti geni.

Nakon toga uobičajenog rodbinskog prepucavanja povukla sam se u svoju sobu, zgrabivši pritom paketić čipsa iz tajne ladice. Legla sam na krevet i uzela neki stari ženski časopis u kojemu sam pronašla intervju s mojom mamom. U njemu je sve vrvjelo od pitanja tipa »kako usklađujete obitelj i posao«, i tako to. To me još više ubediralo, pa sam smlavila cijeli sadržaj vrećice iako sam planirala stati na pola.

Moram priznati da mi je vježbanje pomalo nedostajalo. Pa iako nisam skinula ni grama, osjećala sam se puno lakšom. Valjda sam i zbog toga nakon četverotjednoga hladnog rata odlučila okrenuti Ivanin broj pod motom »pametnija popušta«.

Ivana se doimala sretnom kad mi je čula glas. Činilo se kao da je danima visjela na telefonu i čekala da zazvoni i da se dogodi ovo.

- Onda, vidimo se večeras! - mislila je na fitnes koji smo zbog svađe propuštale.

Oko srca mi se razlila neka toplina, bilo mi je svejedno potječe li ona od čipsa ili od Ivane. Stvari su opet poprimile oblik na koji sam navikla.

Sjećam se prvog razreda osnovne. Vrlo dobro, čak odlično. Bilo je to u školskom restoranu u kojemu sam, ne svojom voljom, morala doručkovati.

- To je najvažniji obrok, doručak - govorila je stara istinu, ali pravilo je da mi debeli ne volimo jesti u društvu. To je stvarno istina, u to sam se sama uvjerila uništavajući brda kalorija u osami svog sobička. Možemo to usporediti i sa ženama alkoholičarkama. Prave naljevače obavezno piju same. Doduše, one znaju popiti i u društvu, ali možete se kladiti da je prava naljevuša samo ona koja se nalijeva dok kuha ručak ili dok sama ispod spuštenih roleta čeka djecu, muža ili nešto poput nikad pronađene sreće. Kako to znam? Nešto iz literature, a nešto i od mamine kolegice Slavice koja je zbog opijanja završila u prijevremenoj mirovini. Imala je sreće jer takve obično završavaju na burzi odnosno ulici, ali kolege na poslu su se založile sjećajući je se kao vrsne novinarku iz njezinih dalekih trijeznih dana, a ona je nekad bila i to, i još atletska rekorderka, pa uspješna urednica sportske rubrike, sve do dana kad ju je napustio treći muž ostavivši je zbog dvadeset godina mlađe, također sportašice, ali aktivne. Aktivne u svakom pogledu. Osobno znam da to nije bio izravan povod, možda je Slavica razmišljala kao ja: ona je svog prvog muža, dok je još bila mlada, upravo na isti način otela njegovoj ženi koja je tada bila u zrelim godinama, poput nje danas. Reći će netko »sve se vraća, sve se plaća«, a ja mislim da bih se u ovom slučaju s time mogla potpuno složiti.

Zapravo sam se prisjetila kako su neki klinci na tim traumatiziranim užinama maltretirali debelog Silvija i debelu mene pjesmicom »debela i debeli, zaljubljeni par... kad će ju se vjenčati dat ćemo im dar...«. Budale su nam zgadile svako spuštanje u restoran, a Silvio i ja gledali smo se kao dva utopljenika koji plutaju oceanom čekajući da postanu užina morskim čudovištima.

To se ne zaboravlja. Pjesmice rugalice nikada se ne zaboravljaju, osim što se lako pamte. Za cijeli život. I danas kad povremeno sretnem neke od tih najglasnijih pjevača ne mogu ostati hladna iako je naš odnos danas totalno pristojan. Oni se ponašaju kao da nemaju baš nikakve veze s tim, kao da me nikada nisu činili toliko nesretnom. Još više, može se tvrditi da se ponašaju kao da je sve to što su činili ili nisu bilo sasvim prirodno, normalno i na neki način izazvano s naše strane.

Stvari su se počele mijenjati osobito negdje od petog razreda, kad su dečki drugačije počeli gledati curice i curice dečke.

- Gdje si se upisala? - upitao me Vatroslav kad smo se sreli ispred moje škole. Onaj isti koji je bio zborovođa tih nesretnih pjesama.

- Evo, tu, tebi iza leđa - bila sam zadovoljna vlastitom duhovitošću i zatim sam mu onako nepristojno prstom pokazala na što mislim.

- Tu, super. Ja sam se jedva upisao u vodoinstalatersku - rekao je to svjestan svoga gubitništva, no to je samo jedan od primjera. Ne bi trebalo zaključiti kako su svi oni koji su nam se rugali gubitnici. Dapače, uspjeh u školi nikada nije imao veze s tim, ili to barem ja nisam primjećivala.

- Pa i to je super! Bar će nam imati tko popravljati zahodske školjke - teško da bih mogla propustiti priliku i ne spustiti mu, no iako je dobro osjetio moj bezobrazluk, učinilo mi se da ga je podnio mirno baš zbog tog dobro skrivenog osjećaja krivnje.

- Ništa, onda bok. Baš mi je drago što smo se vidjeli. Vidimo se.

- »Aha!« mislila sam u sebi, »malo sutra«. Ne znam što bi me trebalo natjerati da se opet vidimo. Možda samo teški slučaj. Ili debeli slučaj, bolje zvuči.

Danas mi je stiglo Brankovo pismo. Sol na ranu, na problem koji se uopće nije počeo rješavati. Dado ga je donio šaleći se da će ga otvoriti jer je unutra sigurno lova s obzirom na to da pismo stiže iz tuđine. Sledila me pomisao da po tom pitanju nisam ništa učinila. Sledila!

- Misli, misli - govorila sam sama sebi. - Možda tako potrošiš i koju kaloriju viška. Ovo s Ivaninom fotkom samo je sve zakompliciralo.

Branko je našvrljao kako za mene skuplja posebne salvete tiskane u manjim serijama, kako mi je već sada kupio prekrasne ukrase za kosu...

- ... pa da, Ivana! Naravno da je stekao dojam da imam dugu kosu. Tko ne bi kad vidi fotku Ivanine face s kosom do, pardon, guze... Naravno, i opet je pisao kako već sad zna da će mu ovi praznici biti najbolji, kako skuplja lovnu i planira puno izleta, i opet naravno sa mnom, odnosno s Ivanom. Jadničak. Ne zna što mu se sprema, a bogme ne znam ni ja.

- Ivana, javi se! - vikala je mama, a to je značilo točnije »Lada, javi se, Ivana je na telefonu i samo što ne padne s njega«.

- Evo! - bubnula sam se u krevet lijevom nogom i sočno, znate već što, te svoje naslage koje su se posljednjih dana, bez obzira na fitnes, valjda i od živciranja oko Branka i nekih drugih stvarčica, još više proširile.

- Stara, ne bi vjerovala! - Ivana je bila izvan sebe.

- Da? - nisam imala pojma što je to toliko nevjerojatno.

- Brzo dolazi, nije za telefon...

- O. K. - ionako sam namjeravala nešto smuljati staroj, jer mi je nestalo cigareta, a i starci su bili na crvenoj rezervi.

Cijela priča bila je bez veze, kao i sve Ivanine priče. Bila je riječ o tome da je Ivana upoznala nekog tipa na tramvajskoj stanici koji ju je pozvao u subotu u kino. Jaka stvar. I što bih ja sad trebala, urlikati od veselja?!

- I što ti misliš, da idem?

- Čuj, ako tip slični čovjeku...

- Baš si bezobrazna! Ne, ljubomorna!

- Stvarno? Priznajem Ivana, jedina stvar u životu o kojoj intenzivno sanjam jest to da me netko pokupi na tramvajskoj stanici... - A onda sam se smirila, jer sam morala s Ivanom biti u dobrim odnosima, bar dok to s Brankom ne riješim.

Prošlo je mjesec i pol intenzivnog fitnesa, a malo manje intenzivnijeg pridržavanja uputa o hranjenju na onom papiriću. Kad se sad sjetim, zlo mi je od pomisli što sam sve radila da smršavim. Posebno mi je u sjećanju faza namjernog povraćanja. Osobito kad bi ručak bio neodoljiv i kad se ne bih mogla zaustaviti. Onda sam tako otkazanih kočnica slistila sve od *a* do *ž* i onda na WC. Bljus!

Jednom sam to napravila ne pazeći je li netko ispred vrata.

- Lado, nije ti dobro?

- Da, malo mi je zlo - krasno sam to rekla staroj i do večeri se utapala u bljutavoj kamilici.

Od te metode samo me bolio želudac, a apetiti su rasli poput piramide. No, sad moram priznati da je stvar sasvim dobro krenula, jer se vaga počela smiješiti s tri izgubljena kilograma.

- Ne, super si, odmah se primijeti! - bodrila me Ivana. - Iako ja stvarno ništa nemam protiv tvojih kila. - E, to me je bacalo u poseban bed, u posebnu sumnju. Ona koja toliko drži do svog izgleda meni priča bajke. Dobro, o tome ne bih više razglabala, pogotovo zato što mi je to uvijek govorila obučena u kratki uski šosić i strukiranu košuljicu.

Bila sam na dobrom putu da uletim u levisice kupljene u svojoj najmršavijoj, tzv. kosturskoj fazi. Tada sam bila na rubu bolesti i stara je posebno zbog toga otišla na bolovanje kako bi kontrolirala moj povratak u društvo debelih. Uh, što sam sve radila staroj! Kad samo pomislim da ću i ja jednog dana imati djecu, uh.

- Premlada si ti za takve eksperimente - stara je to ipak izgovarala s dozom suosjećanja. - Ja znam da je u modi biti kost i koža, ali vjeruj mi, ništa ne ide nasilu i sve dolazi na svoje mjesto s godinama. - Da, što se ipak ne bi moglo reći i za njezinu karijeru, jer da je tako, sad bi bila bolje plaćena i imala uredničko mjesto. Ali moja stara nije ulizica i pije kavu samo s onima koje sama odabere. Sama si je kriva, no zbog toga je poštujem, a i staroga, samo malo manje, onoliko manje koliko nam u kuću dovodi dosadne političare koji mu se uvlače gdje god stignu. Sve je to, dakako, kao na prijateljskoj bazi, a onda stari muku muči kad treba nešto napisati i kad ne može izbjeći istinu i neke od njih mora spomenuti u ne baš pozitivnom svjetlu.

Ali sve sam ja to mislila, i mislila, a na mamine riječi o tim svojim mjestima uzvratila sam:

- Da, sve dolazi, ništa ne odlazi - misleći pritom na kile i svoje opterećenje njima.

- Zlato, zbog toga nećeš imati manje šansi biti sretna u životu. Čekaj samo da te prođe taj pubertet i te tvoje fiks ideje! - to je bilo izgovoreno dosta tvrdo, jer je i stara bila svjesna da sreća nije pojam koji bi se tek trebao dogoditi, ali kako mi pomoći? I nju je to peckalo, a onda je završila i bila sam svjesna da je u pravu:

- Vidiš, pa taj ti fitnes ipak pomaže.

Dobila sam dodatna krila. Tri kile manje, to me nekako oslobodilo. A to što je Dado, moj dragi buraz, dofurao doma svoju curu, bila je još veća zadovoljština. Dofurao je onu o kojoj je u posljednje vrijeme toliko pričao da se činilo kako je to neka vila, plod njegove bujne mašte. Dok još nisu profurali, naširoko je i na dugačko pričao kakva joj je kosa, i gdje ide u školu, i kakva je učenica, i tko su joj starci, i kad ide spavati, a kad šeće psa Bonzu... Samo nije rekao jedno...

- Zinka, drago mi je - rukovale smo se, a ja sam ostala potpuno bez teksta poput nekih naših znanih političara kad drže govore na otvorenome pa im vjetar odnese stranicu iz sredine napisanog govora, nakon čega im se slušatelji pretvaraju u šarena vrata, a oni u telad. Istog sam se časa dala na uspoređivanje Zinke i Ivane iako je to bilo nešto najprimitivnije što sam mogla učiniti. Zinka je odgovarala svemu osim što ja nisam mogla ni u snu pomisliti, a ni mama sudeći po njezinoj reakciji, da je Zinka našeg dragog Dade naprosto debela. Debela cura! No, dobro, ne baš tako, ali ne manjka joj kila i odoka bismo mogli zaključiti da smo nas dvije bile tu negdje.

- Idem Zinki pokazati sobu - izgovorio je ponosno Dado.

- Onda dođite na kavu i kolače - mama je baš ispekla roladu s čokoladom, joj! To vam je ona mekana rolada od običnog biskvita, a u njoj je čokolada smiješana s putrom i malo ruma. Takvo što se ne odbija. Mojoj majčici ta rolada ide najbolje od ruke i svaki put joj uspije, što se ne bi moglo reći za neke eksperimentalne kolače koje nije mogao degustirati nitko osim mene. Uostalom, ja sam se uvijek u tim trenucima pretvarala u kantu za smeće. No, što se tiče ove rolade, njome se, s dužnim poštovanjem i divljenjem, moram osladiti bez obzira na sve obzire.

Sad ja ne znam je li to možda kakav sindrom sestre ili ta mala stvarno ima nešto što se ne vidi, osim viška kilica. Dado je izgledao stvarno zaljubljen, a ženska je, moram priznati, zbilja simpatična. Hoću li reći nešto izlizano kad velim da mi se čini da zrači? Samo, bojim se da Dado ne bi opet mogao ostati opasno ozračen. Trebalo mu je dugo da se oporavi od prve ljubavi. To mu je bila prva prava cura i kad mu je opalila nogu, što on nikad nije htio priznati, izgledao je kao ispaljen iz svemirske rakete. Uistinu, sve do ove male nije imao drugu, a čini se da se nije ni trudio. To je vrijeme provodio u društvu svojih dečki.

Starci su zasjeli čekajući Dadu i Zinku da se vrate iz obilaska. Ja sam za to vrijeme prčkala nešto u kupaonici. Poslije tisuću godina javio se Zlatko, kojega od milja zovem Slatko. Zlatko je moj susjed koji izlazi samo s curama jer je rođena baba tračara. Zakvačili smo se na početku škole, jer me gadno otračao. Dugo je trebalo da zatoplimo odnose. Poslije tog vatrenog tračerskog krštenja baš je mene od svih cura izabrao za ravnopravnog partnera, što će reći da mi je to bio svojevrsni kompliment. Opet će biti isto. Zvat će me da idemo van, da popušimo jednu, a to ispada dvije, jer on nikada nema cigarete i zato me valjda i zove.

- Čuj, zvrnci me za pola sata, imamo goste! - nisam nikako htjela propustiti kavu i roladu s curom svoga brata. Stvarno me je zanimalo što je mog bracu zalijepilo za tu debeljucu.

U školi smo imali neki novinarski zadatak. Profać iz novinarstva izabrao je mene i Sanju da sastavimo pitanja koja smo trebali postavljati nekoj poznatoj faci. Profać još nije znao o kojoj se faci radi, jer je bilo malo onih koji su bili spremni žrtvovati svoje vrijeme za balavce. To me nekako ohrabrilo, razvedrilo, podiglo, kao i to što mi je Sanja stvarno iskreno rekla:

- Mala, ti se smanjuješ!

Nisam imala snage Ivani reći za novu Dadinu curu, jer bi u opasnost mogao doći naš fitness, a to mi se sve više sviđalo. Stvarno mi je pomagao da smršavim. Otkad sam se razgibala, činilo mi se da manje mislim na klopku. Čak sam se na trenutke osjećala kao da pripadam protivničkoj ekipi mršavih, pa sam dosadnom Dubravku koji je, valjda zbog toga što smo oboje bili pojači, zaključio da smo silom kila frendovi odbrusila:

- Debeli, ohladi! - Bilo je to vrlo ružno i nesolidarno, ali je on prešao preko toga. Poslije mi je bilo žao. Stvarno sam mu mogla odgovoriti na tu glupost o matematici. Kad ga sada gledam, čini mi se da se stvarno uvrijedio.

- Čuj, Lada, danas stvarno ne mogu. Stara ima neku prezentaciju, treba nas biti što više, možeš i ti doći. - Te prezentacije kod Ivanine mame bile su legenda. Stalno se nešto prezentiralo, jednom sam čak nagovorila svoju staru, koja je to mrzila iz dna duše i od toga joj se dizala kosa na glavi. Po prijateljskoj liniji došla sam i do granice da je upitam bi li mi nešto takvo napravili doma, no tu je već opasnost vrebala od mog starog koji bi u tom slučaju trebao biti na službenom putu, a u posljednje vrijeme nikamo nije putovao.

- Stara, ja sam definitivno na ledu. Koji je to put? - izgovorio je to staroj kao da govori o nečemu što se događa svaki dan. Osim što su ga smijenili zbog nepoznatog razloga s mjesta urednika u godinama kada je zaslužio čak i mjesto glavnoga, negdje u isto vrijeme i staroj su umjesto politike nudili zabavu. Obično novinare koji nisu po volji tekućoj politici bace ili u dopisništvo kakve Tunguzije ili ih prešaltaju na manje bolne teme. Stari je dalje radio na mjestu nekakvoga izmišljenog savjetnika, a stara je bila na sto muka oko prelaska u jedan novi ženski list u kojemu bi radila intervjuje s poznatim osobama javnog života.

- U ovim godinama i s ovim stažem moram mijenjati sve! Ja sam pod stresom! - I stvarno, staroj je sve to lupilo na zglobove i bilo je dana kad je jedva ustajala iz kreveta.

- Nema mi ništa odvratnije nego kad te netko pozove na kavu, a onda shvatiš da ti zapravo uvaljuje plastične posudice! - moja stara nije voljela kupovati neplanirano, a to s Ivaninom mamom bilo je pravo uvaljivanje. Nakon toga nisu više kontaktirale, osim u izuzetnim situacijama vezanim za naše dogovore i izlaske.

- Dođeš? - pitala je Ivana za svaki slučaj.

- Mislim da ću ipak ići na trening.

- Opa, znači postala si ovisnica!

Istina, glupo mi je bilo propuštati nešto što me sve više veselilo zbog nečega što mi je bilo vrlo dosadno i, ako hoćete, tužno. Uostalom, to sam i platila, odnosno moji starci, a ni njima ne pada lova s neba. U posljednje vrijeme stari je u vidnoj depresiji, a njegova je frustracija to veća što mu je urednik nekadašnji potrčko i bivši glavni kuhač kava.

- Ne bih ja imao ništa protiv da on ima nešto u sebi, ali to do dana današnjeg nitko nije pronašao. - A taj tipac koji je zamijenio staroga bio je stvarno jadan, no u trenutku kada se dokopao mrvička moći postao je pravi mali redakcijski Hitler. To kod staroga nije palilo, jer si moj otac nije dao naređivati, pa su se stalno svađali, a glavni ipak nije mogao samo tako proturječiti starome, što zbog godina, što zbog nekog strahopoštovanja, a bogme i zbog straha da bi se već sutra sve uloge opet mogle promijeniti, naravno, kad zasjedne novi »režiser«. Sva je sreća što mi je stari u tom poslu ipak neka faca i što mu nijedna takva svađa više i ne može uništiti egzistenciju. Kao slobodnjak uvijek će imati posla, ali opet, nikad se ne zna. No, ja sam zapravo htjela reći da imam za lov svojih staraca i njihov trud više osjećaja od Ivane, ili se varam?

Na treningu bez Ivane nije bilo ni tako loše. Već sam znala hrpu škvadre, a na kraju su nam se pridružili i Dado i njegova cura sa svojim društvom, pa smo završili u jednom zgodnom kafiću. Dado je posudio mobitel od frenda i javio mojima da sam s njim i da se ne brinu. Nekoliko puta sam pomislila: »Uh, što bi Ivana dala da je sada na mom mjestu«, ali me zapekla savjest pri pogledu na Zinku. To s izmjenom mjesta bit će fora godine, samo to još nije znala.

Danas sam se stvarno raspalila. Stala sam na vagu nakon deset dana, sva u nadi kako će... Zapravo, više se i ne sjećam kad sam se posljednji put normalno najela... Osim što sam si natrpala razne obaveze da što manje mislim na glad, to me stajalo i glupe jedinice iz povijesti koju sam, vjerovali ili ne, učila, ali čini mi se da mi mozak u nedostatku hrane, osobito slatke, jednostavno više ne funkcionira.

Za deset dana strogog gladovanja ni dekagram! One tri kile već sam zaboravila. To je bio kao prst ruke, a ja sam htjela cijelu ruku. Gdje je zapelo? Logično sam zaključila kako je ipak problem u vagi. Nova vaga! Ova više definitivno ne prolazi na ispitu, a onda sam se malo smirila člankom iz jednih lijevih ženskih novina u kojima nekakav doktor za dijete nekoj debeljuci, i valjda svima ostalima, objašnjava kako skidačina počinje tek nakon nekog vremena i kako treba biti strpljiv, a onda je sve lako uključujući i nju, debelu. Možeš mislit!

Lako je to pričati, frajeru na fotki samo što ne izbiju kosti, ili je teško bolestan. Bolest! Koliko sam puta zaželjela da se razbolim, ali tako da ozdravim lakša. Grozno!

Ipak, nisam potrošila lovnu na novu vagu. Pokušavala sam u toj krizi desetog dana što više izlaziti. S Ivanom na fitnes i u kino, sa Sanjom na koncerte, nakon škole u knjižnicu zirkati mladog ljepotana bibliotekara, u šetnje s frendicama iz susjedstva, izbjegavati opasno kuhinjsko područje, lupetati po kompjutoru.

Svaku sam večer isprobavala one svoje voljene traperice i koliko god to ja svim srcem željela, stanje je bilo neutješno isto. Odlučila sam poduzeti novi korak: skompat ću se s nekom isto tako debelom i pokušati nešto poput zajedničke terapije. Karla!

Bilo je to kratko i slatko poznanstvo. Moje totalno posrnuće. Kao da sam promijenila političku stranku i krenula po novom statutu čiji je osnovni moto bio: jedi, samo jedi, jer samo u hrani čeka te potpuni užitek. Ta je Karla stvarno znala uživati. Moje osnovne namjere da s nekim podijelim bol zbog prekomjerne težine pale su u najdublju vodu, jer Karla nije bila tip žene koja pati, a pogotovo nije patila zbog kompleksa debljine. Nađu se takve, nađu, i eto ja sam našla Karlu. Naravno, nisam joj otkrila namjeru svog upucavanja, pa su stvari krenule kako su krenule, a ta je mala stvarno znala uživati. Bila je deblja od mene, ali je zato tamanila klopu bez grižnje savjesti.

- Ili uopće nema savjesti? - upitala sam se u najskrivenijim mislima gledajući u njezinu sitnu glavicu ofarbanu u kričavo plavo, koja je stajala poput malenog svjetionika na širokoj figuri bez vidljivih bokova. U nekoliko tjedana koliko smo se intenzivno viđale naše su bile sve slastičarnice u blizini škole, a bilo ih je na svakom koraku. Ko za ludo.

Tamanile smo kremšnite, posebno one sa šlagom, zatim šaumpite, jer...

- Pazi, kod šaumpita je bitno da učine most od šaumpite do žlice. Ako se šaum ne rasteže, to jednostavno nije to! - Karla je bila specijalizirana za kolače, pa smo se pretežno zadržavale na toj vrsti »zdrave« hrane.

Bilo je to razdoblje koje bi se moglo nazvati povratkom ovisnosti. Kad sam s Karlom pojela prvu kremšniticu, onako za istač, dogodilo se što i mojoj staroj kad je prestala pušiti.

- Ma, od jedne mi neće biti ništa! - I tako nakon pola godine mučenja i nepušenja krenula je dimiti jače nego ikad. Pouka: ili jedeš ili ne jedeš, ili pušiš ili ne pušiš. Sredine nema.

Pouka dva: ideja da se družim s nekim fizički sličnim nije baš bila za peticu, osobito s osobom koja uopće ne razmišlja da joj je salo nešto čega se treba riješiti. A i Ivana je bila ljubomorna, da je ne znam, bila bi mi stvarno sumnjiva. Ljubomorna je na svaku drugu curu s kojom izađem, kao da je zapisano u svetim knjigama da izlazim samo s njom.

- Što, trebam se udebljati da bi me dama nazvala? - bila je ljuta što uvijek ona mora imati inicijativu, a ja pak nisam nikada voljela telefonirati, iako je to pomalo rijetkost za cure mojih godina.

- Pusti, to je prošlost, O. K.? - nisam htjela puno raspravljati, ionako ne bi shvatila problem koji je osobno ne tišti. A i ne trudi se po tom pitanju. Poznajem je u dušu, sebična je, no još uvijek u granicama moje tolerancije. S obzirom na to da živi blizu mene osuđene smo jedna na drugu.

I baš kad sam se spremila van da s Ivanom prošećem kvartom nazvao je Zlatko tračara.

- Čuj, oprost, imaš pljuge? - opet ista spika. - U krizi sam, a bez love...

- Dobro, dođi u sedam kod Smetlišta. - Bilo je očito da ćemo Ivana i ja imati društvo, jer

Zlatko nikad nije imao pljuge, njegovi doma nisu pušili, no on je ponajprije želio tračati, al uz cigaretu, što nije zanemarivo. Dakle, trač mu je ipak bio na popisu ispred cigarete, što je pak, mora se priznati, za dlaku zdravije.

Smetlišće je bilo dječje igralište, barem je tako pisalo pred vratima koja samo što se nisu raspala. Bilo je zaraslo u visoku travu, koševi za košarku bili su potrgani, a tobogan i klackalice nisu se ni vidjeli od grmova koji su divlje rasli, bez obrezivanja. To je igralište bilo napušćeno jer, koliko sam upoznata, a mama se zasigurno dobro informirala, krivac za sve, između ostalih potplaćenih, bio je i naš susjed kojemu nije bilo u interesu da mu pod prozorom djeca urliču. Bio je to isključivo njegov termin jer rista je ćovjek zrelih godina i ima veliku djecu, pa više nema živaca slušati glasove ljudskih bića ispod dvadesete. Igralište je bilo predviđeno za preuređenje, ali je naš rista nešto sredio kod za to zaduženih glavonja i tako još danas nema ni traga ni glasa o bilo kakvom preuređenju. Ristina je zasluga što su jedno jutro motorkom došla dva namrgođena tipca, i to u pola šest, i sravnili sa zemljom pet prekrasnih breza. Rista je alergićan na pelud breza i mi svi mlađi od dvadeset moramo ga shvatiti.

Moja je stara pokušala reagirati na tu sječću stabala, ali je dobila odgovor da su stabla bila bolesna.

- Tko je bolestan, to je pitanje. Ali recite mi, molim vas, zašto ste ih rušili baš u pola šest?
 - Naravno, bila je svjesna da je to vrijeme kad se ne može reagirati, a u osam su breze već bile pokojne.

No da ne duljim, sastali smo se Zlatko, Ivana i ja u tom našem Smetlišću koje je u posljednje vrijeme dobro služilo i lokalnim narkomanima i malim sniferima ljepila. Preko puta Smetlišća bio je dućan u kojemu bi kupovali vrećice za snifanje, na drugoj strani ulice knjižarica u kojoj se prodavalo ljepilo, pa kreni i uživaj. Nikad me to nije privlačilo, a osobito mi je bilo glupo pušenje marihuane na Smetlišću, jer smatram da u ovim godinama pametniji mogu organizirati kakav zatvoreni tulum, a ne izlagati se opasnosti od lokalnih idiota. U lokalne idiote svakako ubrajam i neke općinske aktiviste koji bi uvodili red, a klinci su im već odavno na igli.

Zlatko je zapalio moju cigaretu i znaćajno zapitao:

- Onda, cure, što ima novo? Jesam li što propustio?
 - To bi mi tebe trebale pitati - rekla je Ivana, koja uopće nije bila zadovoljna što sam ga pozvala i vidno mi je to davala do znanja okrećući očima.
 - Prvo vi, a onda ja. - Ćinilo se da ima u rukavu neki dobar trać.
 - Ja sam se opet udebljala - javila sam se da prekinem tišinu.
 - To i nije neki trać - uzdahnuo je Zlatko. - Bez obzira na to što muljaš i ne trudiš se, a sigurno nešto znaš, ja ću vam reći. - Onda nam je otkrio kako je ćuo da nam se bivša profaćica iz engleskog spetljala s profaćom iz informatike i da je to sada baš svima znano. Bio je to dobar trać jer su pri kraju osnovnjaka svi, ili barem većina nas, pratili njihovu

idilu.

Što se krije, ne može se dugo kriti, osobito ako se to krije između zidina naše stare škole na čije se prozore ne smijete ni dandanas malo jače nasloniti, jer vam prijeti stopostotni pad, zajedno s okvirom i staklom. Dakle, naša generacija, zajedno s Ivanom i Zlatkom, bila je svjedokom jedne ljubavne afere koja je punila trač minute cijeloga našeg osmog razreda. Ta profačica iz engleskog inače je bila strašno stroga i neki su joj se dečki iz drugog osmog čak osvetili na automobilskim gumama. Tko je to točno bio ne znam, a i da znam naravno da ne bih rekla. Bila je stroga, ali nepravedna. Imala je one svoje poznate razredne guzoljačice. Ako još ne znate tko su ti, možete ih lako prepoznati po tome što se neizmorno trude svaki dan obradovati voljenog profesora stvarima koje zapravo nisu njihove. Recimo, donose u školu papir koji će poslužiti za kontrolni, bljak, ili se trude nagovoriti škvadru da skuplja lovnu za neki dar na kraju školske godine. To je bilo posebno glupo u osmom, jer ako je tko odlazio, onda smo odlazili mi, i ako je tko trebao kupovati dar, onda bi profači trebali kupovati nama. Dobro, možda se netko neće složiti sa mnom, no u načelu dar smo kupili samo našoj razrednici koja ga je i zaslužila.

Druga strana ljubavne priče, profesor informatike, bio je vrlo popularan u školi jer je, osim što je učenicima bio pravi frend, a to znači da nije muljao, spreman stvarno pomoći kad treba, a ne govoriti jedno pred učenicima a drugo u zbornici, bio je i odličan u aferi igralište. U toj se aferi založio protiv nekih lokalnih budaletina koji su htjeli naše igralište pretvoriti u parkiralište. Da čovjek ne povjeruje, ali je stvarno bilo tako i neki su od profesora bili za to jer su rekli:

- Pa imamo dvoranu, a djeca se ljeti ionako igraju na... - svi smo se pitali gdje, nisu valjda mislili na Smetlište. Oko toga je izbila strašna frka i profač se posvadio s pola profesora, a sve da bi stao na našu stranu i pobijedio. Otada je on bio naš heroj.

No, kako i heroji imaju svojih mana, tako je i naš profač imao jednu, i to veliku, jer je ta profačica iz engleskog bila jače građe tako da si je teško mogao izbjeći u uskom hodniku. Valjda su tako i nabasali jedno na drugo.

Krajem sedmog razreda Zlatko je plasirao vijest da ih je vidio kako zajedno, jer i ona i on su bili okorjeli pušači, fumare u malom kutu iza školske radionice.

- Što je tu čudno, pa samo su pušili - debeli Silvio je bio uvjeren kako su sve stvari pod kontrolom.

- Da, ali zašto su se onda držali za ruke? - upitao je Zlatko svjestan da ima ekskluzivnu informaciju.

A Zlatko ih je stvarno tako zatekao i školom se, zahvaljujući njemu, to počelo pričati, a priča je došla i do aktera, pa su se oni malo prikrili i bili oprezniji. U osmom razredu, negdje nakon početka drugog polugodišta, viđeni su zajedno u Maksimiru. No sve to još

nije bilo dovoljno da se glasine proglašavaju vjerodostojnima.

- Ništa čudno, ona je rastavljena, a on je stari dečko. Njihovoj ljubavi nema zapreka! - Ivana je na sve to gledala kao na nešto što je sasvim normalno. No to bi i bilo normalno da nama svima nije bilo čudno kako tako dobar čovjek može uletjeti u vezu s jednom stopostotnom alapačom.

- Možda je vani dobra ženska! - umiješao se i moj brat kad je čuo spiku, jer se to i njega ticalo, i on je nekad išao u istu školu.

I eto, danas je službeno potvrđeno da su Perićka i Popaj zajedno. Iz pouzdanih izvora Zlatko je saznao i da će se vjenčati na jesen, a da će im kumovi biti profačica iz matematike Gaborka i profač iz tjelesnog Brzi. Zlatko je stvarno zaslužio i drugu cigaretu.

Danas me je prvi puta nazvao Branko. Dosad je naše dopisivanje bilo onako, samo za nas, ali sad je on s tim upoznao i svoje starce, jer je to oko praznika u Zagrebu bilo sigurno. Ja pak svoje s tim uopće nisam opterećivala jer su ionako imali dosta problema na poslu.

- Jel ti što piše onaj, kako se ono zove...? - upitala me Ivana kao da nešto sluti.

- Aha, dolazi u Zagreb, zamisli! - uzvratila sam pokušavajući stvoriti uvod u ono što me dugo mučilo.

- Kod tebe?

- Aha, mislim ne - smela sam se. Očekivala sam sasvim drugačije pitanje. - Dolazi kod nekih rođaka...

- ... I, naravno, vidjet ćete se.

- Pa bilo bi glupo da propustimo taj susret, a i da razmijenimo salвете, ha ha - to mi je posebno bilo glupo u cijeloj priči, jer još uvijek nisam mogla vjerovati da sam se u takvo što uvalila. Baš zbog tog Branka i nisam smatrala osobito pametnim tipom, jer tko bi pametan skupljao salвете.

Ivana je neko vrijeme šutjela. Zabuljila se u neku točku i...

- Jel ti uopće znaš kako taj Branko izgleda? - upitala je ono što sam htjela.

- Znam, poslao mi je fotku.

- I? - bilo je to dugačko »i« zbog kojega sam joj ja morala natanko ispričati pojedinosti njegova lika s fotke.

- A ti? Ti si mu isto poslala fotku? - da je rekla »svoju«, morala bih lagati, ovako sam samo potvrdila, jer sam mu stvarno poslala fotku.

- Mislim da stvarno neću zadovoljiti na susretu... - krenula sam.

- Kako to misliš? Joj, stara, ti si baš dosadna... - Znala je da ću opet početi priču o kilama, a zapravo meni je kroz glavu prošla Dadekova cura. Daleko od toga što ja nisam htjela smršavjeti samo radi frajera, to bi bila isključiva glupost, toliko jadna nisam. Jednostavno, imala sam osjećaj da bih se mršavija osjećala bolje, bila zadovoljnija, sretnija, što li.

- Zapravo, već je i bilo vrijeme da vidimo s kim se dopisujemo - završila sam taj pokušaj, umorna i nekako bezvoljna da joj priznam kako je njezina fotka otišla u Beč.

Naša je škola kulturna. To se odmah vidi po zahodima, po fasadi, a bogme i po ravnateljici koja nosi sako s veelikim zlatnim gumbima tako da je nikako ne možete previdjeti ni u mraku. Šalu na stranu, to s kulturom bilo je najbolje rješenje, jer sam već u osnovnjaku shvatila da je jedino što dobro znam raditi pisati, pisati. Pa makar o salvetama. Bilo je super prebaciti se iz uštogljenog osnovnjaka sa svojim pravilima u nekonvencionalnu srednju, gdje su nam neki od profesora bili tzv. vanjski suradnici koji su s nama markali i pili po okolnim kafićima. Posebno je u tome bio uspješan tatin kolega koji nam je predavao stilove, a bio je totalni alkos. Nijednom, baš nijednom nije na sat došao trijezan, stoga nas učenike i nije čudilo što je u drugom polugodištu nestao, a na njegovo je mjesto došla neka mala fufica kojoj smo se svi iza leđa smijali.

Teško je to. Zamišljala sam sebe kao profačicu kojoj se društvo iza leđa smije. Prolupala bih. Nije mi samo jasno kako to ona nije skužila, jer su i neki dečki u razredu bili sve samo ne pristojni prema njoj. Uostalom, za taj posao stvarno treba imati jak želudac. Jedino što mi se na mački sviđalo bio je besprijekoran stas i padalo mi je na pamet da je pitam:

- Gospođo, molim vas, hoćete li mi otkriti tajnu kako održavate takvu liniju?

Ja sam prekinula druženje s Karlom i ponovno se bacila na vježbanje, a i onu dijetu s papirića počela sam shvaćati ozbiljnije. No nešto je falilo, neki dodatni poticaj, neki veći motiv, neka jača želja.

- I, što je bilo s onim tipom? - upitala sam Ivanu sjetivši se da nije uopće komentirala taj sastanak.

- Ništa - odgovorila je dajući mi do znanja kako o tome ne želi ni razgovarati.

- Kako ništa? Što, niste se našli, ili?

- Ovo ili. Frajer je neka teška seljačina. Zamisli, pitao me hoću li s njim na ćevape?

- Da mene to netko pita, ja bih pristala. Što je u tome loše? - No bilo je loše jer je Ivana bila teški snob. Što je drugo mogla i očekivati od tipa pokupljenoga na tramvajskoj stanici. To s frajerima meni je još bila velika tajna.

- Dobro, onda moram burazu napomenuti da te nikad ne vodi na ćevape - tu sam joj otvorila ljutu ranu. Ivana jednostavno nije mogla shvatiti to da se ne sviđa mom bratu.

Sanja me pozvala k sebi doma. U ovim godinama to nipošto neću pričati Ivani, jer je ona definitivno ljubomorna, a s ovom svojom pameti mogu lako i zaključiti zašto. Valjda je pretpostavila da se zbog tih svojih kompleksa debljine ne usudim ni s kim drugim družiti osim s njom, pa joj ja dođem kao neka teška ziherica. No, zaboravila je da se ja i te kako mogu družiti, nažalost, samo s curama. Istina, to s dečkima mi teško pada jer se ne mogu oteti dojmu da mi se svi rugaju, pa makar i u sebi. Možda i taj debeli Dubravko, dosada jedna debela, nema neke loše namjere, ali ja se ni tu ne mogu oteti dojmu da se on meni upucava samo radi ravnopravnosti spolova. Debela ja, debeo on. Najgore od svega je što sam ja svjesna kako usko razmišljam, ali jednostavno ne mogu drugačije, barem ne sada.

- Ovo je ta Lada - predstavila me Sanja svom tati kao da je o meni danima pričala. Nisam se baš najugodnije osjećala, jer nisam znala što stoji iza toga »ta«. To je primijetila i Sanja, pa me pokušala umiriti riječima:

- Pričala sam tati kako fenomenalno pišeš - rekla je to iskreno, jer sam u razredu bila brzo prepoznata kao laka na peru, pa sam često pisala sastavke ostaloj škvadri, i to besplatno, što su posebno cijenili. Naravno, na to je većina gledala kao na normalnu stvar, jer debelim curama ništa drugo ne preostaje nego da se odaju čitanju i eventualno pisanju.

- Ne samo pričala, pročitao sam tvoj referat o političarima - onda je zastao kao da razmišlja bi li mi još nešto rekao ili bi se vratio svom poslu. - Nego, znaš ti, Lado, da se tvoj tata i ja poznajemo iz srednje.

- Da? - to mi je zvučalo puno određenije i toplije. - Što, išli ste skupa u srednju?

- Ne baš u isti razred, ali smo često bili u istom društvu.

Sanjin tata bio je fotograf, nešto kao poluumjetnički, polunovinski. Imao je nekoliko samostalnih izložbi, a jedan dio stana preuredio je u studio. Na zidovima je bilo izloženo brdo fotki i po svemu se vidjelo da tipac doista uživa u svom zanatu. Praktički, cijeli je stan bio obilježen Sanjinim tatom, mama se nije ni nazirala. Da mi pogled nije pao na mali srebrni diktafon u kutu kuhinjskog stola, pokraj miksera za naranče, ne bih se ni sjetila Sanjine mame, barem ne tako brzo.

- A gdje ti je mama, na radiju?

- Aha - rekla je Sanja i pozvala me u svoju sobu.

Dok sam razgledavala sobu koja je sva bila u plavom, od plavih zavjesa do plavih okvira u kojima su bile Sanjine fotke dok je bila mala, plavog kreveta i plave posteljine, palo mi je na pamet kako bih »ono« u vezi s Brankom mogla predložiti Sanji. No, sve je palo u vodu kad mi je počela pokazivati album s fotkama i onako usput rekla da jedva čeka kraj škole, jer preko ljeta opet ide u Švicarsku.

- Znaš ti da moja sestrična tamo uzgaja patuljke?

- Ma nemoj! - rekla sam kao da sam to već tisuću puta čula. Kao da je riječ o šampinjonima ili nečemu sličnom. Patuljke? Sanja i ja još nismo bile toliko bliske da bih se ja onako kako dolikuje načudila i krenula je ispitivati o čemu se zapravo radi. Ostavila sam to za neku drugu priliku. Onda smo si lijepo zapalile, jer je Sanja sigurno izjavila:

- Stari mi nikad ne ulazi u sobu, a i da uđe, ne bi svijet propao...

Na vagi sam. Ona će presuditi hoću li danas nešto pojesti ili neću. Presudila je. Ne silazim na ručak. Stare ionako nema, nitko neće provjeravati. Zabijam se u sobu i obavljam nužno, pišem neki referatić o sadržaju klora u kozmetičkim proizvodima. To nam je zadala Ljubičica, profačica iz etike i morala, koju tako zovemo jer je uvijek namirisana nekim intenzivnim i očito jeftinim parfemom koji je najbliži mirisu ljubičica. Inače, ženska ne predaje loše i dosta je slobodoumna, ali zbog toga ide u predmetu jako široko, da ne velim debelo. Ona sve živo povezuje s moralom, što je u neku ruku točno, no zbog toga je dosta škvadre baš i ne shvaća ozbiljno. Prije srednje svi smo više-manje išli na vjeronauk u školi, ali u srednjoj se proćuo glas da vjeronauk predaje jedna frustrirana treba, pa je bilo malo onih koji su, većinom zbog roditeljske prisile, i dalje odabrali vjeronauk. Po mojem mišljenju, ni jedno ni drugo nije baš sređeno kao predmet i bilo bi možda bolje da za vrijeme dok netko ne osposobi prave nastavnike za te predmete mi, recimo, učimo kuhanje, šivanje ili, zašto ne, popravljjanje šparheta. Na koncu konca, sve su to što nam nude neodređene priče i teško se oteti dojmu da je taj predmet uveden radi predmeta samog i radi neke jadne i neplodne formalnosti. Po tom pitanju zavidim bratu jer mi se čini da u njegovoj školi nijedan predmet nije suvišan. Ili je predmet prava struka ili je nešto teorijski vezano za nju. Nema gubljenja vremena.

Ja sam zbog nekih predmeta bijesna iz vrlo jednostavnog razloga. Kad je dosadno i kad imaš osjećaj da gubiš vrijeme i da ništa pošteno ne saznaš, ja dobivam tako strašan apetit da odmah nakon toga skočim u pekarnicu preko puta škole i ubacim u sebe neko tijesto, a rezultat se zna. Zbog toga u posljednje vrijeme uvijek nosim jaknu s džepovima i u desnom džepu slane štapiće da prebrodim dosadnjačku krizu.

Dakle, utrpala sam se u tu svoju sobicu i tek što sam počela bla bla kako nitko ne pazi sadrže li proizvodi za higijenu klor, pa čak ni moja mama, začuh kako se otvaraju ulazna vrata. Nakon pažljivog oslušivanja shvatila sam da su to Dado i Zinka. Bilo je očito da je Dado nešto planirao i s obzirom na to da mi nismo imali zadnja dva sata, a on to nije znao, shvatila sam da sam suvišna. Ili ću se javiti da im dam do znanja da sam tu ili ću se pritajiti. Kako me seksualni život mog brata nije previše zanimao, ipak sam se odlučila javiti, tobože misleći kako je stara, pa sam povikala:

- Mama, ti si? - na što se brat glasom razočaranog frajera javio da je on, pa sam ja bila toliko dobra sestrice i odlučila skočiti do Ivane kako mu ne bih poremetila planove.

- Ideš nekam? - upitao me vidjevši dobro da oblačim tenisice.

- Do Ivane. Bok, Zinka. Dobro se provedite - bilo je očito da sam prokužila njihove namjere i da im se sklanjam. U Dadinim sam očima vidjela pomiješanu zahvalnost i neugodu. Tko mu je kriv?

Kod Ivane su bili neki majstori i po cijelom su dvorištu bile razbacane prazne boce od piva. Kao poslije osrednjeg tuluma.

- Imamo majstore - rekla je Ivana iznenađena što me vidi.

- Vidim, nisam ni mislila da si ti popila sve one pive.

- Što se dogodilo? - upitala je konačno znajući da nešto nije u redu čim sam tako nenajavljeno banula u njezin dvorac.

- Ma pusti, puna kuća. Buraz je došao s nekom svojom novom...

Ivana se gorko nasmijala. - I? - to se »i« pretvorilo u optužujuće »i«. Kao da sam ja kriva što Dado opet ljubi, a glavni lik te romanse nije ona.

- I što i? Neću im valjda držati svijeću? - tu smo završile s Ivaninom bolnom temom i povukle se u njezinu sobu.

- Ivana! - povikala joj je mama iz dvorišta. - Daj, zlato, donesi onu mineralnu iz frižidera!

- Joj, baš su dosadni - i ostavi me nakratko u sobi. Naravno, ja sam iskoristila te trenutke da pročeprkam po njezinim ladicama. To mi je bila ružna navika, ali teško je se bilo odreći, zapravo nisam nikada ni pokušala. U prvoj su joj ladicama bile šminke, valjda tisuću različitih bočica, lakova za nokte, maskara. U drugoj pisma, olovke, šestari, grozno sve neuredno, tko bi pomislio da je ona toliko neuredna. Kad izađe van, kao da je izišla iz ljekarne. U trećoj sam odmah iskopala neku fotku na kojoj sam bila ja sa svojim bratom. Naravno, tu fotku nije čuvala zbog mog lika.

- Evo me - vratila se brže nego što sam se nadala, jer su mi ostale još neke ladice na koje sam bacila oko.

- Idemo prošetati ili ćemo ostati tu? - upitala je ne baš raspoložena što sam došla jer u to je vrijeme obavezno gledala neku glupu meksičku sapunicu, a za takve serije ja uopće nisam bila zainteresirana.

- Nema problema, ti gledaj taj ljubić, a ja ću malo listati. - I uzela sam neke bljutiće i opet o dijetama i zdravoj prehrani. O, Bože, te žene stvarno ne znaju ništa drugo pisati ni čitati!

- Pogledaj ove fotke, da se malo nasmiješ! - Ivana mi je dodala album iz osnovnjaka. Bila je to dobra ideja, jer je gledanje naših malih faca bilo sto puta zanimljivije od uputa kako se stavlja maska od krastavaca na lice i koliko se dugo drži.

- Ha, ha, ha... - nisam se mogla suzdržati pri pogledu na neke cure i dečke. - Daj pogledaj Vatroslava, čuj, znaš da sam ga vidjela. Čini mi se da je on ipak bolje izgledao prije.

- Da? - rekla je Ivana prateći seriju i spuštajući samo kratki pogled lijevim okom na album.

- Srela sam ga ispred svoje škole. Ide za vodoinstalatera.

- I, kak izgleda?

- Ne znam, čini mi se da je na ovim fotkama slađi. Sad se sav nekako proširio, faca mu je nekako antipatična, ne znam.

- To je valjda od škole.

Dadi i njegovoj Zinki dala sam dva sata. Točno nakon tog vremena pozdravila sam svoju Ivanicu i krenula doma. Bila sam u nekoj laganoj komi i na rubu da onih svojih pet kuna potrošim na šaumpitu u slastičarnici. No zeleno svjetlo na semaforu učinilo je da krenem ravno doma, zbog čega sam se ipak malo razvedrila. Jer, Bože moj, jedno je iskušenje bilo iza mene, pobijeđeno.

- To je sve jedna velika laž! - često je mama tim riječima znala popratiti ono što joj se tog dana dogodilo.

- Što je bilo? - tata je listao novine brzinom što je postizu ljudi kojima se novine osobito gade.

- Ma to oko onih telefona. To je sve formalnost, okruženi smo tolikom formalnošću da sam počela sumnjati kako još ima poštenih ljudi...

- Dobro, stara - rekao je tata umirujuće, - što bi ti htjela, da ti ljudi rade dvadeset četiri sata? Pa i oni imaju obitelji, ne?

- Ma nije stvar u tome nego jednostavno ne rade ništa. Tu su reda radi, a kad nešto treba konkretno i stvarno učiniti, ništa. Ja više ne znam...

- Smiri se... - mamu je sve to jako pogađalo, jer se radilo o obiteljskoj stvari. - Bi li te to toliko smetalo da nije riječ o tvojoj sestri? - stari ju je ipak pokušavao vratiti na zemlju jer, ruku na srce, radilo se o njezinu nećaku i pitanje je bi li se ona toliko živcirala da je bila riječ o nekom nepoznatom dječjem stvoru. To je zaista veliko pitanje. Mama je, naime, željela nešto poduzeti u vezi s maltretiranjem svog nećaka odnosno mog bratića. Uzrok svega bio je mamin šogor, odnosno moj tetak. Bio je to neki vrlo zeznut tip koji se bacio u neku sektu pokraj Zagreba i psihički zlostavljao tetu i Bracu, kako smo svi zvali Josipa, sina majčine sestre Vlaste. Nakon što se dogodila ta strašna nesreća u kojoj su izgubili starijeg sina, tetak Franjo je skroz-naskroz prolupao, a nije ni prije bio sasvim normalan. Bacio se u tu neku sektu i kuću pretvorio u jazbinu poput one iz filmova strave i užasa. Braco nije smio nikoga dovesti doma, to još nije bilo ni tako strašno, no Braco je morao svaki dan moliti neke čudne molitve dok mu je njegov stari glumio svećenika. Najgore od svega bilo je to što mu je zabranjivao gledati televiziju, slušati glazbu, birao je što će čitati, kako će se oblačiti, šišati.

Moja je stara htjela nešto poduzeti, a kako je teta bila blaga i sama nije znala što činiti, stara se bacila na raskrinkavanje sekte. No to je išlo malo teže.

- Dok se ne dogodi nešto strašno, oni ništa ne poduzimaju. Pa što će onda kad se dogodi, tko onda još treba pomoć?!

Ja sam na to sve gledala nekako sa strane, jer se Braco i ja nismo baš previše družili s obzirom na to da se njegov stari nije htio družiti s nama. Godine su prolazile, mi smo odrastali i čini mi se da smo se u životu vidjeli tek desetak puta, od toga jednom na moru malo dulje. A to more smo svi zažalili jer je mama rekla:

- S familijom na more, to je stvarno pravi odmor! - Naravno, bila je cinična i poslije toga smo uvijek išli sami u tu svoju staru kuću, koja i nije bila baš na moru, što je u neku ruku dobro jer sam baš zbog pješačenja prošlog ljeta izgubila onoliko koliko je bilo dovoljno da

se zadovoljna vratim doma. A onda je, nažalost, sve krenulo po starom.

Opet moja bakica. S kolačima. Katkad se pitam zašto je sve protiv mene. Kao da se baš zbog mene i meni u inat tisuće razloga rađaju svake minute kako ne bih skinula ni grama. Ovaj put bila je riječ o običnom štrudlu. Kako da odbijem bakicu, kako?

- Ti si mi unučice vrlo blijeda. Jako vas muče u toj školi? - upitala je baka gledajući u mene kao da sam pala s Marsa.

- Ne muče nas, ali sam noćas slabo spavala, valjda zbog toga.

- Popapaj si štrudlice, vratit će ti boju. - Lijepo je to zaključila moja baka, i što sam mogla? Priznajem, ipak sam se malo pribrala i sve je ostalo na dva komada, iako sam pri kraju drugoga bila na rubu propasti.

- Znaš ti, Vesnice - tako je moju mamu oslovljavala samo baka, za sve ostale ona je bila Vesna, a za prijatelje samo Veki - znaš tko je tati i meni bio na vratima?

- Tko? - mama nije imala pojma.

- Tvoja Slavica - baka je rekla tvoja, jer su mama i Slavica godinama radile u istim novinama, a Slavica je jednom sa svojima bila kod nas na moru.

- Čuj, Vesnice, pa ona je skroz propala. Znaš zbog čega nam je došla?

- Mogu pretpostaviti - sada je mami bilo jasno da je u pitanju alkohol i da je njezina Slavica u gadnoj nevolji.

- Veli da je ostala sama, sirota. A da znaš kak je samo bila pijana. Jadnica.

To je bilo vrlo žalosno i ja sam se pokupila u sobu razmišljajući kako mi je zapravo u životu dobro i kako ne znam u tome uživati. Samo da skinem taj višak, i stvarno mi ništa neće faliti. Onda sam se prebacila na misli o Branku i zaključila kako već ovaj tjedan moram s Ivanom ozbiljno razgovarati. Ili ću ići do kraja i smuljati toga gastarbajterčića ili ću mu sve lijepo priznati, a on će shvatiti jer nema teorije da se drastičnije stanjim do ljeta, a ionako ni tada ne bih ni približno bila slična Ivani.

Pred sam san začula sam kako dolazi Dado i kako mu tata prigovara zbog toga. Znala sam što će mu Dado na to reći. Kao i uvijek, spomenut će svoje brzo punoljetstvo i želju da mu stari posudi auto pa će tako brže i ranije dolaziti doma. Uvijek ista priča, a ja? Nitko se ne pita zašto sam ja tako dobra i zašto osim na taj glup fitness nigdje i ne izlazim. Sve se ionako svodi na hvatanje suprotnog spola, a ja se osjećam tako neprivlačnom, pa mi se sve to čini besmislenim. Ipak, i u svemu tome ima neke koristi. Nikad ne bih pročitala nijednu knjigu da sam toliko vani koliko je Dado.

Danas sam izašla s Ivanom u kafić preko puta njezine kuće i odlučno joj rekla:

- Stara, moram te nešto zamoliti... ovaj.

- Budi brza jer moram doma štrebati, sutra pišem kontrolni iz kemije, a znaš... - Ivana je upisala srednju medicinsku, a kemiju je mrzila još od osnovnjaka.

- Mogla si upisati školu bez kemije - dodala sam nezadovoljna što mi je odmah dala do znanja kako nema vremena jer ja u sličnim situacijama, a bilo ih je puno, nikada nisam tako nešto njoj rekla već sam je poslušala kao da imam cijelu vječnost. Nije bila rijetkost da bih nešto bitno i propustila zbog njezinih ljubavnih tračeva, ali nema veze. Takva je Ivana.

- Dobro, reci onda što imaš! - brzo je to izgovorila, stvarno me se htjela brzo riješiti.

- Bolje onda drugi put.

- Joj, daj sad reci. Ti uvijek tako. Počneš i onda ništa. Reci!

- Radi se o onom Branku s kojim se dopisujem.

- Onome sa salvetama - lijepo ga je opisala.

- Aha. O njemu.

- I što s njim?

- On dolazi za 128 dana - izračunala sam to prije ovog razgovora.

- I?

- Napravila sam malu frku. Da ti dulje ne objašnjavam, poslala sam mu tvoju fotku.

- Moju fotku?!

- Poslala sam tvoju fotku i on sad misli da si ti ja.

- Zezaš se? - Ivana je prasnula u smijeh.

- Nije baš smiješno. On stvarno dolazi za 128 dana.

- I u čemu je problem? Ja ću se predstaviti da sam ti, a ti ćeš biti ja. Štima?

- I stvarno se ne ljutiš?

- Uopće. Pretpostavljam zbog čega si to napravila. Ti si stvarno bolesna. Uostalom, je li ti uopće stalo do tog Branka?

- Naravno da nije. Kad bih sad vratila vrijeme, sigurno to ne bih ponovila. Jednostavno, ne znam što mi je bilo. Zapravo, uopće se ne veselim što će doći. Pojma nemam zašto sam to napravila. Onako, izletjelo mi iz glave.

- Čuj, stara, nemoj se ti ništa brinuti. Mi ćemo dvije njega lijepo dočekati i sve će biti u redu, a sad stvarno moram ići kemijati. - Ivana je to primila super, valjda i zbog te kemije,

tko zna kako bi reagirala da je imala više vremena. U svakom slučaju, ja sam se osjećala puno lakše, kao da mi je pao kamen sa srca. Bila je to stvarno nepotrebna muljaža, ali kad je već tu, mora se odraditi do kraja.

- O detaljima ćemo poslije, bok stara! - Ivana je projurila kroz vrata i samo što nije srušila Bebača, Dadina frenda. Onda se značajno okrenula kao da provjerava nije li u blizini Dado, pa kad se uvjerala da je Bebač sam, prešla je preko ceste i nestala u carstvu svog dvorišta.

Bebač je bio Dadin friend još iz vrtića. Bio je godinu dana stariji i upisao se na medicinu, a to da će takav jednog dana biti doktor, nitko ne bi rekao. Uvijek raščupan, kao da je tek sad ustao, zbunjen kao da je pogriješio planet. Bebač je često išao u kafić preko puta Ivanine ulice, jer su ondje imali novine, a on ih je strašno volio prolistati. Kupiti ih, već je bilo malo teže, jer taj i kad je imao love nije bio baš darežljiv ni prema drugima, a ni prema sebi.

- Kaj ti tu radiš, mala? - upitao me i sjeo za moj stol.

- Vidiš valjda, bila sam s Ivanom.

- A gdje ti je buraz?

- To bi ti trebao bolje znati, valjda u školi.

- Ajoj da, on je još školarac... - pritom se Bebač nasmijao kao da je u pitanju neki znanac kojeg nije vidio godinama, a ne moj brat, s kojim je cijele dane. Da ne govorimo o drugim stvarima vezanim za mog brata koje je Bebač puno bolje znao od mene i staraca.

- Znaš kaj, reci mu da me nazove kad se vrati doma, u redu?

- Dobro - nisam baš voljela biti prenosilac poruka, ali Bebač je već uhvatio prve slobodne novine i pravio se kao da sam već otišla, pa sam ja ustala i otišla platiti Ivaninu i moju kolu.

Doma me je dočekala stara koja se vratila ranije i pekla kajganu.

- Daj ti nareži paradajz - rekla je i uopće me nije pitala zašto nisam u školi, jer taj sam dan jednostavno prespavala prva dva sata, a na ostale mi se i nije isplatilo ići. Jedino sam tako mogla otići s Ivanom ujutro van jer ona ima kontraturnus u školi.

Mama je bila strašno živčana, onako kako to samo ona zna biti. Vidjelo se da joj se nešto gadno na poslu dogodilo, pa je nisam htjela zapitkivati, osim ako ona sama nešto ne veli.

- Dado još nije doma? - upitala je bez veze, jer nije bilo teorije da se on prije dva uopće vrati, a i to je bilo najranije s obzirom na gužve u to vrijeme.

- Donijela sam ti nešto... - i pokazala mi je na svoju torbu. - Pogledaj unutra u lijevom džepiću.

Krenula sam prema torbi shvativši da je to što mi nosi jedino što joj se tog dana lijepo dogodilo. Stara me voli iznenaditi, svaka joj čast. Dok sam se približavala torbi, pojma nisam imala što bi to moglo biti, a onda...

- Mobitel! - uzela sam ga i krenula poljubiti mamu koja je desnom rukom miješala jaja. - Super, odakle ti?

- Ukrala - bila je kratka i jasna dajući mi do znanja da se nemam potrebe raspitivati jer mi

ionako ništa pametno ne može reći.

Sada sam i ja bila ponosna vlasnica mobitela. To je sprava koju su više-manje već svi imali u škvadri, uključujući i buraza. Bila je to stvar prestiža, poput dobivanja menge. Recimo od petog razreda. U šestom je već polovica cura imala mengu, a u sedmom su one koje je još nisu dobile osjećale nekakvu zakinutost. U osmom su pak samo rijetke koje još nisu postale djevojke bile tako reći pribijene na stup srama.

- Nemaš još mengu? - upitala me Sonja kad smo slučajno upale u jedan takav razgovor.

Samo što joj nisam odgovorila:

- Sonja, obećavam, dobit ću mengu sutra. - Eto, tako je nekako bilo i s mobitelima. Sad kad i ja imam tu spravu, priključit ću se većini i od sada onu manjinu gledati onako kako su gledali i mene. Super, živjela tehnika! Iako, ruku na srce, uopće ne znam što će mi to.

Sanji je stara uvalila pozivnice za neku reviju hitova 60-ih u Saloonu. Pristala sam jer volim tu vrstu glazbe. Sanja je imala dosta pozivnica, pa su išli i buraz sa svojim društvom i Ivana, a pozvali smo i Zlatka da nam se nađe pri ruci za kupovanje cuge.

Sve je dobro počelo, lijepo smo se zezali i svi smo bili opušteni, osim Ivane. Ona se na katastrofalan način morala uživo suočiti sa svojom debelom suparnicom. U očima joj se vidjelo pitanje: zašto ona, a ne ja?

Nakon nekoliko grčevitih minuta prasnula je poput prenapuhanog balona:

- Lado, pa ona je, ona je...

- Punija... - dovršila sam u strahu da ne vrisne.

- Ne seri. Debela je kao, kao... - malo se utišala, ali lice su joj preplavile ljubičaste mrlje.

- Kao ja...

- Ne, to je previše. Ja ne znam. Ne znam što je vidio u njoj, mislim, ovaj, Lado, nemoj se ljutiti, ali ja...

- Ti si ipak zgodnija - čitala sam joj misli koje nije željela da se pročitaju...

- Uhaughur... - borila se Ivana izvana s Ivanom iznutra... I odjednom zašutjela. Valjda potisnuvši gorčinu duboko, koliko je samo ona znala. One ljubičaste mrlje na licu pretvorile su se u crvene, pa u žute. Mijenjala je boje poput semafora i onda pregorjela. Da izbjegnem moguće izljeve ljubomore, prošetala sam do Zlatka.

Osim što je bio dobar konobar, Zlatko mi je super poslužio po pitanju moje nove spravice, jer tipac je sve znao o mobitelima i tehnicu, pa smo se dobar dio večeri bavili ukucavanjem brojeva u memoriju. Ja baš nisam neki tehnički tip, ali osnovne stvari mi je pojasnio kao da govori malom djetetu, pa mi je ipak nešto i ostalo u glavi.

Prva dva sata cuga je bila besplatna, što je bio dovoljan povod da se nekolicina gostiju narolja, a među njima je prednjačila Sanja, kojoj je od miješanja piva i votke bilo toliko zlo da smo, na svoju veliku sramotu, napravili pravu frku i morali pozvati hitnu. Jadnica je završila na ispumpavanju, a ja sam je pratila i držala za ruku.

- Joj, nemoj reći staroj. Reci joj da spavam kod tebe - molila me Sanja, a ja nisam znala trebam li je poslušati, jer ako dođe do veće frke... Onda je gospođa sestra u hitnoj rekla nešto što mi je dalo do znanja da Sanja nije prvi put tu i bilo mi je jasno da ću ipak morati to odlagati i izaći ususret svojoj novoj vatrenoj prijateljici.

- Najgore od svega je što si ti mala slatka, a znaš da ti to ne vodi nikuda - rekla je sestra, a meni u prvi čas ništa nije bilo jasno. Poslije sam saznala nešto više o svojoj prijateljici. Ona je, naime, bila šećerašica i do kraja osnovnjaka čak si je svaki dan sama davala injekcije inzulina, no sada pije neke tablete pa je to neugodno mučenje malo ublaženo.

- Pogledaj me kakva sam bila u šestom! - pokazala mi je fotku iz osnovnjaka nakon što smo stigle iz bolnice k meni doma. Bila je na fotki sasvim druga cura. Debela, raspuštene kose. Nikada ne bih rekla da je to ona i da se netko može tako drastično promijeniti. Sanja je sada bila totalno mršava, a svoju dugu kosu svela je na milimetar.

- To ti je od tableta? - zanimao me razlog njezine linije. Ništa novo, zar ne?

- Ne, jednostavno sam počela mršavjeti. Ali doktor veli da je sve pod kontrolom.

- Osim što se ne smiješ opijati.

- Hvala ti. - Sanja je bila zahvalna što sam te noći žrtvovala svoj krevet za nju, a ujutro smo nas dvije popile kavu s mojom mamom i tada saznale da se njezina i moja mama isto tako znaju, da su išle skupa u školu, ali su se posvađale na faksu i otada se nisu vidjele. Dakle, oba roditelja iz istog kruga prijatelja. Zgodno!

- Krasno, znači, tako ćemo i mi. Moramo planirati da se posvađamo na faksu - šalila sam se iako bi se zajedničko studiranje i moglo obistiniti, jer smo Sanja i ja bile dosta slične. Ako uopće budemo studirale. Pitanje je kako će sve to ići s lovom, jer već nekoliko mjeseci, barem nama, ne cvjetaju ruže. Jedan od razloga je to što se naklada lista u kojemu stara šljaka totalno smanjila, i to se i te kako osjećalo u kući.

Razmišljala sam o tome da osim petljanja s Brankom, preko ljeta pokušam nešto i raditi. Ivana je preko ljeta jedan mjesec odvajala i šljakala kod stare u firmi, ali to je bila teška veza. Nju nisam mogla pitati, jer je moguće radno mjesto već popunila ona, ako ove godine uopće i bude radila s obzirom da je firma njene stare u komi. No, Sanja je imala superprijedlog. Kao da je znala, upitala me u petom mjesecu, samo četrdesetak dana prije najavljenog Brankova posjeta:

- Bi ti htjela sa mnom radit kod moje stare?

- Može! - Onda mi je objasnila o kakvom se poslu radi. Bila je riječ o pravom novinarskom poslu. Radile bismo neke ankete, male razgovorčice, surađivale nešto za gradsku rubriku i sve ono što Sanjina mama veli, jer bi nam ona bila šefica. Sanja je to radila prošle godine, ali s jednim malim glupanom, kako ona veli, koji ju je toliko živcirao da je na pola posla otišla baki na more, a poslije u Švicu i od posla ništ.

- Onda si to planiraj, a ovaj ćemo tjedan ići mojoj staroj na posao da se detaljnije dogovorimo.

Jako sam bila sretna. Jako. Osim što ću propustiti glupiranje na moru i eventualno miješanje s nekim dijelovima nepozvanih obiteljskih gostiju koji se svake godine ipak upucaju, bit ću sama u Zagrebu, barem mjesec dana, što me posebno veseli, jer su baka i djed, koji bi trebali paziti na mene, vrlo elastični po tom pitanju, pa ću naprosto biti slobodna kao ptica. To je još dodatna prednost u svoj onoj muljaži oko Branka, pa sad već nazirem kako ću i to srediti. Uostalom, tko šljivi Branka, on je tek epizoda u mom životu. Ovo s poslom svakako me puno više veseli, još ću k tomu raditi sa Sanjom, što će mi biti dodatni gušt jer s njom stvarno nikada nije dosadno.

Ivana me nazvala poslije škole, prvi put nakon onog u Saloonu. Bilo je sigurno da je ljuta na mene, a još više na to što sam počela sama ići na fitness. Imala je glas poput majke koja ispraća kćer u bračne vode.

- Nisi mi rekla za buraza - pozvala me na red.

- Što? - pravila sam se da pojma nemam što me pita.

- Nisi mi rekla da će doći s curom.

- A to - rekla sam to tako kao da je posrijedi najsporednija stvar na svijetu, što se ne bi moglo reći za Ivaninu točku gledanja. - Pa da, ali to je normalno... - nije mi se sviđao njezin ton, njezin način i sve to, ali sam se još uvijek morala suzdržavati, iako sam podmuklo u mislima kovala i plan broj dva, u koji je bila uključena Sanja, a izbačena Ivana.

Ipak ne mogu to napraviti Ivani. Kad se sjetim prošlog rata i naših dogodovština, ipak. Čovjek se veže za neke stvari, a mnogo se naših dogodilo baš u neka čudna, posebna vremena. Uostalom, kad nam nije bilo staraca, buraz i ja bismo uvijek odlazili Ivani u haustor, jer mi nismo imali skloništa. Ivana i ja bile smo malene, ali se vrlo dobro svega sjećam, osobito nekih detalja koji i sada tjeraju na smijeh. Ivanina kuća zapravo i nije kuća, ona stanuje u zgradi, ali je u prizemlju i ima dvorište, pa se računa kao da ima kuću. No, iznad Ivane stanuju vrlo živopisni i zanimljivi susjedi koji su baš u vrijeme zagrebačkih uzbuna pokazivali svoju smiješnu stranu. Nikad neću zaboraviti Ivanine susjede Petkoviće. Svi bi se mi nagurali u to sklonište i više-manje bezbrižno čavrljali, igrali se, stariji bi kartali ili diskutirali. Dolazili su tu i ljudi iz drugih kuća koje, slično kao ni naša, nisu imala skloništa. Naša je kuća malena i mi osim stambenog dijela imamo samo kotlovnicu, a ona je pak premala i mogla je primiti eventualno jednog čovjeka, uz uvjet da nije posvađan sam sa sobom.

Kod Ivane smo se, dakle, svi dobro zezali, ali neki su nam susjedi stvarno tjerovali suze na oči.

E, pa recimo taj brat i sestra, svi su ih zvali Ivica i Marica, jer su oboje bili već u četrdesetima, bez nade da se požene i poudaju, i stalno su bili skupa, kao muž i žena. Najsmješnije je bilo to što bi se oni, kad god je zatulila sirena, spuštali s trećeg kata oboružani opremom za planinarenje na najveće svjetske vrhove. Bilo je u tim njihovim šipkastim ruksacima svega, od petrolejki, hrane, odjeće, vreća za spavanje, radija. Najkomičnije je bilo što su bili i obučeni kao profesionalni planinari, a zapravo su se spuštali u podrum. Ivica je bio ćelav, mršav, ali je imao ispupčen trbuh kao pothranjena djeca Afrike, a Marica je imala uvijek natapiranu kosu i činilo se kao da je sada izašla ispod fena koji je otkazao poslušnost. Oni bi se uvijek smjestili u neki kut skloništa i furali svoj film, kao strašno je opasno, moramo svi biti tiho da nas netko ne bi čuo i ubio, i tak to.

Jednom je Ivanin stari, koji je petljao nešto u mjesnoj zajednici, bio aktivist, što li, došao kući za vrijeme uzbune i, naravno, kako je to išlo, zamračenja. Ivica i Marica bili su u tom svom kutu s punom ratnom opremom i jedva su dopustili da se otvore vrata stubišta.

- Tko zna tko je to! - povikao je Ivica.

- Pa moj tata - rekla je tada mala Ivana.

- Mogao bi biti svatko - tajanstveno je dodala Marica.

Svi smo umrli od smijeha kada je kroz vrata ušao stvarni Ivanin tata, s upaljačem u ruci, i onako u mraku osvjetljene donje čeljusti doimao se kao neko čudovište.

Ivica se u stvarnosti zvao Joža i radio je kao portir u jednoj maloj tvornici, a Marica se

zvala Ružica i radila je kao frizerka, što se po njezinoj frizuri i ne bi moglo zaključiti.

Ivica i Marica još uvijek žive iznad Ivane, samo što je sada Ivica iliti Jožek obolio, u mirovini je, pa su rijetke prilike kad se njih dvoje onako skladno šeću ulicom dok im se susjedi podsmjehuju.

Svakakvih mi susjeda imamo. I dobrih, i loših, i debelih, i mršavih, ali oni naši preko puta koji uvijek zovu murju kad se stari sparkira na pješačkom prijelazu, a gdje bi drugdje kad nema mjesta i kad smo blizu tržnice, e, ti naši susjedi stvarno su zaslužili batine. Njihov capo di familia kupio je to zemljište na nekog mutnjaka, što moj stari zna iz prve ruke, jer je nešto o tome i pisao, a i starosjedilac je. Susjed je tu sagradio groznu kućerinu od koje nam je cijela kuća u vječnom hladu. Što je najgore, on je tu kućerinu sagradio na načelu alpskih kuća, kao da u Zagrebu pola godine vlada polarno doba. Kuća je sva u nekakvim debelim balvanima, kosog krova, valjda da snijeg brže padne, a na prozorima se ukazuje povremeno lik gazdarice, koja se vidi samo kada zalijeva cvijeće. To isto cvijeće više sličići krumpiru, ali valjda se to njima sviđa. Da zaključim svi tu kuću zovemo »karingtonka« po nekoj seriji o bogatašima koja se emitirala dok ja još nisam bila rođena, i svi se rugamo i zbijamo šale s njom. Najčudnije je u svemu tome što nitko od bližih susjeda pojma nema čime se taj susjed zapravo bavi, a u štatici od garaže ima dva mercedesa i gotovo ih nikada ne koristi.

- To je da poludiš! On ima dva, a mi jednoga, i to ne merđu, a ni taj jedan neće paliti! - uzrujavala bi se moja stara kad je po zimi obavezno presaugala auto.

- Ne znaš ga zapaliti! - pametovao je stari, a ni njemu nije puno bolje išlo, pa su tako starci zimi većinom na posao išli tramvajem ili bi ih neko od kolega pokupio.

Imali smo staru »fiestu« koja je došla do punog izražaja samo ljeti.

- Super, klinci - znala nam je reći mama, - vama je to s otvorenim krovom fora, a po zimi, kad trebam kišobran u autu...

Da udobrovoljim Ivanu, pozvala sam je da ide sa mnom i Sanjom na radio.

- Idem - bila je zadovoljna tom idejom. Bila je subota ujutro i sa Sanjom smo se dogovorile da se vidimo ispred porte, jer je Sanja jedina imala propusnicu.

- Ne ljutiš se što sam je pozvala?

- Nema frke - rekla je Sanja. - Ako želi možemo i za nju nešto smisliti.

- A ne, ona ti već imao posao.

- Onda još bolje, bit će više za nas.

U subotu ujutro stara je poludila, a ni stari nije bio manje lud. Poštar je donio neki astronomski račun za vodu, a kasnije se ispostavilo da su dva majstora uletjela kao mijenjati nekakav sat za vodu, pa su probušila naše stare cijevi i vode je toliko isteklo da bi se za tu lovnu moglo dobro ljetovati desetak dana negdje na Baliju ili sličnom egzotičnom mjestu. Kad je stari išao provjeravati, pokazalo se da ni sat koji su stavili uopće nije bio nov.

- Pa što si oni zamišljaju, sad će vidjeti – stari je već imao sastavljenu tužbu u glavi.

- Vidiš, sve je crno na bijelom. Zna se kad su, zna se što, postoji radni nalog, neće oni nama... – zapjenila se mama do daske.

- Ne, stvarno, u ovoj državi samo političari mogu naći zadovoljštinu – starome je već bila puna kapa svega. Upravo je bio na prelasku u drugi list jer dva mjeseca nije dobio ni kune. Mijenjali smo posljednje marone.

- Ovo je stvarno sramota. I što je najgore, ja u tom vodovodu ne znam nijednog Štefa ni Jožeka i sa mnom nitko neće normalno razgovarati, a da imam...

- Razgovarat će na sudu! – bio je odlučan tata.

Nikoga u toj priči nije zanimalo koliko je stvarno nepotrebno oteklo vode. I nije to jedini slučaj. Kad je stari ispričao susjedu što nam se dogodilo, stari Cobra mu je savjetovao:

- Sused dragi, kad vam se to idući put dogodi, samo presečite sjekirom njihovu stranu cijevi i da vidite kak buju lepo s vama razgovarali. – Dakle, narod zna, samo treba pitati one malo starije od šezdeset koji su prošli barem dva rata. Oni se i u miru bolje snalaze.

- A kamo ćeš ti? – pitala me stara na trenutak shvativši da se ja nekud spremam.

- Idem sa Sanjom na radio.

- Nemojte se napiti – bocnula me ciljajući na neku večer kad se pravila da ništa ne shvaća, a zapravo joj je bilo sve jasno. Jednog popodneva, nekoliko godina kasnije, i sama ću doznati kako se i njoj tako nešto dogodilo.

- Bilo je to opijanje iz čiste ljubavi – opravdavala se povezujući to s neuslišanom ljubavi. Zapravo, moj tata dugo nije šljivio moju mamu. Hodao je s nekom malom iz svoje škole koja je nosila lenonice i bila cicata, što se za moju mamu ne bi moglo reći, pa kompleks manjih cica iz tih dana još drži moju staru koja nosi grudnjake ispunjene vatom.

Sve ima svoj razlog, pa nisam ni ja jedina iskompleksirana u ovoj kući. Lijepo je samo što su me posljednjih dana obuzele misli o novinarskoj karijeri, pa manje patim zbog izgleda. Eto, čak se dva dana nisam vagala, a kad sam se posljednji put pogledala u zrcalo? Hm, mislim prije pet minuta.

Bilo nam je super. Ivanu su fascinirali gosti radija koji su došli u emisiju što se bavila predstavljanjem vikend događanja. Bilo je tu nekoliko poznatih zagrebačkih glumaca, i pjevač čije ime ovdje ne želim navoditi, jer ga ne želim reklamirati, a ni zato što je privatno prost.

- A ti, debela, ti si voditeljica? - upitao me u foajeu, tobože se šaleći, što meni uopće nije bilo duhovito i bila sam na granici da mu nešto bacim u glavu.

- A vi, tko ste vi? - snašla sam se brzo i dala mu do znanja da njegova slava nije planetarna, na što je šupak odgovorio:

- Što, stvarno me nikad nisi vidjela?

- Ne, ja znate živim u planinskoj kolibi sa svojim roditeljima, jedemo koru hrastova debela, pijemo rosu i ne plaćamo televizijsku pretplatu, pa su nam isključili televizor. Sad na njemu stari pili drva, a stara ga povremeno preskače kako bi ostala u formi. Tko ste vi, zapravo? - vidjelo se da sam tipa povrijedila do daske i to do one koja mu je falila u glupoj glavi.

- Ma ti se šališ - navlačio je da mu priznam kako je on svakako moj idol.

- Šalim se, točno, pokatkad umjesto rose pijemo kokakolu. Znate, ovisni smo, što ćete, to vam je ta generacija. - Na njegovu sreću, pozvali su ga u studio, a mene je Sanja prijateljski gurnula zvocajući:

- Stara, drugi put te zatvaram u radijski zahod. Preopasna si, otjerat ćeš sve goste.

Ivana je bila oduševljena što vidi nekoliko poznatih faca, a na ovo moje zekanje samo je odmahivala glavom. Pa, znate kako je to, poznajemo se tako reći od pelena.

- Jadnik, ne zna što je učinio kad je rekao debela - samo je konstatirala.

- Znaš kako mi to smeta. Dosta mi je toga, dosta. A pogledaj me. Stvarno sam debela.

- Dobro, dobro. Onda jesi. - Bilo je tu previše muvinga i dobrih stvari za pogledati da bi Ivana sada otvorila diskusiju o starom pitanju, a i Sanja me je konačno odvukla k svojoj mami.

Bila je to lijepa okrugla soba u kojoj je bilo puno stolaca. U njoj su se održavali redakcijski sastanci, a sada smo u njoj bile samo Sanjina mama, Sanja i ja. Ivanu smo ostavile vani kod tajnice da zjaka, jer je sama tako tražila. Sanjina je mama pozvala tajnicu i rekla joj da donese nešto za popiti, sebi je naručila kavu, a mi smo si naručile sok od borovnice, jer je Sanja rekla da je odličan.

- Dakle, vi biste radile - Sanjina mama Barbara obraćala nam se kao da jedna od nas nije njezina jedinica.

- Da! - uzviknula je Sanja.

- Dobro. Sad ćemo se dogovoriti oko termina, a danas ste došle kako bih vam već zadala poneki zadatak da se bolje pripremite. Sanja zna da ne trpim gluposti, pa očekujem da ćete svemu pristupiti kao prave profesionalke. - Onda nam je dala da tražimo neke podatke o zlostavljanoj djeci i uputila nas na nekoliko adresa. Ja sam dobila mali diktafon i identifikacijsku iskaznicu koju je Sanja imala od prošle godine. Fenomenalno. Bila sam presretna.

Kad smo bili gotovi, Sanja, Ivana i ja otišle smo u kafić preko puta radija i ondje smo srele Filinu mamu. Fila je bio dečko iz našeg razreda u osnovnjaku. Sasvim poseban dečko, a sada sam shvatila da i njegova mama radi na radiju, u računovodstvu. Fila mi o tome nikada nije pričao, jer je on stvarno malo pričao. On je bio priča za sebe koju ovdje svakako moram ukratko ispričati.

Fila je u prvom razredu osnovne šutio. Kao zaliven. Našu učiteljicu na to su već upozorili njegovi starci opravdavajući to time što je i njegov otac bio sličan. Nama svima je to u razredu bilo vrlo smiješno jer bi on, kad bi ga učiteljica nešto pitala, to napisao na ploču ili joj je davao neke znakove rukom, poput znakova gluhoonijemih. No Fila nije bio retardiran i starci su mu inzistirali da on nastavi u istom razredu obećavajući da će on kad-tad progovoriti. Ali Fila nije progovorio ni do polugodišta. Jednom kad ga nije bilo u školi, svi smo se mi s učiteljicom dogovorili kako ćemo od kuće donijeti kolače, tortu i sokove i kako ćemo to sve popratiti velikim natpisom: »Fila je progovorio«. Mislili smo kako će ga to možda malo razveseliti jer su njegovi roditelji tvrdili da je sve u redu i normalno, no da je to takva obiteljska tradicija u kojoj njezini članovi doživljavaju blokadu kad ulaze u veće društvo. A veće društvo bio je naš razred u kojemu su se svi derali, urlicali i brbljali, samo je Fila šutio. Bio je kao neki mali mudrac, a i ime mu je bilo čudno. Kasnije sam zaključila da možda i zbog toga imena nije toliko dugo govorio. Imati ime Filomen bila je takva rijetkost kao što je Fila rijetko uopće davao znakove od sebe. A davao ih je povremeno. Kad je bio s majkom, nešto joj je šaputao. I ono što je govorio samo svojim ukućanima govorio je tiho. Težak problem. No po svemu sudeći, mali je imao neke velike prednosti pred vršnjacima jer je već u prvom razredu popravio neke

žičice kod utičnice, i to pod odmorom, zbog čega je nastavnica dobila živčani slom. Bio je pravi majstor taj Fila.

I tako smo mi njemu stvarno priredili slatku zabavu s onim idiotskim natpisom koji je ispisala Višnja, jer je već u prvom razredu imala bolji rukopis od učiteljice. Fila se samo smješкао, pojeo komad torte i – ništa. Progovorio nije. Mi nismo ni znali da učiteljica sve to vrijeme zajedno s roditeljima, psiholozima i ravnateljicom vodi ogorčenu borbu u vezi s radnim pitanjem: što učiniti s Filom, jer on se jednostavno nije mogao uklopiti. Kad su već sve lađe po tom pitanju bile potopljene, jednog dana u proljeće, negdje poslije uskrsnih praznika, Fila je progovorio. Doduše, vrlo tihim glasom, ali je progovorio. Nitko nije znao zbog čega sada i zašto je do tada šutio kao zaliven. U drugom razredu već nam je svima bilo normalno da govori i pomalo smo zaboravljali tu epizodu, osim u trenucima kada je učiteljica Filu nešto pitala i on ne bi znao, pa bi šutio. Tada se činilo da mu ona malo gleda kroz prste. Nikada mu nije opalila jedinicu kao što je znala nekima. A možda je sve to Fila onako malen već unaprijed smislio. Tko zna?!

Ivana i ja malo smo proćavrljale s Filinom mamom i raspitale se gdje se upisao i kako je. Osim što je promijenio školu, on je promijenio i kvart, pa se nismo vidjeli od osnovnjaka. Sada sam doznala da mi je tako reći susjed, jer je upisao jezičnu. Kakvog li paradoksa! Fila je upisao jezičnu! Naravno, nisam to rekla njegovoj mami. Uzela sam njihov novi broj telefona i obećala njegovoj mami da ću mu se javiti ako budemo organizirali neki sastanak stare škole. U našoj je školi inače bio običaj da se rulja sastaje poslije osnovnjaka, premda je organizacijske sposobnosti imala jedino Jasna Trzavica, koju smo tako zvali jer je stalno trzala vratom, osobito kad je osjećala da će je pitati baba iz povijesti, a povijest je mrzila toliko koliko ju je malo učila.

Sad smo si lijepo naručile kavu i zapalile cigarete. Ivana je Sanji postavljala pomalo priglupa pitanja, na što joj je ona bezvoljno odgovarala.

- Bit će nam super, vidjet ćeš - rekla je Sanja i ja sam u to bila uvjerena.

O honoraru uopće nismo razgovarali. Valjda ćemo nešto dobiti, mislila sam u sebi, jer mi se činilo prilično nepristojnim čak i Sanju o tome sada pitati. Bitno je da sam si našla neki poslić, starci će biti presretni.

Na povratku doma upala sam u auto u kojima je sjedio Dado, a na njegovoj desnoj nozi Zinka. Sjedili su onako nepristojno kako to samo znaju zaljubljeni sjediti u tramvaju, a ljudi su ih uokolo promatrali sve čekajući kada će se zažvaliti da bi sočnije komentirali tu neotesanu današnju mladež. Nekoliko sam sekundi razmišljala bih li im uopće prilazila i smetala im, no naposljetku sam se odlučila javiti, jer ako me vide ispast će glupa situacija.

- Bok! - rekla sam tiho.

- Haj! - rekla je Zinka, a Dado je samo kimnuo glavom.

- Idete doma? - upitala sam ne znajući što da pitam, bilo je očito da idu doma.

- Idemo, a ti? - upitao je Dado još gluplje, jer je bilo još očitije da ja idem doma već i zato što sam bila sama.

- Bila sam na radiju - pokušala sam unijeti u priču malo živosti.

- Na radiju? - Dado nije znao ništa o mom budućem poslu.

- Aha. Radit ću preko ljeta - rekla sam to ponosno i glasno da čuju svi stajaći slušači oko nas.

- Jel? Znaju starci za to? - upitao je Dado.

- Nešto znaju, to mi je sredila Sanja.

- Ona pijana? - Dado je baš to morao reći. Ona Sanjina avantura bila je poznata svima osim njezinim starcima, a i to je veliko pitanje. Možda se Sanja i sama izlanula.

- Nije uvijek pijana.
- I, što ćeš raditi?
- Nešto ću pisati, neke priloge, ankete. Zajedno sa Sanjom.
- Super! - priključila se Zinka. - To je baš cool. - Zinka je bila nekako spora za svoje godine, i to je rekla tako polako kao da će svaki čas zaspati. Zinka je išla s Dadom u istu školu i po njegovu pričanju bila je jedna od talentiranijih grafičarki.
- A ti ćeš na akademiju? - upitala sam je iako sam to već znala, ali morala sam izmisliti još neko pitanje do izlaska. Bilo mi je neugodno jer sam se osjećala kao neki nametnik. Zaključila sam kako bi bilo bolje da im se uopće nisam ni javila, bilo je očito da imaju nekih svojih problema. Bili su čudni.
- Ako me prime, jel da, Dado? - i onda ga je pogledala, i on je pogledao nju. Sada je bilo sigurno da definitivno imaju problema. Tajanstveni pogledi odavali su neku skrivenu priču. U meni se počela buditi znatiželjna.

Eto što se dogodi kad se stvari počnu slagati na svoja mjesta. Čini mi se da je neko moje unutarne nezadovoljstvo zapravo bilo uzrokom pokatkad stvarno bezrazložnog debljanja. To je ona spika kad ne jedem, a kile ne putuju dolje. Sada mi je jasno da nisam bila nezadovoljna zbog debljine nego sam debela zbog nezadovoljstva. I još sam uvijek. Debela. Ali sad imam osjećaj da ću to stvarno jednom za svagda srediti.

Pao je superdogovor, sa starcima, s Dadom, Sanjom, Ivanom. Sve se poklopilo. Starci idu malo na more. Dado teti u Francusku, a ja kod Ivane radi klope jer, naravno, moja se stara vječno brine što ću klopati. S obzirom na to da Ivanina stara često doma donosi klopu i da je, uostalom, kuharica, bilo je normalno, a nije bilo ni prvi put, da preselim Ivani. No za svaki slučaj, kao i uvijek, ključ svoje kuće brižno ću čuvati za slučaj da mi pukne film, kao i uvijek. Sad sam već imala plan na dlanu. Branka ću srediti. Ivana će glumiti mene, i to u mojoj kući, a ja ću glumiti Ivanu. Tako ću riješiti jedan problem. Drugi ću problem riješiti tako što ću šljakati i ništa ne klopati. Nitko me neće ništa pitati, pogotovo ono standardno:

- Jesi ručala? - To pita moja stara i ja sam time jako opterećena, jer ako i propustim ručak, to mi pitanje daje do znanja da sam strašna patnica, a to nikako ne želim. Uglavnom, ovo će ljeto biti sve za pet. Nadam se da će do prvog kolovoza, kad bismo se trebali svi opet gledati, stvar biti pod punom kontrolom.

Tako je cijeli svibanj protekao veselo i u guštanju idućeg razdoblja. Sanja i ja trebale smo početi raditi prvog lipnja, jer ionako je sa školom tada skoro gotovo. Sanja je imala malo lošije ocjene od mene, ali smo obje bile visoke četvorke i praktički smo već u petom sve riješile. Osim matematike. Matematiku smo imale samo prvu godinu i baba je bila očajna. Stara, frustrirana kokoš. Markirali smo skoro svi, tako da je stara odlučila napraviti pismeni na kraju kako bi nas mogla ocijeniti. Neke face, uključujući i mene i Sanju, uopće nije vidjela, osim što sam se jednom gotovo sudarila s njom pred nosom joj gazeći opušak na hodniku ispred kabineta za likovni. Jedno je bilo dobro, a to je da se vidjelo kako je stara pri izmaku snaga i kako jedva čeka da nas se riješi. U suprotnome bi nas davila usmenim. No, da pojasnim stvar. Ja nisam bila loša matematičarka, čak sam u osnovnjaku imala četvorku iz tog predmeta, no u prvome srednje mi je matematika bila odvratna, jer naprosto nije imala nikakve veze ni s načinom ni sa sadržajem ovog tipa škole. Onda je Sanja učinila nešto zbog čega sam je još više smatrala otkvaćenom i privlačnom za druženje. Sjetila se jednostavne i lako provedive ideje.

- Ovak ćemo. Ja ti imam jednu Dunju i jednu Lidiju - počela je na velikom odmoru, a ja nisam imala pojma kud smjera. - One ti idu u matematičku. Čist zmotane cure, ludnica. Ali, frendice - počela je govoriti kao pijanac kad objašnjava da nije pijan. - Te će cure za ništ nama pomoći.

- Pomoći? - još mi uvijek nije padalo na pamet da bi Sanja mogla ići tako radikalno, a stvarno je bilo gotovo neizvedivo naučiti svu tu matematiku na koju nismo išle. Čak je bilo poluizvedivo napraviti dobar šalabahter, jer za dobar šalabahter moraš biti barem malo u toku.

- Dunja i Lidija će nam napisati taj usrani kontrolni. Kužiš?

- ? - u prvi sam se tren iznenadila, a onda sam počela kombinirati mogućnosti. - Pristale bi, mislim. Misliš da ih neće skužiti?

- Lada! - uzviknula je kao da se ljuti što je u mom glasu osjetila nepovjerenje prema njezinu planu.

- Dovoljno je da nauče svoja nova imena... - Sanja je cvjetala.

- Misliš da ne može ispasti neka frka.

- Stara, mirno spavaj.

I stvarno, cure iz Sanjina osnovnjaka, ta divna Dunja i divna Lidija, uredno su se pojavile na kontrolnome dok smo ih mi čekale na stubištu ispred škole pušeći, pijuckajući sokić i zekajući se kako smo prešle staru. Naravno, Sanja je preporučila curama da baš ne briljiraju kako ne bi izazvale sumnju.

- Dovoljna nam je solidna četvorka, jasno?

Poslije kontrolnog smo otišle na picu da se odužimo curama, smijale se i prepričavale kak je bilo. Kad smo sve četiri izašle iz picerije, nabasale smo na staru koja nas je značajno pogledala. Nešto joj je ipak bilo sumnjivo. No sumnju na stranu, ništa nije mogla. Sanja i ja smo te godine imale četvorke iz matematike i više nikad matematiku.

Ovom se prilikom moram odužiti jednom biću iz svog razreda koje je jadno do temelja i koje je učinilo nešto loše što smo Sanja i ja komentirale među škvadrom, pa su ga se i ostali pomalo klonili. On je jednostavno bio ona ženska prosta riječ od čovjeka, i to je uredno pokazivao na svakom koraku. Možete si misliti kako mu je bilo krivo kad je na onom kontrolnom shvatio što smo Sanja i ja napravile. Bio je to tip razrednog smeća koji bi propao samo uz uvjet da vidi da ste i vi propali. Iskreno se veselio tuđoj nesreći i kad sada malo bolje promislim, bilo je puno sreće u toj našoj matematici, jer nas je idiot stvarno mogao prijaviti.

- Vidiš, njega se nisam ni sjetila. Drugi put kad dođe do takvog čega moramo ga podmititi ili oteti i zatvoriti - šalila se Sanja, ali uopće nije bilo smiješno.

Mali propadalo tužakao je na satu razredne zajednice otprilike ovako:

- Pod odmorom ne možeš normalno obaviti ni nuždu, zahod je pun dima. - Kao, rekao je veliku stvar, pa pušila je većina razreda. To što on nije pušio uopće mu nije bila neka prednost. Naravno, ostale nepušače mi smo pušači gledali s dužnim poštovanjem, ali njega! On kao da je radio neke stvari nasuprot većini samo da bi nas cinkao. To je pošteno radio. No nekim je dečkima to dojadilo i oni su ga već prije prvog polugodišta malo »preispitali« tako da se dečko u drugome malo raznježio. Vidjelo se da neko vrijeme, silom neprilika, želi postati cijenjen član razredne zajednice, a onda opet negdje pred kraj prvog vratile su se stare mušice. Sve mi se čini da bi i pod praznicima mogao stradati, a stradao je tako što su mu, ma ni ovdje ne smijem imenovati frendove da ne nadrljaju, dakle, što su mu njih dvojica neimenovanih malo poravnali nos u parkiću iza škole. To Cinkuš, kako smo ga svi prozvali, nije prijavio. Bilo mu je neugodno. Joj, mrzim takve tipove.

- Vidio sam vas! - dobacio nam je kad smo ulazile u školu.

- Gdje si ti to nas vidio, u snovima? - pravila se Sanja pokušavajući ga ignorirati.

- Vidio sam vas kad ste pisale kontrolni na štengama. - Cinkuš nam je dao do znanja da zna za našu tajnu, a znali su svi, samo je on lagano prijetio.

- Čuj ti, glupa muška gusjenice, ostavi nas na miru! - Sanja je po mome mišljenju bila malo preoštra.

- Dobro, dobro - kao da je Cinkuš time govorio kako ipak neće prijeći preko ovoga, na trenutak odglumivši nekog starijeg.

- A ti, debela, to za tebe nikad ne bih pomislio. - Mislio je, naravno, na mene, što je pak u istoj, tj. u meni, prouzročilo vulkansku erupciju.

- Ti ćeš meni, usrani, govoriti debela, ti!? - Sanja me nije mogla zaustaviti. U djeliću sekunde imala sam njegovu kosurinu u rukama i čupala je kao da čupam repu u onoj

priglupoj dječjoj brojatici. Skoro je i bilo tako, jer ja sam čupala Cinkuševu grivu, a Sanja je čupala mene jer je znala da bi iz svega tek sada moglo ispasti veliko sranje. Što ako netko naiđe i upita za razlog tog naguravanja. Mali će progovoriti, a profači će po logici »gdje ima dima, ima i vatre« razotkriti prijevaru. Ipak, na vrijeme sam i sama to zaključila i gestom pljuvanja udaljila se od budale. Eto, i takvih ima u mom razredu. I takav mali kao piše pjesme. Nekad sam i ja pisala pjesme, a otkad sam upoznala Cinkuša, nisam imala volje ni za stih.

Smršavjela sam još tri kile i, ne biste vjerovali, narasla. Stvarno. Sad već polako ulazim u one levisice, samo što su mi sada, čini se, kratke. Samo ulazim, još ih ne mogu zakopčati. U posljednje vrijeme prežderavam se jabukama i pijem neki čaj za čišćenje organizma. Uzela sam ga staroj jer ona uopće ne stigne to piti kad je malo vani, malo doma. Njezino je radno vrijeme u posljednje vrijeme svakakvo, staroga pak po cijele dane nema doma, jer je prešao u taj neki novi tjednik. Dobio je i neku lovu tako da se sad stanje vratilo više-manje u normalu.

Branko je opet nazvao i potvrdio da dolazi polovicom šestoga, a točan će mi datum još javiti. Spomenuo je svog bratića koji je naših godina i koji bi mogao, ako ja imam neku frendicu, s nama izlaziti u grad.

- Super, nadam se da mu bratić dobro izgleda - pomislila sam zaključujući kako će on zbog promjene uloga biti moj par.

Staroj sam danas nešto počela pričati o tom Brankovu dolasku nagovijestivši joj da će mi trebati nešto više love da tipa počastim, jer honorar neću dobiti prije kraja šestoga, ako ga budem i dobila. Stara je to odmah povezala s ucjenom.

- Pospremaj svoju sobu pa ćeš sve dobiti. - Zaista, moja je soba bila skladište prašine. Nisam ja kriva što auti tutnje cestom dižući prašinu i što ona prilegne u mojoj sobi.

- Ja bih ti to vrlo rado sredila, ali bojim se da ću ti pobacati pola stvari! - prijetila je stara, na što sam ja odmah panično reagirala...

- Ni govora, mama, obećavam, sredit ću sve već ove subote. - Pritom nisam htjela spominjati Dadin sobičak koji je bio u još jadrnijem stanju, da je ne bih još više razbjesnila, ali ipak se u svemu tome nazirala neravnopravnost za koju se stara zalaže u smislu:

- Mi smo žene slabije plaćene, teže dobivamo posao, nas se šikanira, i tako to... - a u vlastitoj kući provodila je tipično mušku šefovsku politiku progledavajući kroz prste Dadi.

- Nije u redu. Dadi sve opraštaš! - jednom sam podigla glas, a ona se vadila na to kako je Dado stariji. Nije imala drugo rješenje, a i sama je bila svjesna da joj je to jedino vrlo, vrlo labavo. Tu je stvarno bilo na djelu ono što u pedagogiji zovu »slikom i prilikom«, ili nekako slično. Većinu slika ljudi naprosto ponesu iz kuće. S djecom je to stvarno teško, nema formule i iskreno se pitam hoću li ja ikada poželjeti imati djecu.

Danas sam prisustvovala vrlo neugodnoj sceni. Naime, zatekla sam mamu sa Slavicom alkosicom. Vratila sam se iz škole i zatekla ih za stolom, i to u trenutku kad je Slavica nudila mami neke zlatnike i nakit.

- Ne dolazi u obzir, Slavice, uzmi, ali to spremi. I da znaš, to ti nikamo ne vodi - mama je gurala onaj nakit prema njoj, a ona se svojski trudila da joj ga guranjem preko stolnjaka vrati.

- Čuj, znaš, nisam htjela, ovaj... - u tom trenutku shvatile su da sam došla i pozdravile me, a teta Slavica je ustala i krenula prema meni. Na prvi pogled dalo se zaključiti kako je samo malo pod gasom, dovoljno da isto tako lagano zatetura do mene.

- Kako si narasla... - bilo je to nešto najgluplje što je mogla reći. Istina je da sam se malo izdužila, ali ona je to izgovorila kao da se obraća petogodišnjem djetetu. Što sve alkohol može učiniti.

- Što sve alkohol može učiniti od čovjeka - ponovila je stara starome navečer pričajući mu kako je imala posjet.

- Najgore je kad vidiš pijanu ženu - komentirao je tata.

- Hoćeš reći da je ljepše vidjeti pijanog frajera? - mama je bila spremna na svađu.

- Ne, nije lijepo vidjeti nikog pijanog - tata je shvatio kamo bi ih mogao odvesti taj razgovor, pa ga je diplomatski zaključio. Klopali smo zajedno nakon dugo vremena. Postavilo se pitanje gdje je Dado, a mama je s dozom gorčine zaključila kako joj se čini da ga ta mala, misleći na Zinku, malo previše odvlači od doma. Onda je stari ispričao kako je danas bio s jednim lokalnim političarom i kako je taj bio u stanju sličnom kao Slavica.

- Zamisli, veli ti on meni ovako: probudim se i odlučim postati političar. Dignem se i taj dan potrošim na odlučivanje u koju stranku upadam. Dobro procijenim, dobro. Onda odvagnem koja bi mogla imati najviše šansi i u kojoj ću najbrže uspjeti. Jer, veli on, u politici ti je najvažnija brzina, to su ti autotrke. - Stari je to pričao kao neku anegdotu. - Onda veli: otišao sam se upisati u stranku na koju sam se intimno kladio i - cap! Upišem ti se ja tam, platim prvu članarinu i vidi me gdje sam sad. - Pritom se stari nasmijao. - A velim ja njemu da baš sad i nije negdje ovako pijan ko letva i još mu velim da ga zasigurno muči nešto, valjda savjest, kad se ovako opija, a on meni ispali:

- Stari, to ti je iznimka, danas slavim dan primirja.

- Kakvog primirja? - mamu je sve to vidno zainteresiralo.

- Poslije toga više nije bio u stanju govoriti.

Drugi put je tata dopunio tu anegdotu pričom o njihovu sljedećem slučajnom susretu u kojemu se političar nije ni sjetio mog tate.

- No, dobro, nešto sam iz njega izvukao dok je bio još trijezan. - Starome je bilo najgore u sličnim situacijama što sam nije pio, pa su mu ti produženi intervjui bili živa davež. A često su baš tako završavali.

Drugi put ću stvarno na frižider objesiti raspored sati da moj buraz zna kad sam kod kuće. Opet je banuo sa Zinkom, pa sam morala prisustvovati njihovoj svađi i bilo mi je stvarno neugodno. Zinka je izletjela iz kuće. Nisam shvatila oko čega su se svađali, ali bilo je kao oluja. Promatrala sam je dok je izlazila, činilo mi se da je sada bila deblja od mene.

Zlatko me nazvao predvečer da izađemo na Smetlište. Pristala sam jer mi se danas ionako nije dalo vježbati. Ivana me nazvala na mobitel i rekla da će i ona doći.

- Čuj, ovo neka ostane među nama. - Zlatko je pušio moju cigaretu i najavljuvao svježi trač. Bio je osobito tajanstven.

- Što sad, hajde reci! - uvijek je ostavljao dramatsku pauzu i pustio da nas izjeda znatiželja. - No, što čekaš?

- Bojim se da ne dođe.

- Tko?

- Pa Ivana. Ako bane, prelazimo na drugu temu. - Bilo je jasno da je nešto vezano uz nju što ona, dakako, nije smjela znati.

- Dobro, kad stigne, pričamo o vremenu, a sad lani! - živcirao me s tim svojim protokolom. Sličio je profačici iz engleskog kad kreće čitati ocjene iz kontrolnog, pa se pravi važna jer zna nešto što mi ne znamo, a nas to jako zanima.

- Znaš ti da Ivanina stara ima frajera?

- Molim??? - to je bio grom iz vedra neba.

- Nisam ni ja mogao vjerovati, ali jučer sam joj staru vidio u gradu kako ulazi u plavi »opel« i kisi nekog tipa. Po mojoj procjeni, mogao bi joj biti sin. - Zlatko je imao talent za detalje, ali to je bilo previše. Ivana je bila jedinica. Pokušavala sam dodatnim pitanjima razjasniti mogući nesporazum.

- Kako to misliš? Možda joj je brat, mlađi brat, ujak ili neki rođak.

- Stara, nisam ja od jučer. Tako se ne ljubi rodbina.

- Nikad ne bih pomislila za Ivaninu staru, nikad! - to je prelazilo granice trača, pa se to i mene ticalo. Ivana i ja praktički smo sestre. Nekad ni sestre nisu toliko zajedno.

- Zlatko! - trudila sam se da djeluje kao upozorenje. - Ja te molim, ovo što si sada rekao treba provjeriti. Zato, molim te još jedanput, nemoj nikome o tome pričati. - Bojala sam se da to ne dođe do Ivane.

- Bilo bi možda dobro da ti probaš nešto iščeprkati od nje... - nije mu to ni bila loša ideja, a tada smo naglo zašutjeli nastavljajući pušiti i pratiti kuda se kreću naši ispušni dimovi. Stizala je Ivana. U kratkoj suknji, mojoj majici koju mi je kupila kuma previdjevši da sam

još uvijek deblja od normale i kose svezane u uredan rep. Poslije ovoga što mi je rekao Zlatko Slatko nije bilo lako biti u njezinu društvu. Osjećala sam se kao izdajica i najradije bih je izravno pitala zna li što o tome. Da se spasim neugodnosti, slagala sam kako doma imamo goste i kako sam samo na kratkoj puš pauzi. Kad me je Ivana upitala:

- A koga imate? - jedva sam nešto smuljala, jer me spoznaja da bi ono što je Zlatko rekao moglo biti točno totalno dekoncentrirala.

Sjećam se jednom, dok sam još bila sasvim malena i sasvim debela, kako je mamu i mene pratio neki tip. Ja sam ga primijetila i rekla mami da nas prati. To se dogodilo nekako odmah poslije odvratnog susreta s jednim manijakom koji je mene pratio dobrih deset minuta, pa skoro cijelim putem do škole. Tip je imao na glavi francusku kapu, ali onako izdignutu, kao da u njoj nosi glavicu zelja. Lica mu se više ne sjećam, ali ću se te francuske kape uvijek sjećati. Ni dandanas mi ne bi palo na pamet da takvo što kupim, čak ni neprijateljici za rođendan. Ogadila mi se skroz-naskroz. Taj me je ogavnjak dočekaao na izlazu iz kuće i pratio me sve dok nisam uletjela u naše samoposluživanje i potužila se blagajnici. Nasreću, u skladištu je u smjeni bio veliki Pero koji je potrčao za ogavnjakom, ali kako je bio velik, bio je i zdepast pa ga nije ulovio. To nikada neću prežaliti. Idiot me toliko iznervirao da su mi se još dugo noge tresle, a govorio mi je gadarije koje sada ne bih ponavljala. Tih deset minuta ostalo mi je u trajnoj neugodnoj uspomeni, puno jasnije i dublje nego neke super stvari kojih se ne sjećam. Valjda tako mora biti, valjda je polica za neugodne stvari u mozgu puno urednije posložena, dok nam se one ljepše sve ispremotaju, pa na kraju katkad ne možeš naći nijednu jasnu i dobru stvar za sjećanje.

Ovaj tip koji je pratio moju staru i mene bio je sijede kose i imao je izrazito četvrtasto lice. Zapravo, izgledao je kao hodajući televizor, samo su mu falile tipke na bradi. Bio mi je antipatičan na prvi pogled, a na druge još antipatičniji.

- Mama, onaj nas striček prati! - rekla sam mami, a ona je nervozno odgovorila da mi se to samo čini.

- Mama, evo ga opet, onaj isti!

- Čini ti se, nemoj se okretati! - bio je to čudan mamin odgovor, pa premda sam bila još mala, u meni je probuđena neka teška sumnja. Mučilo me to danima. Tjednima. Sve dok se jednog dana nije na našim vratima pojavila neka žena, a iza nje taj isti čovjek. Prislušivala sam. Žena se naveliko ispričavala, a čovjek cijelo vrijeme nije progovorio ni riječi. Da ga nisam vidjela kad su došli, mislila bih da je žena bila sama. Poslije sam zaključila da je mama bila svjesna kako nas on prati, a pratio je i nju dok je bila sama. Bio je to neki luđak koji si je umislio da mama mora biti njegova.

- Znae, on ima tu opsesiju... - počela ga je žena opravdavati kao da opravdava sebe.

- Je, čujte, znam, ali dajte se ubacite malo i u našu poziciju. - Hodajući se televizor zacopao u moju mamu i pratio je stalno, što sam saznala iz ovog razgovora, a to je trajalo dobrih mjesec dana. Naprosto ju je ugledao u dućanu i tada je krenulo.

- Oni njega puste i što ja mogu, pa ja radim - objašnjavala je žena kako je on zapravo većinu vremena u duševnoj bolnici, a ja sam se tada malo prepala jer se baš u to vrijeme dogodio neki teški zločin koji je počinio jedan bolesnik za vrijeme vikenda.

- Pije li što protiv toga? Mislim, ne može takve stvari raditi, vi ste toga svjesni. - Ženi je bilo jako teško. Zamislite si to, on prati druge žene uz svoju ženu, a ona ga još brani, dok se on pak brani ludilom. Ja bih, da sam bila na njezinu mjestu, posumnjala u njegovo ludilo. Ne znam što je ona poslije toga poduzela, ali znam da nas više nije pratio. Vidjela sam ga jednom, i to nekoliko godina poslije, jako porušenoga, kako šeta sa ženom. U licu se nije puno promijenio i uvijek bih ga prepoznala. On i onaj s francuskom kapom pune mi neugodna sjećanja. Eh, da su bar jedini.

Situacija u vezi s Ivanom bila je nesretna. Najradije bih prestala s njom komunicirati neko vrijeme, angažirala dobrog detektiva i onda joj, kad bih bila sigurna u ono što je Zlatko rekao, jednostavno sve bacila pod noge. Ovako, svaki me pogled na nju podsjeća na neiskrenost, na neku ljigavu tajnu koja mi ne da mira. Žalila sam je. Osim što je bila nesretno zaljubljena u mog brata, visila joj je jedinica iz kemije nad glavom. I još ovo sa starom. Dobro, o tome sa starom, čini se, nije imala pojma jer sam je sljedećih dana dobro propitala, naravno ne tako da nešto shvati, ali bila sam sigurna da ništa o tome ne zna.

- Tvoji nisu u svađi?

- Zašto pitaš?

- Tak, moji jesu - morala sam lagati da ne posumnja, iako je već isti dan došla do mene i uvjerala se da nije tako.

- Tvoji se brzo mire? - upitala je ipak s blagom dozom sumnje. Tolike godine zajedno ipak su nosile određeno prepoznavanje. Na mojem je licu ipak čitala da nešto nije u redu.

Legle smo u moju sobu na krevet i pričale kako ćemo smuljati Branka. Neke stvari koje smo unaprijed izrežirale bile su nam jako smiješne, pa smo se glasno smijale i stara je upala u sobu upitavši:

- Mogu i ja čuti, i ja bih se smijala. - Onda nas je pitala jesmo li za palačinke. Bože moj, ona mi baš mora uletjeti s tim slatkim kad sam ja na pravom putu psihičkog ozdravljenja.

Pojele smo te palačinke i onda sam nazvala Sanju da je pitam za broj one Dunje koja mi je pisala kontrolni. Kao prava frendica, organizirala sam instrukcije Ivani, jer je Dunja kao prava matematičarka kužila i kemiju. Iz tih se instrukcija rodilo i jedno lijepo prijateljstvo, jer se sve češće u našem društvu nalazila i Dunja koja je, usput rečeno, bila živa panika. Pričala je sto na sat i imala takve fore od kojih smo se znale upišati od smijeha. Nije mi nikako bilo jasno da jedna takva ženska može kužiti matematiku. Obično sam zamišljala, uz to i obogaćena iskustvom, da su matematički tipovi dosadni, povučeni u sebe i nikakvi u društvu. Dunja je bila totalna opreka toj mojoj neutemeljenoj predrasudi. Uostalom, tko bi neotkvačen i učinio ono s kontrolnim?!

Te sam večeri bila na rubu da ispričam Ivani ono što mi je Zlatko rekao. Pomislila sam na trenutak da bi sad kad sam joj sredila tu kemiju lakše primila takve glasine, ali došao je Dado i počeo se svađati oko nečega sa starim i Ivana je otišla doma, a ja ravno u krevet.

- Kad ti velim, Vlado, vidjela sam svojim očima – govorila je stara starome. Uši su mi se pretvorile u velike zdjele.
  - Ne vjerujem. To za nju nikad ne bih rekao. – Još uvijek nisam imala pojma o kome i o čemu govore.
  - Možda mala nešto zna. – Eh, sad kad su valjda mene spomenuli, osjećala sam da je riječ o nekoj zajedničkoj temi.
  - Ne vjerujem, ja u to ne vjerujem – rekao je stari i bacio se na telefon.
- Izašla sam kao da ništa nisam čula, no čim me je mama upitala:
- Ivana je dobro u školi? – znala sam o čemu su prethodno raspravljali. Dakle, i mama je nešto vidjela. Pa da, to se brzo pročuje, a i ne možeš skrivati takve stvari, naš grad još uvijek nije New York, iako sumnjam da se i ondje takvo što može dugo skrivati.
  - Mama, nemoj mi muljati, reci što je bilo. Baš tebe sad zanima kako je Ivana u školi – iznenadila sam je izravnošću i ona me samo nekoliko sekundi pogledala ukočenog pogleda.
  - Kako to misliš?
  - Reci mi o čemu je riječ. – Mama je pogledom tražila tatu kao da ga treba pitati za pristanak hoće li i meni reći ono što je maloprije njemu. No kad ga nije dobila i kad je tata nastavio razgovor jako gestikulirajući rukama, mama mi je dala znak da sjednem za stol.
  - Čuj, ja ne znam što si ti čula kad smo tata i ja razgovarali...
  - Dobro, mama. Da ne duljim. Ti si vidjela Ivaninu mamu s ljubavnikom?
  - Ti znaš nešto o tome? – uzvratila je protupitanjem.
  - Rekao mi je Zlatko da ju je vidio s nekim tipom u autu. Ja još ne mogu vjerovati.
  - Zna li Ivana nešto o tome? – mama je imala onaj zabrinuti izraz lica, skoro pa sličan onome kad otvori u petak navečer frižider i stoji pred otvorenim pitanjem što će kuhati preko vikenda. Jer, mama bi umjesto toga napravila tisuću drugih stvari, ona jednostavno nije rođena za štednjak, a kad joj nešto pregori ili nešto krivo smuti, uvijek ponavlja jedno te isto:
  - To kuhanje, to je stvarno majmunski posao.
  - Onda idemo jesti banane – i tata se uvijek ponavljao. Dadi i meni to je već bilo legendarno prepucavanje i sve smo to uzimali kao normalno, iskreno poštujući kad bi se mama jače potrudila i vikendom napravila neko maštovitije jelo. S obzirom na one mesne doručke i jaja, ipak znamo cijiniti skuhanu i svježu.
  - Mislim da Ivana o tome nema pojma.

- Dobro, jer je bolje da i ne zna. Ja ću razgovarati s Ivaninom mamom - rekla je mama odlučno i tu je bio kraj razgovora, jer je dodala kako mora još nešto pripremiti za posao i kako prije posla mora skočiti do zubara.
- Mama... - htjela sam saznati što je ona vidjela.
- Nećemo više o tome. Drugi put, može? - mama je shvatila moju namjeru, no umjesto odgovora vidjela sam njezina leđa uz kratko »laku noć«.

To s Ivanom jako me oneraspoložilo. S jedne strane, ako ona nešto dozna, propalo je sve s Brankom, s druge strane, ovo s Brankom šaka je jada prema mogućoj bračnoj nevjeri. Kad sam joj danas vidjela tatu u dućanu, trudila sam se na njegovu licu pročitati zna li što. Ili sam ja neosjetljiva za te fine nijanse ili on stvarno ni o čemu pojma nema, no čudno je to kad si toliko s nekim da baš ništa ne skužiš. Barem ja tako mislim. Ako je Ivanina stara stvarno s nekim u furci, onda bi barem nešto morao skužiti netko tko s njom godinama živi, spava i jede. Ili to Ivanina stara jako dobro skriva. Ne, nije mi išlo u glavu da bi ta dobra teta Dragica mogla imati ljubavnika. Možda joj je izvanbračni sin kojega je zataškala? Onda sam se sjetila kako je Zlatko opisao njihov susret i kako se zasigurno ne radi o krvnoj vezi. Još ljubavnik, i još toliko mlađi, krasno. Ivanina je stara pedofilka, kao frajer iz tjelesnog. Pedofilčina i sadist. Predavao nam je tjelesni u sedmom i osmom jer je naša nastavnica otišla na porodiljski. Pipao je sve po redu, ali ipak većinom cure. Najgore od svega bila su natjecanja subotom, na kojima se posebno uživljavao kad bi naša škola gubila, bez obzira na sport. Sve smo mi cure komentirale to pipkanje, ali nas je bilo sram o tome govoriti starijima, sve dok nije pukla vijest: Čiko ide u zatvor. Čiko mu je bio nadimak, a policiji ga je prijavila jedna mama jer je pipkao njezinu kćer, isto onako valjda kako je pipkao sve ostale. Poslije se saznalo da mu to nije prvi put, čak su pričali da je davno i odgulio u zatvoru zbog silovanja maloljetnice.

- Kako je onda dospio opet u školu? - postavio je pitanje jedan tata na roditeljskom, no sve se to zataškavalo. Čiko je prije kraja osmog jednostavno nestao i mi nismo dobra dva mjeseca uopće imali tjelesni. Na kraju smo svi dobili petice, a o njemu više nitko nije ni govorio. Poslije je došla neka nova iz tjelesnoga i radila je sve do povratka naše Žutice, kako smo zvali nastavnicu, jer se bojila u izrazito plavo.

Sanja me nazvala da mi javi kako je i ona dobila mobitel. Sad ćemo se zajedno šminkati kad budemo radile ankete. Ono s Ivanom toliko me tištilo da sam se o tome izblejala Sanji pa smo dugo o tome razgovarale i Sanja mi je savjetovala:

- Najbolje je da joj ništa ne govoriš. Ako stvarno ništa ne zna, ne treba ni saznati. Ako je problem tako velik, prije ili kasnije sve će saznati, no zašto da to sazna baš od tebe?

- Znam, ali znaš kako mi je bed biti s njom u društvu.

- Pa izbjegavaj njezino društvo! - bilo je u tom savjetu nešto od prijateljske konkurencije. Zato ga nisam uzela zdravo za gotovo, a to s konkurencijom događa se samo u slučaju cura usamljenica. Kad je Ivana imala frajera, nije bila toliko opsjednuta time da bi me mogla oteti neka druga frendica. Tako je sad i sa Sanjom. Pokazuje očite znakove prijateljske ljubomore. Usuđujem se reći da sa mnom uopće nije tako, meni većinu vremena oduzima briga oko izgleda pa se ne opterećujem time, a i bolje se osjećam kad je društvo veće, nekako se utopim u njemu, zaboravim na svoje probleme.

Dado je prekinuo sa Zinkom, a ja sam dobila razglednicu iz Beča. Na fotki je bio bečki ringišpil, a pisalo je: »Puno pozdrava od Branka, vidimo se!«.

Škola je bila pri kraju. Nije se znalo tko više markira, nastavnici ili mi.

- Lijepa ti je ta škola, više si doma nego u njoj - komentirala je stara moje sve ranije dolaske.

- Pa ja mogu ostati i u gradu, ako se tebi sviđa. Nema frke, samo za to trebam love. Ne mogu sjediti u kafiću tri sata i piti samo jedan sok.

- Sjedi u parku. - Stara nije mislila ozbiljno, no u posljednje smo vrijeme i ona i ja već poslije podneva bile doma. Stara je dosta posla nosila kući, pa se često poslije osam zatvarala u sobu kako bi pisala i čitala. Ta je situacija bila malo čudna, jer smo i Dado i ja, pa i tata, navikli da starci sjede pred televizorom i komentiraju sve po redu, od politike do placa.

Kako sam shvatila da je Dado prekinuo sa Zinkom? Jednostavno. Tjedan dana ih nisam vidjela zajedno. Nije uopće telefonirao i izgledao je kao pokisli vrabac. Nisam mogla izdržati pa sam ga pitala:

- Gdje ti je cura?

- Što to tebe zanima? - odbrusio mi je, no drugome se nisam ni nadala.

- Ti si mi brat, zanima me.

- Reci Ivani da sam opet slobodan - bio je zajedljiv i već me je pomalo živcirao s tim zezanjem Ivane. Pogotovo sada kada se ovo događa. Najradije bih mu sve rekla, ali sam zaključila da bih se time pretvorila u Zlatka koji nijednu informaciju ne može zadržati u sebi dulje od pet minuta. - Jesi sad zadovoljna? - upitao me.

- Kretenčino! - odbrusila sam mu i otišla u svoju sobu. Kao da sam mu ja bila kriva za Zinku. Tko ga šljivi! Upita li se on kadgod kako je meni? Ja još nisam nikad imala dečka. Kao da sam neki bespolac ili kako se to već zove, a nije da mi je svejedno. Poslije onog jadnog pjevača sviđali su mi se mnogi. Općenito, moram ustvrditi da sam jako zaljubljen tip. Evo, trenutačno mi se sviđa moj profač iz hrvatskoga. Već sam i sama zaključila kako mi se sviđaju stariji tipovi. Zapravo, sviđaju mi se karakteri. Nije li to malo bolesno za djevojčicu od petnaest godina koja bi se trebala već ljubiti sa stvarnim tipom, možda i bez karaktera, u parku? Nije da nisam bila jedna zbog toga. To je slično onome kad svi furaju neku marku traperica, a ti furaš neku drugu, i to još iz prošlog stoljeća. Čovjek se, ako ništa drugo, osjeća neugodno izdvojenim. Dobro sad, očito je da mi se taj Dubravko upucava, ali on mi se ne sviđa. Hoće li mi se u životu netko upucati tko će mi se svidjeti i hoće li mi se sreća u tom smislu nasmiješiti, veliko je pitanje. To što ja za sve prebacujem na svoje kilograme viška nije pravi razlog. Pravi se razlog krije puno dublje, a izazvan je

valjda i tim kilogramima viška koji se vuku na meni godinama. Istina je da nisam sigurna u sebe. To je prava istina.

Stara je pisala neki članak o nezaposlenosti i mahala je glavom lijevo-desno.

- Ovo je stvarno strašno. Kad gledam ove podatke...

- To je to, kad je sve koncentrirano u gradovima. Kad bi malo više uzeli motiku u ruke - tata je imao svoju teoriju poljoprivrednog napretka koja se svodila na to kako bismo mi trebali postati zemlja seljaka i tek bismo tada mogli živjeti kao pravi građani.

Dado je ušao u kuhinju i pitao staru ima li što za prigristi, a stari je pak pitao njega:

- Sine, kako to da si ti u ovo vrijeme doma?

- Eto tako! - na što je stari samo okrenuo očima, a ja sam pogledala značajno staru kojoj sam već povjerala informaciju kako je Dadu napucala Zinka.

Tko je koga napucao, nije bilo baš sto posto sigurno, ali po Dadinoj faci moja je verzija bila vjerodostojnija, jer da je Dado napucao Zinku, vjerojatno ne bi bio doma, već bi hvatao novu priliku ili se prešaltao na dečke. Ovako, sve je izgledalo kao da jako pati i da se još uvijek nada. Kako se sad činilo, svi su mu planovi pali u vodu, a planirao je puno toga. Osim što je planirao veliki tulum za svoj osamnaesti rođendan, planirao je i prije prijamnog potrošiti cijelu godinu u Parizu. Starci su već sve dogovorili s tatinom sestrom koja je živjela dvadesetak kilometara od centra, u prigradskoj kući koja je bila velika, puno prevelika za nju udovicu, čije je sve troje djece bilo poženjeno i živjelo odvojeno. Sve su dogovorili, uključujući i Zinku, iako je tati bilo malo neugodno jer je govorio:

- Čuj sine, dobro ti, ali kud ćeš nju cijelu godinu nametnuti Blanki? - Ruku na srce, teta nam je već samim time što je pristala prihvatiti Dadu na tako dugo vrijeme učinila golemu uslugu, a to su već čuli i neki drugi članovi obitelji koji nisu krili zavist, a sad još i ta Zinka. Plan je bio da krenu poslije škole i da slušaju neke sate na sveučilištu koje se zove Sorbona, a ja se tog imena uvijek prisjetim kad u sebi izgovorim »soda bikarbona«. Možda je to i skraćena tih dviju riječi, možda je utemeljitelj Sorbone bio ljubitelj sode bikarbone.

Samo tri dana prije kraja godine u Dadinoj je školi priređena prodajna izložba učeničkih radova. Išli smo svi, i starci i ja, i bilo je jasno da su Dado i Zinka zaistač posvađani, jer Zinka čak nije prišla ni nama, što je tata prokomentirao:

- Nedostatak elementarne pristojnosti.

- Da, mala je stvarno ljuta, samo što smo joj mi učinili?!

Starci su kupili jednog keramičkog zeca, jednu vazu u obliku panja i, naravno, lokalpatriotski, Dadin akvarel.

- Nek sve ostane u familiji, je li? - smijuljio se tata. - A što si rekao, za koje dobrotvorne svrhe ide prihod izložbe?

- Za uređenje školskih zahoda.
- Ozbiljno? – Stvarno je izgledalo kao da se Dado zafrkavao.
- Najozbiljnije. Kad bih ti sada pokazao naše zahode, bilo bi ti jasno da ste svojom kupovinom učinili stvarno dobro djelo. – Dado je cijelo vrijeme pogledom pratio Zinku i tek kad je ona izišla, činilo se da se malo posvetio starcima. Ja sam se malo odvojila od njih i zagledala se u jedan lijep lančić od keramičkih perlica.
- Mama, daj da ovo kupim, poklonit ću Ivani za rođendan.
- Ali njoj je rođendan tek u jesen.
- Nema veze, bar ću se riješiti brige.

Lančić je bio presladak. Kuglice su bile navedene na tanku kožicu, a bile su narančaste sa smeđim točkicama. Prvo sam ga spremila da čeka Ivanin rođendan, a onda sam ga jednostavno trećeg jutra nabacila sebi oko vrata.

- Kupit ću joj nešto drugo, možda joj se ionako ne bi svidio – tješila sam se i umanjivala svoju pohlepu. Tako je teško pokloniti nekome nešto što se i tebi sviđa, jer to svaki put na kraju ostaviš za sebe. A Ivani se lančić svidio, jer kad ga je vidjela na meni, uzviknula je standardno:

- Gdje si to nabavila? – na što sam ja tiho odgovorila:
- U Dadinoj školi.

Ipak sam joj ga poslije poklonila. Puno prije rođendana, s napomenom da mi ga posudi kad mi to padne na pamet.

Jučer sam slučajno kroz staklo jednog kafića u gradu, pokraj kojeg sam prolazila vraćajući se iz škole neuobičajenim putem, jer sam trebala kupiti nešto za staru, vidjela Bebača, najboljeg Dadina frenda i Zinku. Što sam mogla pomisliti? Stvarno glupo. Nije valjda da će se zbog te debele glupače posvaditi s najboljim frendom. Ili se već posvadio? Stvarno, što oba vide u njoj?

Navečer je Bebač došao po Dadu i ja nisam znala je li u pitanju Dadino neznanje ili je taj Bebačev sastanak s njegovom bivšom bilo nešto što je Dadi pod kontrolom. Iskreno, ne bih se od Bebača nadala takvoj gadariji, ali nikad se ne zna. Isto tako nikad ne bih za Ivaninu mamu rekla da bi bila u stanju prevariti staroga s duplo mlađim frajerom, pa vidi što se događa. Sve je poludjelo. Dobro veli moj djed. Osobito baka. To isto veli moj djed, ali on zapravo ponavlja za bakom.

Jako kasno nazvala me Sanja i javio se moj stari, koji joj je održao lekciju do koliko je sati pristojno zvati. Nije se uvrijedila nego mi je veselo javila kako je konačno dogovoreno ono oko tulumu na koji sam ja skroz zaboravila. Bio je to tulum u čast kraja godine, jer se mi uz najbolju volju nismo mogli dogovoriti oko školskog izleta. Prijedlozi koji su dolazili od nastavnika nisu nam se sviđjeli, jedino su Plitvice bile na granici da većina pristane, no na kraju je izbila neka frka oko prijevoznika, čak se nešto i po novinama pisalo, nešto u smislu da netko iz škole uzima proviziju i tako je izlet pao u vodu.

- Čuj, nemoj me krivo shvatiti - rekla je - ali nemoj doći s Ivanom, ipak je to unutar razreda.

- Nisam ni mislila pozvati Ivanu.

- Čuj, ne ljutiš se valjda. - Istina, malo sam se naljutila, jer takve stvari i sama znam. Uostalom, valjda će Ivana imati nešto slično u svom razredu. Zapravo je nisam o tome ni pitala.

- Dečki kupuju cugu, a cure spremaju klopu - nastavila je sa svježim organizacijskim vijestima u vezi s našim tulumom.

- A gdje, kod Saše ili kod Tanje? - U igri su bile dvije mogućnosti: ili kod Saše, čiji je stan velik kao oveće gradsko parkiralište, a starci su mu spremni da se ono malo »renovira«, ili kod Tanje u vikendici, što bi malo zakompliciralo stvar zbog putovanja i svakako jamčilo kako ćemo svi morati zajednički prespavati. Dakle, kod Tanje nije moglo biti preuranjenih odlazaka, kako to često biva kad se cure posvade ili, još gora varijanta, kad dečki odu po neko dodatno društvo. To me je posebno živciralo.

- Nije još sigurno, ali većina je za Tanju, jer je Tanja donijela fotke te vikendice i zbilja je fenomenalna.

- Onda moramo doći s vrećama za spavanje.

- Eh, ti i tvoje spavanje. Tko te pita za spavanje, budemo se već nekako snašli - bilo je očito da je Sanja oduševljena mogućnošću da prespava izvan kuće, jer koliko god se njezina stara činila slobodnom u tom pogledu, Sanja se još uvijek doma morala nacrtati do ponoći, što se ne bi moglo reći za moje, koji su me bili u stanju i puno dulje pustiti vani, samo uz uvjet da znaju gdje sam.

- Onda se vidimo sutra u školi.

- Okej.

Zadnja tri dana škole protekla su u općoj zeki i kad još dodam da ih je okrunio taj tulum nad tulumima, na kojemu smo se svi do temelja napili, moglo bi se reći da nam nije bilo ni toliko loše. Ja sam, sve u svemu, bila preporođena, osjećala sam se puno privlačnijom i, začudo, već tjednima mi se nije pojavio nijedan neugodan prišt. Valjda izlazim iz puberteta ili su stvarno došla sretna vremena. Na trenutak sam čak pomislila kako sam Branku mogla poslati svoju fotku, jer sam sada stvarno bila ponosna svojim izgledom. Dobro, nije to još ono što sam željela, ali bila sam sve bliža onoj prošloljetnoj težini, s tim da sam sada čvrsto odlučila kako se više nikada neću približiti devedesetici ma što se dogodilo.

Na tulum su svi došli osim Cinkuša, koji se s pravom bojao da bi ga dečki mogli zadaviti u obližnjoj rijeci, jer Tanjina je vikendica bila udaljena tridesetak kilometara od Zagreba i nalazila se na brdašcu koje je gledalo na rijeku Kupu. Kućica je bila drvena i slatka. Na gornjoj etaži bili su ležajevi, na donjoj kuhinja, kupaonica, zahod i dnevni boravak, a sve bez pregrada, široko i simpatično. Ispred vikendice bile su tri klupice, u garaži ping-pong stol na kojemu su se dečki dobra tri sata izživljavali dok su cure pekale roštilj, a sa strane, uz lijevi bok kuće, bila je mala sjenica u koju je moglo stati dvadesetak ljudi. Tu smo se svi stisli na klopu. Mladenov je tata dofurao cugu, među kojom je bilo i piva, neki su dečki prošvercali žesticu, a svaka je cura morala dofurati nešto od kolača. Ja sam dofurala kolač pod ljupkim imenom »čupava Kata«, što je izazvalo salve smijeha na račun naše kolegice Katicice, koja je morala prva probati mamin specijalitet uz bučan pljesak prisutnih.

Poslije klope imitirali smo profesore, a bogme i neke od prisutnih. Onda je netko započeo spiku o glupim imenima koje izmišljaju starci, pa je Saša nastavio:

- A znate s kim sam ja u osnovnjaku išao u razred...?

- S kim? - upitalo je nekoliko glasova istovremeno.

- U moj vam je razred išao Mišo Kovač. - Na to smo se svi iscijepali od smijeha.

- To nije ništa, ja sam išla u razred sa Zdenkom Vučković - dodala je Katica, ali to je izazvalo manje smijeha, jer skoro nitko nije znao tko je ona.

- To vam je ona koja je pjevala *Zeku i potočić* i *Tata kupi mi auto*. - Nakon što je pojasnila vidjevši da je većini nepoznato ime i djelo spomenute pjevačice, smijeh je poprimio sličan intenzitet kao pri spomenu Kovača.

- Čuj, to su ti kompleksi staraca - pametovao je Dubravko. - Ali pogledajte i drugu stranu. Meni starci nisu dali baš neko čudno ime, ali ja se nikako ne mogu priviknuti na njega! - i onda je prasnuo u zarazan smijeh, a bilo je i te kako vidljivo kako je već dosta nacugan. Pivo je samo nestajalo, a Dubravko je, koliko sam ja stigla opaziti, miješao još nešto.

Bilo nam je super. Kad se smračilo, povukli smo se unutra i upalili svijeće. Netko tko je izišao na malu nuždu u prirodi opalio je foru da je vidio leteći tanjur, na što su mu dečki odgovorili nek se vrati pa će vidjeti možda i žlicu.

Kad se spustila noć, počeli smo trabunjati o svemu i svačemu. Nekolicina je otišla gore spavati, među njima i Dubravko. Bilo je svima jasno da su Dubravko i Katica u kombinaciji, osim meni. Ja sam tek večeras shvatila da mi se Dubravko uopće nije upucavao. Osjećala sam se glupo i sama sam sebe mrzila.

- Da, to je zbog toga što si iskompleksirana - sama sam sebi spočitnula. - Jednostavno ne znaš s muškarcima...

Sanja, Viki i Mladen šalili su se kako je kod Tanje seks siguran, jer nigdje nema vrata i svi smo mi kao neka zaštita. To se odnosilo na Dubravkov i Katičin odlazak gore. U dubini duše osjetila sam trag ljubomore, još nisam mogla doći k sebi od spoznaje da su njih dvoje u kombinaciji. Kakva sam ja budala bila?

Kad je još nekolicina otišla gore, počeli smo priču o tome kako je teško povjerovati da nam se starci ševe.

- Ja ne mogu zamisliti svoje starce da se ševe - bio je kratak i jasan Gogač.

- Zašto? - uključila se Sanja. - Ja sam jednom prilikom zatekla svoga djeda i baku.

- Vidjela si ih!? - skoro je povikala Tanja.

- Shvatila sam, ali sam izašla da me ne bi, ne daj Bože vidjeli. Ali činjenica je da su to radili, a zajedno su imali preko sto pedeset.

- Ja mislim da je mene donijela roda. To je ziherica. Ja ne mogu zamisliti starce ni u jednoj pozi. Ne mogu - nije se dao smesti Gogač, a ja sam, ponukana time, pokušala interno, u svojoj glavi, što je bio slučaj i s većinom, vidjelo im se na facama, zamisliti kako to rade moji starci.

- Joj, daj mijenjaj temu... - začulo se iz nekog kuta, pijano i pospano. To je bio Ratko. Čini se da mu nije odgovarala tema, pa smo svi nekako solidarno počeli pričati o tome kako je zgodna Tanjina vikendica pokazujući interes za njezinu gradnju i slične stvari.

Ipak, tema seksa bila je nepresušna i opet je preplavila naše misli.

Mladen je predložio da se igramo fanta istine.

- Bljaaak!!! - povikali su preostali budni.

- Može! - rekla je Tanja i prekinula opće neodobravanje.

- Kak se to igra? - Viki se pravila kao da pojma nema, a možda i nije imala pojma.

- Igrali bismo najjednostavnije. Ovako... - I onda je Mladen objasnio kako ćemo vrtjeti pivsku bocu i na koga se okrene grlo, taj mora reći neku istinu koju još nikome nije rekao.

- I to mi je neka fora! A kako ćemo znati da taj ne mulja? - javio se Gogač.

- To ti po sebi! - spustila mu je Tanja. A onda sam se i ja konstruktivno oglasila:

- Idemo probati pa da vidimo. Ako bude dosadno prekidamo, ako će nas veseliti, nastavljamo.

- Bravo. Lada ima pravo. Bez veze kompliciramo, idemo probati... - bili su to komentari Tanje i Viki. I krenuli smo. Do stola su se dogegali preostali, uključujući i Ratka koji se malo razbudio.

- Sad ovako u krugu možemo prizivati i duhove - primijetio je Ratko.

- Dobro, to ćemo poslije fanta - pokušavala ga je ušutkati Renata.

- Ili svirati na čaše... - nije se dao smesti Ratko, a onda je Mladen uzeo flašu i zavrtio je. Svi smo se smijali u napetom iščekivanju. Flaša se dobro vrtjela, jer je podloga bila tvrda i drvena. Grlo je pokazalo na Renatu.

- Renata, Renata, ua, Renata! - svi smo se počeli derati dok se s prvog kata nije čulo Dubravkovo:

- Tiše, stoko!

- Hajde sad Renata, nećemo valjda čekati do jutra. Istinu na sunce! - Mladen se smijuljio.

- Uh, ovaj, da... Ukrala sam dezić u samoposluživanju. - Onda su svi prasnuli u smijeh, a Gogač se uhvatio za hlače i počeo vikati:

- Di mi je novčanik, di mi je novčanik, držite lopova, lopov među nama. - I onda smo se svi opet dosita nasmijali, zajedno s Renatom.

- Dobro, sad vrtiš ti, Renata. I molim, istina mora biti što opakija - nastavio je Mladen objašnjavati svoj pogled na igru.

Renata je zavrtila tako da je flaša pala na pod. Nasreću, nije se razbila. Drugi je pokušaj bio uspješniji i grlo se zaustavilo na Gogaču.

- Hm, hm... Izgubio sam nevinost s maminom prijateljicom! - izgovorio je to brzo, što je izazvalo dodatnu jačinu našeg smijeha. Ha, ha, ha, tko bi rekao to za Gogača?! Ili je to

izmislio da se bolje zezamo. Nema veze, bilo je bitno da smo se smijali do besvijesti.

- Opako, Gogač, opako! - ocijenio je Mladen. - Idemo, Gogač!

Gogač je zavrtio nekako mlako flašu i skoro pa je pala na mene. Naravno, ne bi bilo ništa čudno kada bi se i to dogodilo, ali ipak je grlo pokazalo na Mladena.

- A što ćeš sad, a, Mladene? Sad si ti, sad se pokaži hrabar! - bockao je Gogač.

- Hmmmm, drkam svaki dan! - ovaj se drugi dio kao po pravilu izgovarao vrlo brzo, i opet toliko brzo da smo svi prasnuli. Ratko je još k tomu dodao:

- To nije istina, to je činjenica! - onda smo se opet upišali od smijeha.

Nakon što je grlo ponovno pokazalo Gogača i nakon što je on rekao:

- Prekjučer sam opet poševio maminu prijateljicu - i nakon što smo se opet smijali, a Mladen dodao:

- Ovo je strašno zanimljivo i od toga ćemo napraviti tematsku večer - grlo je pokazalo na mene.

- No, Lada, hajde, već si mogla odavno smisliti što ćeš reći - na Sanji se vidjelo da je svoju istinu smislila, ali nikako da boca pokaže na nju.

U rukavu sam imala dvije istine, ali se nisam ni za jednu do posljednjeg trenutka mogla odlučiti:

- Svaki se dan važem - odlučila sam se u posljednji trenutak za drugu.

- Joooj!!! Fuj!!! To ti je neka istina. Bez veze. Kukavico! - glasovi su me pljuskali sa svih strana.

- Dobro, dobro. Drugi put će se popraviti - stala mi je Renata u obranu, a Mladen mi je davao znak glavom kako se takve »pljuge« od istine neće više tolerirati.

Igrali smo se do dva ujutro, a onda je krenula spika oko toga tko se s kime, tko nije, zašto nije, kako je, koliko puta i u kojoj pozi, naravno seksao.

- Joj dečki, vama je na pameti samo seks! - rekla je Renata.

- Dobro, idemo pričati o povijesti - ubacio se Mladen. - To je tako divna tema.

Poslije dva većina se društva razišla i otišla spavati, samo su još najhrabriji ostali. Tanja je oko ponoći skuhalo kavu i mene je ta kava držala budnom kao da je podne. U biti, ostale smo samo Sanja, Tanja i ja, i onda smo pričale o istini koju je rekla Sanja, a koja nam se činila stvarno nevjerojatnom.

- Rođak me pokušao silovati. - Sanja je imala priliku reći samo jednu istinu, ali ta je djelovala nekako stvarnije od ostalih, jer sve su više-manje bile busanje u prsa, osobito one kojima su se nabacivali dečki.

- Bilo je to na moru, a išla sam negdje, čini mi se, u drugi razred - počela je pričati Sanja.

- Jesi to nekome rekla? - Tanja je djelovala uzrujano.

- Nikome!

- Što, i što sad s njim, nikome ništa?! - Tanja se zapjenila. Nismo je još nikada vidjele takvu.

- Poginuo je. - Bila je to priča kao iz nekih časopisa u kojima ljudi izmišljaju tobože istinite priče.

- Bože... - tiše je rekla Tanja dajući Sanji prostora da nam ispriča nešto više.

- Baš ne volim o tome pričati, ali to ne mogu nikako zaboraviti. Mi smo se klinci igrali skrivača i taj je tip, inače sin bakine sestrične, odjednom izronio iz mraka i pritisnuo me na zemlju. U prvi čas stvarno nisam ništa shvatila, sve dok nije legao na mene. Jedva sam disala. Onda mi je počeo otkopčavati hlače i ja sam tako počela vriskati, sama ne znam kako sam se tako jako mogla derati onako bez zraka... - Tanja i ja mahale smo glavama lijevo-desno u znak suosjećanja i užasa.

- I? - Tanja je željela cijelu priču.

- I onda su čuli susjedi i nekoliko ih je istrčalo da vidi što je, a on je pobjegao. Kad su me pitali zašto vrištim, rekla sam da sam vidjela zmiju.

- Zašto im nisi rekla istinu? - upitala sam je.

- Bilo me sram.

- Sram? - začudila se Tanja, ali je odmah mahanjem glave dala do znanja da je potpuno shvaća.

- Najgore od svega bilo je to što sam ja tog tipa viđala i poslije toga i on se pravio kao da

ništa nije bilo. – Shvaćala sam Sanju, jer sam i ja još uvijek imala traumu od onoga s francuskom kapom iako je on ostao samo na riječima.

– Onda je poginuo. Na brodu.

– Gad. Eto vidiš, ima pravde! – uzdahnula je Tanja.

– Sad ti je lakše? – upitala sam Sanju misleći na okolnost njegova potpunog zemaljskog nestanka.

– Možda. – Sanja je bila zamišljena, a Tanja i ja smo se pogledale i prešutno zaključile kako baš i nismo morale forsirati tu temu.

– Idemo spavati? – upitala je Tanja.

Pridružile smo se ostaloj ekipi i svi zajedno spavali do polovice drugog dana. Kad smo ustali, bacili smo se na čišćenje. Mora se priznati da smo se svi dobro proveli i da smo se puno više zbližili nego cijele školske godine. Nije muljaža kad velim da će nam svima taj tulum ostati u lijepom sjećanju.

Malo me iznenadila Sanja sa svojom istinom. Nikad ne bih rekla za nju da joj se tako nešto dogodilo i da je u sebi nosila takvu tajnu. Onako vesela i bezbrižna. To je potvrdilo činjenicu kako se pokatkad iza jako veselih ljudi kriju teški depresivci. Kao što je bila mamina frendica Vera. Ona je bila živa vicmaherica, smijala se cijelo vrijeme, sve je svodila na šalu, a jednog se dana jednostavno objesila.

- Ne mogu vjerovati - govorila je mama u telefon dok joj je to javljala njihova zajednička kolegica. - Vera? - kao da je provjeravala je li ova druga baš sigurna da je to Vera. Još se sjećam tog sprovoda u sedmom razredu. Stara me je povela, jer me Vera često kao malu znala pričuvati, a i nerijetko smo njoj znali doći, osobito u jesen, na grožđe. Sprovod je bio vrlo tužan iako je to sve mene povremeno tjeralo na smijeh, slično kao i one minute šutnje koje smo povremeno imali u školi. To je, veli Tanjina mama koja je psihologinja, sasvim normalno, takve situacije aktiviraju naše obrambene mehanizme, a mehanizam obrane od tuge je smijeh. Naravno, nije to baš zdrav smijeh. To je neki cerek, bolesni smijeh.

Na pogrebu je bio skoro cijeli mamin razred. Bili su dobra klapa i često su se znali čuti, pa i uredno svakih pet godina organizirati sastanke. Većinom u jednom restoranu pod Sljemenom, za razliku od staroga koji je iz osnovnjaka imao samo frenda pjevača kojemu smo povremeno išli svi skupa, osobito dok smo bili manji. Sad se to prorijedilo, jer valjda imaju manje zajedničkih interesa, a ni Dado i ja ne volimo baš njihovu djecu.

- Obični snobovi, ne idem. - Dado je zadnji put jednostavno otkazao poslušnost i onda se sve to razvodnilo. Sad se već nismo vidjeli skoro tri godine.

Najluđe od svega bilo je to što se ustanovilo da je teta Vera prije negoli se te subote objesila ostavila urednu oporuku u kojoj je pisalo kako je u petak bila u psihijatrijskoj bolnici i kako su joj rekli da dođe u ponedjeljak iako je ona inzistirala da je prime odmah, jer je osjećala kako će dići ruku na sebe. To je zgrozilo sve prisutne, no po tom pitanju nitko nije ništa učinio. Dalje u tom pismu, koje je bilo shvaćeno kao oporuka, Vera svoju kuću ostavlja svojoj prijateljici Blaži s kojom je sjedila u klupi od prvog osnovne. Vera se nije udavala, a Blaža je bila raspuštenica s jednim djetetom, malom Mirom koja je bila godinu dana mlađa od mene i danas je vrlo uspješna odbojkašica. Mira sad ide u športsku školu i već dugo nisam čula ništa o njoj.

I tako je teta Vera nabrajala u oporuci što je kome ostavila, a sve je ostavila rulji iz razreda. Nešto je bilo i kolega s posla, a radila je kao bibliotekarka. Pri kraju popisa došla je na red i moja stara, kojoj je ostavila kujicu Mazu, škotsku ovčarku staru šest godina. Ta je kujica bila kod nas dvije godine i onda smo je morali uspavati, jer je imala rak. Žalosno. Bio je to stvarno grozan doživljaj i sve je bilo nekako tužno, prvi put sam doživjela da je umro netko koga sam dobro poznavala.

Kad se sjetim tog maminog osnovnjaka, žalim što i ja nisam imala takav razred. No ovaj uvodni tulum na kraju prvog srednje davao je nade da bi se moglo barem u srednjoj skupiti neko dobro društvo za budućnost. Ne treba to biti cijeli razred, jer je vrlo teško da bi se tolika količina ljudi mogla složiti. Ja bih bila zadovoljna i s deseticom, ili i s tom brojkom previše tražim?

Mama obavezno na Dan mrtvih obiđe i Verin grob. Buraz i ja na to gledamo kao na neki poseban obred i bez obzira na to što je slučaj tete Vere zaključen kao poodmakla faza suicidalne depresije, nekako ne možemo a da se sa simpatijom ne sjetimo njezina pisma kojim je materijalne stvari koje nije mogla ponijeti sa sobom, a koje je voljela, podijelila s onima koje je posebno cijenila. Na veliku žalost i bijes svoje preostale obitelji, potvrdivši tezu kako rodbinu, za razliku od prijatelja, ne bira.

S tulumu smo se vratili tek drugi dan navečer. Svi smo išli busom i neki su od nas odbili starce koji su se ponudili da nas voze. Među njima sam bila i ja, jer sam se bojala da naš auto ne bi izdržao tu cestu. A bus je gazio ko veliki. Vozač se nije osvrtao na male autiće iz suprotnog smjera, naspram kojih je bio tako velik i snažan. Za taj su put, čini se bili angažirani oni busevi koji još uvijek podsjećaju na konzerve, a stigli su u našu zemlju kao donacija kad ih vani više nisu htjeli obraditi ni rezači lima. No, glavno je da smo se dokopali grada i, ipak, veće površine za spavanje. Čim sam došla doma, uhvatila sam prvu priliku i otišla se pošteno naspavati.

- Mala, ti si drastično smršavjela - rekao je tata kad sam se probudila i sišla u želji da popijem nešto toplo.

- Čini ti se - odvrtila sam, ali sam i te kako bila svjesna činjenice da trebam skinuti još otprilike dvije do tri kile da zakopčam one levisice. Bilo je to najsretnije razdoblje mog života, barem sam tako mislila, a i razredno je društvo bilo velikim dijelom uzrok te sreće. Stvarno smo se našli, škvadra je bila izvrsna.

Kad sam usula u sebe kakao, nazvala sam Ivanu da se ne osjeća zanemareno, iako mi se činilo da ona pripada drugom filmu za koji ja sada baš i nisam bila raspoložena. Ali prijateljska lojalnost jača je kategorija od trenutačnog raspoloženja. I konačno, da se nisam čula s njom, zamalo bih zaboravila na Dadin rođendan koji će ove godine, čini se, proći mirno i tiho, kao karmine. Ivana pamti datume, osobito Dadin rođendan na koji uvijek dolazi jer se pozivaju i prijatelji bliskih rođaka, a ja sam mu sestra.

- Koliko ja vidim, mislim da on to doma neće slaviti - razočarala sam je iako se ona do jučer ionako nije mogla ničemu nadati zbog prisutnosti gospodične Zinke.

- Kako je bilo?

- Super! - nisam previše detaljizirala, jer ono što se meni na tulumu dopalo ne bi se dopalo i Ivani. Mi smo bile kao neki stari bračni par kojega vežu samo čvrste navike. Bez obzira na to što su nam se sklonosti godinama udaljavale, mi smo još uvijek kontaktirale radi neke više sile koja je, što je vrijeme više protjecalo, bivala nekako jača, samorazumljivija.

Starci su se pakirali. Stara mi je dala upute, ostavila lovu, pokazala gdje je što od hrane i preporučila što da s njom radim. Namjeravali su iskoristiti pola dopusta, a pola ostalog će raditi s mora, jer si to mogu priuštiti. Zato su sa sobom furali i kompić i faks. Puna oprema.

Moji su se inače jako voljeli spremati tjednima. Bila je to kao neka seoba naroda. Osim što je stara bila sve to vrijeme šiznuta, jer je patila od putne groznice, patila je od depresije zaborava. Bila je uvjerenjena da će nešto važno zaboraviti, i to već prije nego što bi se počela

spremati. Stari je na to gledao puno jednostavnije, jer je smatrao kako se sve može kupiti na licu mjesta, a uz to joj je uvijek spočitavao da smo glavne stvari zapravo Dado i ja, a da njih ne zaboravljaju već ostavljaju.

Bila je to druga godina otkako jedan dio ljeta provodim bez staraca. Dado je već u tome bio veteran. Moram priznati da je doista tužno bilo gledati ga kako na svoj rođendan s dečkima izlazi van. Stara mu je kupila dvije *La costa* majice za ljetno što sam ja oštro kritizirala zbog toga što...

- Svaki usrani političar fura takve majice. To je već postao nacionalni problem. Nismo mi Francuzi.

- Dobro Lada misli, dobro - stari je bio na mojoj strani.

- Bez veze! - rekla je mama. - Kad bi tako svi mislili, onda uopće ne bi bilo izvoza ni uvoza.

- Pa kod nas i nema izvoza - tu su sad stari i stara počeli raspravljati o kolonizaciji malih tranzicijskih zemalja kojima je i naša jadna pripadala.

- Neće Hrvatska propasti radi dvije majice! - zaključila je mama diskusiju, ljuteći se što uopće komentiramo nešto što će darovati voljenom sinu, i to još sada kad ga je mlada napustila.

Ja sam Dadi napisala prigodnu posvetu uz album za fotografije. Nisam štedjela kad sam ga kupila, ne zbog toga što volim brata, to je neupitno, nego zbog toga što volim, stvarno volim pokloniti nešto što se i meni sviđa. No, zato i postoji opasnost od onoga o čemu sam već govorila, a to je da naumljeni dar ostavim sebi. Ovog sam ga puta kupila u zadnji čas, pa je ipak pripao Dadi. Stara je spremila bolji ručak s francuskom salatom, a baka je donijela tortu od čokolade s višnjama. Prvi sam put pojela komad bez grižnje savjesti.

- Još? - upitala je baka, navikla da potamanim najmanje pola torte.

- Više ne. Od previše slatkog slabije vidim - pojma nemam otkud mi je ta fora izletjela.

Sutradan sam Dadu upitala zašto više nije sa Zinkom, očekujući kako će me otpiliti, no on mi je vrlo uljudno odgovorio da zapravo nisu prekinuli nego da imaju nekih problema, pa su odlučili odmoriti se jedan od drugoga. Tako je bilo i sa starcima. Dan poslije kraja škole odtutnjali su na more, Dado u Francusku, a ja kod Ivane. Malo kasnije će se ispostaviti da Dado uopće nije otišao u Francusku, barem ne taj dan kad je odglumio da odlazi, i da je sve dogovorio s tetom što će reći kad budu zvali starci. Ja sam također imala drugačije planove koji su se temeljili na dočeku Branka. No tri sam dana stvarno cijele dane provodila kod Ivane trpeći negodovanje njezine mame u vezi s hranom.

- Ti si stvarno počela jesti ko ptičica. Misliš da će te dečki više voljeti mršavu?

- Nije to zbog njih, teta, ma kakvi, jednostavno sam odlučila više ne biti debela.

- Nije ni to loše, tako barem isprobavaš snagu volje, a ona je bitna. To ćeš tek vidjeti u životu. - Gledala sam u nju ne mogavši još uvijek vjerovati onim maminim i Zlatkovim

pričama. Ivanina je mama bila tip kućanice, tipična kuharica i doma i na poslu. Na prvi pogled čovjek bi zaključio da su joj ljubav i eventualni seks na zadnjemu mjestu, ali ne reci »ali«. Možda stvarno tihi potok brijege valja.

To kako smo Ivana i ja isplanirale da ona dočeka Branka u mojoj kući, a da se ja nađem tu kao Ivanina prijateljica ne bi se svidjelo Ivaninoj mami. Ona je čak bila sklona do lani uzimati moje ključeve kako ih ja slučajno ne bih izgubila. Ove godine, na svu sreću, ta joj ideja nije pala na pamet.

Gdje je Dado spavao tri noći, ne znam. Tek treći dan, kad smo se Ivana i ja našle u mojoj kući da sredimo još neke detalje oko dočeka salvetnog Bečanina, iznenadilo nas je otključavanje vrata. Ustrale smo se. Starci?! Lopovi?! Sjedile smo na krevetu kao skamenjene. Gledale smo jedna drugu očekujući kako će nas svaki čas netko s maskom na glavi i nožem od pola milje probosti, rasporiti nam trbuhe i napuniti ih kamenjem. Zapravo, kamenje u želucu već smo osjećale. Strahota. Netko je otključavao vrata bez pola frke, glasno kao da ne strahuje da bi tko mogao to čuti. Znači, lopov nije. Dapače, kad je završio s operacijom otključavanja, tako je bubnuo vratima da smo se i Ivana i ja stresle. Onda smo čule nekakvo šuškanje i tišinu koja je u našim dušama trajala puno dulje nego što je stvarno trajala. Napokon, nakon ne znam koliko beskrajnih sekunda začuo se Dadin glas:

- Navuci ove - valjda je mislio na papuče.

- Dado! - uzviknula je Ivana kako se samo može šapatom uzviknuti.

- S nekim... - bio je to šok. Dado u Zagrebu. O čemu je riječ? Bilo nam je jasno da prisustvujemo nečemu čemu ne bismo smjele ili na što nismo pozvane. Doduše, meni se to već nekoliko puta dogodilo u vezi s bratom, ali sad je tu i Ivana.

- Stavi ono u frižider - začula sam poznati, usporeni glas. Zinka! Bilo je jasno da su to pomno isplanirali. Glupost. Zbog čega? Uostalom, starci ne bi imali ništa protiv da je to Dado i odlučio, mislim ostati u Zagrebu.

- Što ćemo sad? - pitala je Ivana, jer joj je bilo neugodno ili ju je bilo strah da ne čuje nešto što joj se ne bi svidjelo. Ipak je bila riječ o mojem bratu.

- Ništa, šuti i sjedi.

- Daj barem zaključaj vrata. - Ta joj je ideja bila dobra. Imala sam ključ sobnih vrata i znala sam se povremeno zaključavati kad bismo u gostima imali ljude s malom djecom. Nisam voljela da mi netko čeprka po stvarima, jer mi se jednom dogodilo da mi je mala mamine frendice polila tintu po bilježnicama. Najžalosnije je bilo što ju je nakon toga, bojeći se mene, još spremila u ladicu u kojoj sam imala neka draga pisma, pa je i njih zasrala. Taj incident bio je povodom da sam sobu pretežno zaključavala kad ne bih bila doma, jer se nikad nije znalo tko će nam banuti ili koga će mama ugostiti.

Ustala sam i što sam tiše mogla krenula prema polici s plastičnom čašicom u kojoj se osim olovaka i škara nalazio i ključ. On je bio na dnu, pa je trebalo tiho istresti te olovke i škare da bih ga upecala. Pametno sam zaključila da bi to bilo najbolje napraviti na deki, jer ako nešto padne, past će na meko i neće se čuti. Ali ne lezi vraže, spotaknula sam se na Ivanin ruksak, koji je ona ostavila pokraj kreveta, i škare su zaplesale po podu... Ukočile smo se.

- Što je to bilo? - upitala je Zinka Dadu.

- Što? Nešto si čula?

- Rekao si da nema nikog - bila je sumnjičava Dadina ljubav.

- I nema. Što ja znam, to je valjda s ulice - Dado je bio sklon teškom pojednostavnjivanju.

- Znaš što Dado, idemo gore provjeriti da smo mirni.

Nije bilo vremena za razmišljanje. Ono što je palo, palo je. Dala sam znak Ivani da se zavučemo pod krevet. To smo i učinile brzinom munje. U zadnji sam tren povukla i Ivanin ruksak za nama. Zinka i Dado počeli su se penjati stubama. Nisu progovorili ni riječi.

Došli su na kat i otvorili sobu od staraca, Dadinu sobu, a onda su zastali pred mojom.

- Ona je sigurno zaključala vrata, uvijek zaključava - rekao je Dado spreman uopće ne otvarati nešto što je po njegovu mišljenju bilo zatvoreno. No, Zinka je čini se samoinicijativno otvorila i oni su bili tik do nas. Ivana i ja smo prestale disati. Mogle smo se samo nadati da će to što kraće trajati.

- Vidiš, nema nikoga - u Dadinu se glasu osjećala mala doza ljutnje, a ja sam tek tada bila svjesna kako sam bez problema ugurala svoje tijelo ispod kreveta. Da mi je to netko naredio prije par mjeseci, ne bi išlo. Jednostavno ne bi išlo.
  - Nikome ništa ako smo provjerili, što ja znam. Nama su provalili u kuću. Nitko mi nije vjerovao kad sam dva sata prije toga tvrdila da sam vidjela tipa na hodniku - prisjećala se Zinka svog iskustva.
  - Dobro sad, ne treba gledati sve tako crno. - Dado je bio na putu da izađe a i ja sam već bila na pola da zakašljem. U sebi sam proklela cigarete koje sam nabavila u švercu. Dobro veli stara da to nije dobra roba. Tko zna što pušimo po jeftinijoj cijeni. Ali kako da izdržim s lovom i pušim normalne?
  - Tvoja je sestrice jako talentirana. - Zinka je uzela moj dnevnik. To joj nikada neću oprostiti.
  - Pusti njezine stvari, ostavi to. - Dado se vratio i prema šumovima sam shvatila da joj je izvukao iz ruke moj dnevnik.
  - Dobro, što se odmah ljutiš, znaš kakve smo mi ženske. - Bila sam beskrajno zahvalna bratu, beskrajno. Uzdigao se u mojim očima do neviđenih visina.
  - Idemo dalje! - skoro pa je zapovjedio svojoj debeljuci. I krenuli su. Zatvorili su vrata. Ivana i ja smo još nekoliko minuta ležale pod krevetom sve dok nismo bile potpuno sigurne da su sišli. Onda se izvukla najprije Ivana, a potom ja. Moje izvlačenje išlo je teže nego uvlačenje. Valjda zbog situacije. Kad je frka, neke se stvari učine mnogo lakše nego što to ide u opuštenijem stanju. Izašle smo i ponovno sjele na krevet.
  - I što sad? - upitala me Ivana šapatom.
  - Ništa. Sad smo zasrale i čekat ćemo. Valjda neće dugo.
  - A što ako prenoće?
  - Ništa. I mi ćemo spavati.
  - Ali ja hrčem. - Točno. Ivana je imala neki defekt u nosnim kanalima i znala je piliti poput starog drvosječe.
  - Nadajmo se da će ipak otići.
- I tako smo sjedile, i sjedile, i sjedečki dočekale još jednu svađu mog brata i njegove cure. Jedno je bilo sasvim jasno. Ivana i ja bile smo svjedoci jedne velike tajne.
- Ne, ako si me ovamo doveo da mi to kažeš, onda si pravi gad! - vikala je Zinka.
  - Čekaj malo, a što bi ti zapravo htjela od mene? Ja sam kriv? Samo sam ja kriv?! - Dado je imao ipak malo suzdržaniji ton.

Zinka je bila trudna. Neželjena trudnoća. Nijedno od njih dvoje nije planiralo dijete. Zajedno su imali trideset šest godina. Točno toliko koliko i moja stara kad je mene rodila. Bilo mi je žao brata, još i više poslije one poštene geste s mojim dnevnikom. A bilo mi je žao i Zinke. Ivana je šutjela. Ništa nisam komentirala da se ne bismo raspričale. Dolje je postalo tiho. Ili su tiše razgovarali ili...

- Idi proviri, možda su otišli - predložila je Ivana.

Ustala sam i odškrinula vrata. Ništa se nije čulo. No, nismo ni čule kako su izašli.

- Možda su zaspali - pretpostavljala je Ivana.

- Možda - dodala sam ja osluškujući tišinu.

Stvari su postale ozbiljne. Suviše ozbiljne. Nisam bila spremna na njih. Buljila sam u Ivanu i čekala. Ona je tražila nešto s nekim čudnim zanimanjem po stropu. Onda je počela gristi nokte.

- Prestani gristi nokte! - naredila sam joj i ona je izvukla prst iz usta.

Za razliku od Ivane koja uvijek u sličnim ili barem malo sličnijim situacijama pušta mozak na pašu, ja sam razmišljala kako saznati jesu li njih dvoje još dolje. Onda sam se sjetila svog mobitela. Trenutačno me prošla jeza. Bio je uključen. A što da je zazvonio kad su oni bili gore? Sreća da nije.

- Što sad zoveš? - Ivani nije bilo jasno koga sada imam zvati.

- Zovem nas... - bilo je to spasonosno rješenje. - Provjerit ću jesu li još dolje. Ako se ne javljaju, mi gibamo, kužiš!?

Zvonjavu smo čuli i u mojoj sobi. Prvi put ništa, drugi put ništa, treći put...

- Halo! - javio se Dado i ja sam prekinula vezu kao da sam se opekla na tipku.

- Dolje su? - Ivana je postavila poluretoričko pitanje.

- Super smo se uvalile. Praznici su genijalno počeli... - Ivana je počela raditi grimase.

- Ne seri, nije nam ni tako loše kao njima dolje. - I stvarno. Saznanje da Dado ima tako veliku frku ostavilo je na mene dojam elementarne nepogode. Jadnik. Osjećala sam sestrinsku solidarnost. Željela sam pomoći, ali kako?

Izvadila sam iz džepa cigarete.

- Nećeš valjda sad pušiti. - Ivana je bila zaprepaštena. - Opet će doći gore, mislit će da nešto gori. - Zapravo je bila u pravu. Vratila sam kutiju u džep. U tom trenutku začula su se vrata.

- Izišli su. - Ivana je zvučala kao da ju je netko izvukao iz ponora.

- Čekaj, provjerit ćemo. Samo da se malo udalje. - Pričekale smo nekoliko minuta i onda sam ponovno nazvala. Nitko se nije javio.

- Čist zrak. Idemo!

Kad smo stigli do Ivane, činilo nam se kao da smo preživjele neku veliku nesreću. Trebalo nam je još neko vrijeme da se priviknemo na normalan govor. Od svega jada obje smo ogladnjele i potamanile sve što nam je došlo pod ruku. Kad je Ivana zaspala, ja sam otišla u zahod i stavila prst u usta. Bilo je odvratno i sasvim nalik na taj dan.

Bez obzira na sve, spavale smo kao bebe.

Ujutro nisam znala što da mislim. Nazvala sam ponovno doma i nitko se nije javio.

- Možda spavaju. - Takvu je glupost Ivana mogla i prešutjeti, jer se na satu lijepo vidjelo

da je jedanaest.

- Čuj, ja idem doma, a ti me čekaj. - Računala sam na činjenicu kako je sasvim normalno da povremeno svratim kući, a ako nabasam na Dadu koji je smuljao Francusku, pravit ću se kao da sam tek sada otkrila njegovu tajnu.

Ušla sam u kuću oprezno kao teški lopovčina. Prije toga sam susrela susjedu Ljiljanu koja je primjer onih okorjelih debeljuca koje su cijeli život na istoj težini. A ta je bogme velika i kad sjedne na svoj bicikl, svi strepimo hoće li je bicikl izdržati. Susjeda Ljiljana ima inače vrlo neobične navike, a zbog jedne je mrzi cijelo susjedstvo. Osim što stalno prigovara i sve joj smeta, ona ima dva psa i šeće ih tako što se ona vozi biciklom do dućana, a cucke pušta da se uokolo olakšavaju. Cucki se pak olakšavaju na pješačkim stazicama, i to obično ondje gdje najčešće stvarno pješaci prolaze. Ona je toga potpuno svjesna, ali kad obavi kupovinu, jednostavno im zviždne, na što je oni slijede i otfura ih kući.

- Namazal bum vam prozore s tim vašim drekom! - jednom je za njom vikao mesar Božo kad su se cucki pošteno osnažili ispred njegove mesnice. Debeljuca Ljiljana furala je kao da ništa ne čuje, nije se osvrkala. Osim što ima debelo salo, ona ima i debelu kožu. E, kod mene je problem drugačiji. Upravo mi je pokatkad žao što nemam tako debelu kožu, ali kad se sjetim svoje živčane stare, svjesna sam da su u pitanju geni.

Unutrašnjost je imala neki čudan miris ustajalosti. To kuće obično dobivaju ako nitko u njima ne spava. Makar i jednu noć. Bilo je skoro sigurno da Dado i Zinka nisu noćili u njoj. Izgledalo je da se nisu ni vraćali, jer je sve bilo kako smo Ivana i ja jučer ostavile.

Vratila sam se i obavijestila Ivanu da je zrak ponovno čist.

- Znači ono s Brankom furamo kako smo zamislile? - provjeravala je jesam li se u međuvremenu odlučila za kakve promjene, što je bio kod mene čest slučaj. Ja bih jednostavno u zadnji čas mijenjala planove, kao da me netko prati i kao da želim zamesti trag.

- Kad preksutra nazove, prvo ćemo se vidjeti kod »Irene«. - Bio je to kafić s najljepšom terasom u našem kvartu. Gazdarica čije ime pretpostavljate posadila je uokolo miničemprese i kad si sjeo na terasu, imao si osjećaj da si pokraj mora, samo što je s druge strane ipak bila siva i prašnjava prometnica. No ptičice koje su dolazile na to prekrasno zelenilo ipak su činile to mjesto malom oazom prirode.

- Kod »Irene«? - čudila se Ivana. - Nismo li rekli kod tebe?

- Čuj, ja ne znam što će biti s mojim bratom, a i mislim da je pametnije da se najprije vidimo vani. Nikad se ne zna. Sjest ćemo i upoznati se, onako uživo, mislim da je to najpametnije.

Navečer me stara nazvala kod Ivane i pitala je li sve u redu.

- Sve je u redu. Ništa se ne brinite. - Onda mi je mama ponovila sve ono što je govorila prije puta. Uvijek isto: provjetri, pazi da zaključaš i, što je najjadnije, na kraju je dodala jedno novo upozorenje:

- Kad pušiš, pazi da ugasiš cigaretu! - Ostala sam potpuno bez teksta. Stara mi je bila

stvarno prava lija. Još sam se jedanput uvjerila kako starci često vide neke stvari, ali ne govore o svemu. To me uvijek podsjeti na činjenicu da su i starci nekad bili mladi i vjerojatno radili slične stvari kao i mi. Naravno, bilo je drugo vrijeme, ali osnovne se stvari nisu puno promijenile.

Sad kad već drugu noć spavam kod Ivane sasvim je jasno da u njihovoj obitelji nešto nije u redu. Ivanin stari i njezina stara uopće ne pričaju. Samo razmijene neke formalnosti tipa »je li netko zvao« ili »gdje si ostavio račune«. Stara se, što je također neobično za Ivaninu staru, vrlo kasno vraća s posla, a za sljedeći je vikend najavila kako ide s kolegicama u neku vikendicu pomagati pri farbanju.

- Napraviti ću vam filane paprike i do ponedjeljka ste mirni - rekla je pripremajući odstupnicu za svoj dvodnevni nestanak. Bilo je to doista neobično, jer stara stvarno nikada nije odlazila bez Ivane i staroga. Nama dvjema je bilo svejedno, pasalo nam je da budemo same i svoje gazdarice u kući. Ivanin je stari također provodio više vremena vani nego unutra. Osim što je imao dosta posla kao električar, poslije bi s dečkima otišao na kartanje u popularni raj za male obrtnike koji se sada vrlo uljudno zvao »Zvono«, ali su ga svi onako od milja i po tradiciji zvali »Propalica«.

Sutradan sam provjerila nije li Dado opet svraćao doma i uvjerila se da nije, pa sam postala vrlo znatiželjna gdje taj moj brat provodi noći.

- Valjda kod nje! - zaključila je Ivana.

- Sumnjam, njih je puna kuća. Koliko znam, ona ima još troje braće, baš im treba još moj buraz. - Zapravo, bila sam potpuno sigurna da nije kod Zinke i zato sam nazvala Bebača da ispitam situaciju.

- Bok. Reci mi, jesi vidio danas mog brata?

- Šališ se. Što on nije u Francuskoj? - bilo je jasno da nisu bili ni u kakvoj vezi. Odgovor sam morala prepustiti vremenu, jer bilo je sigurno da je Dado sve lijepo isplanirao, osim što nije valjda planirao to sa Zinkom.

S Brankom smo se trebale sresti sutradan. Cijelu smo večer Ivana i ja ponavljale neke detalje koje Ivana mora ponuditi kao svoje. Bilo je to kao učenje uloge u osnovnjaku kad smo zajedno išle u dramsku. Imale smo profačicu koja je furala komediju, za razliku od prijašnje, koja je furala patetiku tipa sloj poezije, sloj uzdaha i slično, do zla Boga dosadno. Kad je stigla, onako mlada i puna volje, za dramsku se prijavilo toliko učenika koliko ne bi stalo ni u tri razreda. Poseban joj je problem bio kako se »riješiti« svih kandidata, no domislila se i uvijek u predstavu ubacivala neku grupu ljudi tako da su svi sudjelovali, samo što nisu prisustvovali svakoj probi, jer osim uzdaha ili tek jedne do dvije rečenice, nisu imali ni što puno uvježbavati. Tako su svi glumatali. Radili smo komediju o tramvaju, komediju o putnicima na brodu, komediju o razredu. Sve komedije u koje se moglo ufurati ono mnoštvo glume željnih đaka. Zapravo, željnih smijeha jer su svi ti tekstovi bili doista smiješni, a još kad smo ih mi malo doradili po svome, bila je ludnica. Obično bismo igrali za Dan škole, a to je bilo pri kraju godine i prije zimskih praznika.

Ravnateljica je bila u dobrim odnosima s vlasnikom obližnjeg kina koji je puštao isključivo porniće i crtiće. Škola je tako za svoju priredbu dobila dvoranu, a što je škola zauzvrat dala gazdi kina, nije mi poznato.

Kad smo već kod glume i uloga, vrijedno je spomenuti da je te tekstove napisao jedan susjed čiji je sin išao u našu školu. On je nešto piskarao na faksu, a poslije je prestao pisati, no po svemu sudeći, bio je tipičan zaboravljen talent. U životu je radio kao neki referent i slučajno je, na nagovor svoga sina počeo pisati takve kratke komedijice s kojima smo se mi natjecali na Lidranu. Jedne smo godine ušli u finale, na opće iznenađenje, jer na tom su Lidranu pretežno prolazile upravo patetične idiotarije s domoljubnim štihom. Mi smo se zezali s tekstom koji se pak zezao na temu potonuća »Titanika«. Ušli smo u finale. Bilo je to u školi, u susjednom kvartu, baš negdje pred Uskrs. Čak je došao i autor teksta. Mi đaci smo to dobro odigrali i dobili veliki pljesak, što se ne bi moglo reći za »predstave« koje su kasnije izabrane za prve tri, odnosno proglašene najboljima.

Prolazeći hodnikom, Ivana i ja smo bacile oko na zbornicu u kojoj je na stolu bilo ića i pića kao na rimskom dvoru, od šunkice, mladog luka, kukuruznog kruha, rotkvice i kolača. Svi su klopali kao da su došli s nekog dugog i iscrpljujućeg puta, a nas su klince šikanirali po hodnicima i tjerali na dvorište.

- Svaka grupa neka ovdje čeka svoje profesore! - čovjek koji nam je to naredio bio je valjda podvornik.

I tako, dok smo mi vani bili iscrpljeni, gladni i žedni, stariji su se častili i laprdali o značenju umjetničkog stvaranja mladih. Klasika. Naravno, i naša je profesorica morala biti lojalna većini, iako joj se na licu, valjda zbog toga što je bila friška u tom poslu, vidjela grižnja savjesti što se prema nama tako odnose.

A sličan je odnos bio i kad su nas kao stoku tjerali na susrete s piscima. To je posebna ludnica. Dobro sad, onima koji su imali školu pred sobom i koji su propuštali sate to je bio događaj, a nama, nekako je uvijek moj razred stradao, koji smo trebali ići doma i umjesto toga išli gledati tamo neko piskaralo, nama je to bila tragedija.

Dok sam bila u petom razredu, još je bila živa tradicija pisanih pitanja koja su redom glasila: Kada ste počeli pisati? Što vas je ponukalo da počnete pisati? Koristite li doživljaje iz vlastitog života za pisanje? Sve sama uzbuđujuća pitanja čije odgovore mi djeca očekujemo kao pas slasnu kost, možeš si misliti. Velim, ipak, kad je došla ta mlada profačica, to je nekako sve išlo spontano. Jednostavno bi nas utrpali u tu čitaonicu i ako su pisac ili spisateljica bili dorasli zadatku, pa se na iskren način približili nama, a to klinci osjete, onda bi netko, osobito iz turnusa koji je tek trebao ići na nastavu, stvarno nešto pitao. U suprotnome, sve bi se svelo na dosadno čitanje odlomaka, na autorovo pričanje i na popratne riječi voditeljice čitaonice. No, bilo je i stvarno dobrih susreta s piscima. Osobito onih koji su u svojim knjigama pisali o seksu, drogi i sličnim stvarima koje su nas jako zanimale i bile nam toliko bliske.

Prije nego smo zaspale, nazvala me Sanja i pitala hoćemo li se sutra vidjeti. Dogovorila sam sastanak navečer u gradu, smatrajući kako ćemo se već do tada riješiti Branka.

U to vrijeme moja je kosa bila sasvim nalik na majčinu. Ni duga ni kratka, tamnosmeđa, podrezana ravno, s nekim polušiškama. Ivani i meni vrug nije dao mira i mi smo tu večer odlučile iskoristiti hidrogen i crvenu boju u tubi. To je Ivana kupila i već me mjesec dana nagovarala da si napravimo pramenove. Ta me je njezina ideja izluđivala, jer se još nikad nisam farbala, a nisam ni voljela ići frizeru i slušati one bapske spike. Moglo bi se čak tvrditi da sam više voljela ići zubaru nego frizeru. Tu sam večer popustila.

- Dobro, radi od mene što te volja, izivljavaj se, izvoli - rekla sam Ivani i čekala naredbe gdje da sjednem i što da dalje radim. Ona je skočila kao da je samo čekala moj znak. Izvukla je stolac, namjestila me i krenula u crveni eksperiment. Čekala sam da prođe određeno vrijeme pramenova umotanih u alufoliju, a Ivana, s obzirom na to da je imala dugu kosu, od preostale je boje tek izvukla dva pramena, po jedan sa svake strane.

- Meni se čini da bi bilo bolje da si ih izvukla asimetrično... - moja primjedba nije naišla na odobravanje.

- Tako mi se baš sviđa. - No, vidjelo se da joj je ipak bilo malo žao što joj ta ideja nije samoj pala na pamet.

U krevet smo legle tek oko ponoći, jer dok smo osušile kosu i prokomentirale svoj novi izgled, vrijeme je proletjelo. Po mom mišljenju, to nam stvarno nije trebalo, ali je Ivana bila oduševljena stalno ponavljajući:

- Super, super...

U krevetu smo se još raspričale kako ćemo Branka smotati, a ja sam joj posebno napomenula neka se, ako slučajno on već sutra donese salvete, iskreno veseli da on ne bi posumnjao.

Negdje daleko poslije ponoći dogegao se Ivanin stari, očito popivši koju kapljicu više.

- Stari ti se dobro naroljao - rekla sam joj, a to je bilo više nego očito, jer se čulo kako je nešto razbio.

- Da, u posljednje vrijeme često ovakav dolazi kući. Kao djed. - Mislila je na njegova oca koji je također volio popiti, ali je, nažalost, ta ljubav rezultirala cirozom jetre i preranom smrću.

- Jesi razgovarala s njim? - nije mi bilo svejedno, jer je Ivanin stari bio dobričina od čovjeka.

- A što da mu velim? Da ne pije? Ne pomaže. Taj što naumi i provede.

Prije nego sam zaboravila da postojim i utonula u san još sam neko vrijeme razmišljala i pitala se nije li licemjerno što Ivani ništa ne govorim o onome što su stara i Zlatko vidjeli. Onda sam jednostavno zaključila da ću joj to reći kad prođe neko vrijeme. Koje vrijeme,

odlučit ću ovisno o situaciji.

- U jedan kod »Irene« - pao je dogovor, jer me Branko nazvao u deset. Lijepo sam mu objasnila kamo treba ići, ali on je rekao:

- Nema problema, idem s bratićem, on zna taj kvart.

Ivana i ja krepavale smo pred zrcalom, jer smo jedna drugu oponašale.

- Ej, stara, još malo pa ćeš imati liniju kao ja - rekla je Ivana. - Jesam ti govorila da će ti to otići samo od sebe.

- Vraga, a ona muka u vježbaonici. - O, da je Ivana samo znala i za moje muke za stolom.

- Daj se isprsi. Daj da vidim! - gledale smo koja od nas ima veće cice.

- Ipak si u prednosti - žalosno je ustvrdila Ivana.

- Definitivno imam veće cice i veću guzicu od tebe, ali ti imaš zato dulju kosu.

- Je, ali zato imamo iste pramenove. - I prasnule smo opet u smijeh kao dvije budale.

- Idemo da dečeci ne čekaju - rekla je uozbiljivši se kao da ide na neki tajni i važni državni zadatak.

Kad smo sjurile do »Irene« njih još nije bilo. Do jedinice je ostalo još deset minuta. Naručile smo si cugu, a ja sam si zapalila pljugu. Poslije onoga što mi je mama rekla preko telefona nije me bilo briga ako naiđe neki susjed ili poznanik. Ja pušim. Tko vas šljivi?! Ja sam svoj čovjek, svoja žena. Ljudsko biće s pravom izbora. Doduše, kad je riječ o mojim starcima, nisam puno ni mogla birati. Bilo je tako malo pogleda na starce a da oni nisu imali cigaretu među prstima ili u ustima. Čak su i rijetke fotografije na kojima oni ne fumare. Pa sad imaju, imaju trećeg pušača.

Ivana je zjakala uokolo, a ja sam usmjerila pogled na mjesto odakle su trebali stići. Znak raspoznavanja bila je Ivana, to jest ja, i Branko, to jest on. Dakle, Branko je morao prepoznati Ivanu, tj. mene, a ja njega, zapravo Lada to jest Ivana, Branka. Razumijete, no?

- Idu! - prepoznala sam već izdaleka lik s fotografije. Iznenadila sam se jer je bio puno viši nego što sam ga zamišljala, zapravo je bio jako visok. Oko dva metra, čovječe!

- Nisi mi rekla da je gorostas! - šalila se Ivana i nastavila: - A gledaj onoga s njim, vau, kakav frajer. Taj je moj!

- Uzmi si oba! - pokušavala sam ostati pribrana, ali najednom sam čula svoje ime kako ga netko vrlo glasno izgovara.

- Lado, Lado! - procjenjivala sam iz kojeg pravca dolazi i odnosi li se baš na mene. Bilo je vrlo vjerojatno da se odnosi na mene, jer koliko sam znala, u kvartu nije bilo nijedne Lade, pa čak ni u podstanarstvu, osim onih groznih ruskih automobilskih kutija koje se tako zovu. Moja mi je stara dala ime po keksima koje je tamanila dok me imala u trbuhu.

- Laaaddooo! - čulo se sve bliže i bliže, a onda sam shvatila da se vikač nalazi i giba točno iza Branka. Nazirala sam dio lika i sledila se.

- Pijana Slavica!

- Što sad? - uspaničila se Ivana.

- Ja idem na zahod, a ti zaustavi Branka. Zapravo ti si Lada. Smij se, samo što nisi tu! - pobjegla sam na zahod, jer bi mi ta ženska sve pokvarila, ali ni ona nije bila glupa. Sjela je za susjedni stol i meni je preostalo samo virkati iz zahoda što se događa.

Slavica je bila pijana i nije imala love, a konobar Slavko nije davao na poček. Na svu sreću, bila je toliko pijana da nije skužila ni Ivanu, koju bi po slovu sjećanja ipak trebala nekamo ugurati. Ustala je i psujući otišla na drugu stranu ulice govoreći kako je ona prošla cijeli svijet, a jedino u svojoj zemlji nije dobrodošla. Bilo ju je stvarno ružno vidjeti. No, bila sam svjesna da je čak iz Dubrave potegnula ovamo i da će se još neko vrijeme ovdje zadržati pa sam se vratila društvu i pozdravila ih namjeravajući im predložiti neki drugi kafić, koji bi bio malo udaljeniji od Slavice. Tako pijana, nije mogla daleko, a postoji i velika mogućnost da se vrati. Nasreću, ako joj netko i ponudi piće, možda će biti tako naroljana da ovaj put neće ni mene prepoznati.

Prišla sam stolu i imala što vidjeti. Ivana se smijala, a kad se Ivana smije, suze joj idu na oči. Bila je sva uplakana, razmazane maskare i uporno je brisala oči rupčićem. Bilo mi je sasvim jasno zbog čega. Bio je to stvarno peh. Sudbina ti pokatkad stvarno ne dopušta ni pošteno lagati.

- To ti je ona! - Ivana je dalje hihotala.

- Lada! - Brankov stisak ruke bio je snažan. I on se smijao. Izgleda da je sve to primio normalno.

- Zamisli, njegov bratić je Silvio. - Ivana je prstom pokazivala na Silvija kao da sam slijepa i dalje se smijući.

- Bok! - rekla sam tiho, još se uvijek ne priključujući Ivaninu smijehu, jer sam osjećala malu dozu srama zbog te sprdačine. Nisam mogla vjerovati. Ne toliko što je sve ispalo tako i što je naša odnosno moja muljaža s Ivanom pala u vodu zbog Silvija koji je s nama išao u razred i koji dobro zna tko je od nas Lada a tko Ivana, već zbog toga kako je Silvio izgledao. Ostavile smo ga u osmome onako debelog, a sada...

- Ni ja tebe u prvi tren ne bih prepoznala. Kako si se promijenio, to nije za povjerovati - rekla je Ivana.

Ja sam šutjela gledajući Branka čiji je dolazak zbog ovog prepoznavanja i ponovnog susreta pao u drugi plan.

- Pa gdje sad živiš? - Ivana je postala naporna, jer to je pitanje mogla prepustiti i meni. A možda bi i njih dvojica htjeli nešto pitati.

- U Zapruđu. - Silvio je postao pravi komad. Bio je to još jedan dokaz da se ispod debelih ljudi zna kriti prava ljepota, samo treba debljinu oguliti i rezultat je vidljiv.

- Gdje si se upisao? - dok Ivana nije popuštala, ja sam bacila pogled na Branka i nasmijala mu se smišljajući što mu reći nakon one podvale s fotkom. Na svu sreću, Branko je gledao Ivanu, pa sam dobivala na vremenu, a Silvio je odgovorio:

- U desetoj sam - i pozvao rukom Slavka konobara. Bio je to spasonosan potez, jer je Ivana malo zašutjela, a ja nisam izdržala da joj ne predbacim:

- Tebi bi bilo bolje da katkad zapališ, vidiš kako si ga zadavila. Možda i dečki imaju nešto pitati.

I Branko i Silvio su pušili. Zapalila sam i ja. Onda sam popričala s Brankom, a Ivana je nastavila daviti Silvija pričama iz osnovnjaka. Branko je bio stvarno simpatičan i daleko od one predodžbe koju sam imala. Na kraju smo totalno zabrazdili u iskrenost i jedno drugome smo priznali kako je to sa salvetama teška pljuvačina, a kako je, čini mi se, bio i prezreo za svoje godine, moju je muljažu s krivom fotkom protumačio kao gubitak samopouzdanja. No nije mi zamjerio, jer je rekao:

- Čuj, ovako uživo još si simpatičnija. - Normalno da me je bockao zbog fotke, ali vidjelo se da je zadovoljan što je i djevojka s fotke, odnosno Ivana, ovdje. Ja sam pak bila jako zadovoljna što je njegov bratić Silvio onaj mali debeli iz osnovnjaka kojeg sam stalno izbjegavala. Kad smo se napričali i otkrili sve tajne, dogovorili smo se da se vidimo navečer i da odemo negdje gdje je mjuza. Sjetila sam se Sanje i Saloona.

- Nazvat ću je, možda ona ima neke karte. Ionako smo se dogovorile i s njom. - Tek sam kasnije zaključila kako mi to nije bila baš neka ideja, jer sam se trenutno zapalila za Silvija, a ni on nije bio baš hladan prisjećajući se kako je valjda patio za mnom u osnovnjaku. Onda kad se nisam osjećala privlačnom ni toboganu u parku.

Sanja je rekla da će nazvati na radio i da imamo sreće što radi njezin najbolji tehničar. Nakon samo desetak minuta javila mi je na mobitel kako ima karte, i to za Saloon, i kako obećava da se večeras neće napiti. S obzirom na to da mi je bilo glupo da smo u društvu nas tri cure i dva dečka, pozvala sam Zlatka i on je pristao. Pred nama je bila luda večer.

Ivana nas je obukla. Osim što sam na glavi imala te crvene pramenove, prepustila sam joj izbor odjeće. Prvo smo se oblačile kod nje, a onda kod mene. Ivana je od mene uzela mali ruksak. Dogovorile smo se da ćemo sitnice staviti u njega.

- Možda ćemo stvarno plesati - rekla je Ivana, jer se na takvim mjestima pretežno radilo ono što se obično radi i u kafićima. Ništa. Sjedilo se i pilo. Ovo posljednje dokazala je Sanja zadnji put.

Kad smo krenule, srele smo malog Hrvoja i Roberta, Bebačove nećake. Bili su uplakani, a Hrvoje je u podignutoj majici nosio rekete.

- Što je bilo, dečki? - upitala sam ih vidjevši da grcaju od bola, osobito Hrvoje.

- Bili smo na igralištu, šmrc - zapravo je mislio na Smetlište, ali što mala djeca u ovome gradu znaju kako bi zapravo trebalo izgledati igralište. To se pokazuje samo na predizbornim plakatima, a oni ih ionako ne opažaju. Dakle... - Šmrc, i igrali smo se s reketima, šmrc... - tu je Hrvoje pokazao na ostatke ostataka reketa - i, šmrc, mi smo ih sakrili pa smo se igrali malo s lopticom i neko ih je vidio, šmrc... - Reketi su bili naprosto izmasakrirani. Hrvoje i Robert samo su čuli od Žaca, malo starijeg dečka iz trećega, a oni su išli u drugi, da su neki veliki dečki rekli »hajdmo ih strgat«. Iznervirala sam se. Idioti! Strgali su te rekete poput pravih psihijatrijskih slučajeva.

- Sigurno su narkići - zaključila je Ivana.

- Ne znam, ali takve bijesne kukavice mogla bih zadaviti... - nisam mogla shvatiti da pod istim nebom, tu pokraj nas spavaju takvi sadisti koji se zadovoljavaju kad malim klincima strgaju rekete na komadiće. Stvarno idioti. Zamislite što bi tek radili s ljudima da mogu, zamislite. Sad će netko reći da je to bla, bla, utjecaj društva. Kukavice! Takvi sigurno saginju glavu pred nekim ljigavim starcima i manji su od makova zrna čim netko podigne glas. Kukavice! Toliko sam se iznervirala da sam mogla zaključiti kako mi je večer napola propala.

- Smirite se. Mi ćemo vam kupiti nove rekete - potapšala sam Hrvoja po ramenu i savjetovala im da sada idu kući, jer je ionako već kasno i po mraku ovako maleni ne bi smjeli lunjat kvartom.

- A zamislite da su vas ovako pograbili! - pooštrila sam ton vidjevši da dvoje bi li doma ili ne bi. - Brzo doma!

Ivana i ja produžile smo do tramvaja. Ja sam veći dio puta šutjela misleći kako je naša zemlja lijepa, a kako ima zločeste ljude. Bio je to malo promijenjen navod jednog tatina frenda iz škole koji se nakon dugo godina vratio iz Australije. Naravno, samo na kraći odmor.

Na trgu su nas čekali Sanja i Zlatko. Zlatko je bio kod bake i došao je iz suprotnog smjera. Minutu, dvije kasnije stigli su Branko i Silvio. Mogli smo krenuti.

- Idemo pješice - predložila je Ivana i krenuli smo polako međusobno se upoznavajući. Desetak minuta laganog hoda od trga grupirali smo se u dvije skupine. Prvu, koja je išla naprijed, činili su Zlatko, Ivana, Branko i ja, a drugu, koja je bila znatno manje napučena, činili su je samo Sanja i Silvio. Upali smo u Saloon bez frke, kao i prošli put, no ovoga puta za svaki slučaj svi su od nas imali osobnu, a Branko je nosio putovnicu.

- Ovaj put nema teorije da se napiješ! - rekla sam Sanji, a to je bilo povezano s činjenicom kako se večeras ništa ne dijeli, osobito ne cuga, koja je za naše prilike bila papreno skupa. No, prvu je turu velikodušno platio Branko.

- Ja častim, zbog mene ste tu.

Razgovarali smo o svemu i svačemu. Još smo se uvijek načuđavali, osobito Zlatko, kako je svijet malen i kako je Silvio Brankov bratić. Zlatko i Branko dogovorili su se kako će Zlatko druge godine doći k Branku na more, jer obojica vole pecati, a Brankovi su rođaci imali vikendicu nedaleko Vranskog jezera. Bilo je super. Super, sve dok nije krenula ta glupa plesna glazba, a ja nisam voljela plesati, zapravo oduvijek mi je bilo glupo onako debeloj uopće nešto takvo poduzimati, a otkada mi je prsni koš nabujao, svaki žustriji pokret tjerao me na smijeh. Na fitnessu je to nešto drugo i osim što ondje vidiš iste patnice pa ti je lakše, nitko na to ne obraća pažnju, pa ti se smijanje tomu čini stvarno neumjesnim.

Nismo se ni snašli, a plesali su Silvio i Sanja i Branko i Ivana. Zlatko i ja smo ostali kao popišani sjediti i pijuckati ostatke prve ture. Zlatko je bio dvostruki gubitnik. Osim što je valjda još uvijek bio nesretno zaljubljen u Ivanu koja mu nikada nije davala ni mrvicu nade, svoje je ljubavne strjelice prebacio na Sanju, ali je i tu popušio. Bilo je vidljivo da su se Sanja i Silvio skompali, što je u meni prouzročilo sličnu patnju kao onda na tulumu kad je Dubravko otišao s Katicom.

- Čuj stara, osuđeni smo jedno na drugo - šalio se Zlatko, a ja sam si u sebi mislila kako s takvim, ma da je i posljednji na planetu, ne bih ušla u kombinaciju. Toliko nisko nisam pala.

- Stari, nemoj to govoriti ni u šali - uzvratila sam mu, iako mi njegovo društvo nije bilo neugodno, dapače, osjećala sam se puno opuštenije nego dok ostali nisu otišli plesati. Razmišljala sam što bi bilo da nisam pozvala Sanju. Dobro, onda ne bi bilo ni Zlatka, ali tada bismo isto bili u parovima i ja bih imala svoj par, a taj ne bi bio Zlatko. Onda sam zaključila kako je valjda tako moralo biti. To što je Silvio sada pravi komad viša je sila, na to nisam ni trebala računati. Možda moje vrijeme nije ni došlo, a to što sam se malo

zaljubila nije preopasno, ta ja se često zaljubljujem, a još češće me to prolazi. Nekako sam već naučena da mi frendice ćopavaju simpatije pred nosom. Branku ne zamjeram, uostalom sama sam mu poslala Ivaninu fotku i uopće nisam planirala gubiti nevinost s njim. Planirala gubiti nevinost? Možda sam se isforsirala. Je li tako strašno krenuti u drugi srednje nevina? Pogledala sam Zlatka. I on je bio nevin. Sto posto. A tko zna, tko zna što on zapravo radi kod bake na selu sa seoskim curama. Ništa nije sto posto sigurno. Gledala sam Silvija u bijelim hlačama i kariranoj plavoj košulji. Tko bi rekao da je do jučer bio debeli pajcek?! A gledala sam i svoju Ivanu. Koza! Da je istinski zaljubljena u mog brata, ne bi svako malo padala drugima u zagrljaj već bi se za njega borila, što ja znam kojim sredstvima, ali bez prekida. A ja? Debela ili poludebela. Iskompleksirana. Sama sebe šamaram i dopuštam da me šamaraju. Svjesna sam da od tih ljubavnih jada ne mogu pobjeći. Potpuno.

Vratili smo se zajedno za stol. Naravno, Branko je već zagrlio Ivanu i nije bilo zбора o istinitosti mojih unutrašnjih naklapanja. Bili su zaljubljeni par. Ne bih ulazila u to koliko je to bila iskrena ljubav kao posljedica dvosatnog poznanstva, no u našim se godinama ništa ne odugovlači. Život je brz i brzo se troši, pa nije nemoguće da je netko u tom paru imao na umu i samo trošenje. Ništa nije neobično ako tvrdim da je možda takve namjere imala baš moja mala prijateljica Ivana. Sanja i Silvio ipak su se držali malo rezerviranije. Sjeli su i Branko nas je pitao što ćemo još popiti. Platilo je i drugu rundu, uz naše gundanje, a Zlatko je čak ustao i otvoreno protestirao rekavši:

- Neću dopustiti da mi muškarac plaća dvije runde zaredom!

- Smiri se, Zlatkač. Branko dolazi iz razvijenije zemlje, a mi smo tek u razvoju - umirivala ga je Ivana.

Pričalo se o ljetu i kamo će tko na ljetovanje, pričalo se o starcima, a bogme i o politici. Shvatili smo da je Brankov tata došao na neku sudsku parnicu oko ostavine, dok je Brankov djed živio pokraj groblja i da su nešto smuljali s obiteljskom kućom u koju su se uselili, ne duhovi nego neki koje ne mogu otjerati. A saznali smo svi, igrom slučaja, da je pak Silvijev tata u zatvoru, da se čeka suđenje. To je malo zagorčalo cijelu spiku iako je Silvio tvrdio kako je sve namješteno i kako mu je otac žrtva zavjere. To je bila neka muljaža oko pranja novca, ali ne velika, jer ni Silvijevi nisu bili veliki igrači, no obično se male ptičice prve ulove.

- Idemo pričati nekaj vedrije! - pokušavala je Sanja prebaciti loptu, no Branko je bio stvarno preozbiljan za svoje godine, valjda i zbog života u stranoj zemlji, iako je njemu zapravo strana zemlja bila Hrvatska. Kad smo ga upitale što će upisati poslije medicinske, on je kao iz topa odgovorio:

- Medicinu! - Već sam ga vidjela u bijeloj kuti kako me preko reda pušta na odjel renomirane austrijske klinike za mršavljenje.

- Zapravo, draga mi je ginekologija - rekao je to bez ikakvih primisli, gnusno ozbiljno, no Sanja, Ivana i ja ipak smo prasnule u smijeh. - To mi je najzanimljivija grana medicine.

- Misliš stablo? - Zlatkova duhovitost nije naišla ni na kakav otpor. Ozbiljni ju je Branko skroz ignorirao. On je naprosto bio budući ginekolog i po njegovoj faci mogla bih se kladiti u svoju čarobnu vagu, koja mi u posljednje vrijeme donosi toliko zadovoljstva, da će kit biti pravi ginekolog.

- Onda ćemo doći kod tebe rađati - Sanja je to rekla i ustala uhvativši Silvija za ruku. Otišli su plesati. Potom su ustali Branko i Ivana. Zlatko i ja smo opet čuvali stražu nad cugom.

Osjećala sam se kao agencija za ljubavno posredništvo. Baš sam ih lijepo spojila. Mogla

bih im uzeti proviziju. Vidiš, možda stvarno imam smisla za to. A da otvorim agenciju? U tim mislima zatekao me nagli ulazak jednog para koji mi se učinio jako poznatim. U početku sam im vidjela samo leđa. Dado! Dado i Zinka!

Bio je to dirljiv susret brace i seke.

- Lada? - nije se mogao načuditi moj brat što ja radim u jedan u noći na takvome mjestu.
  - Ti nisi u krevetu? - htio me je poniziti na dobro poznat način. Uvijek je naglašavao tu razliku u godinama i svoje povlastice povezane s tim.
  - A ti nisi u Francuskoj? - lupila sam kontru fiksirajući Zinku koja je izgledala kao da su joj sve lađe potonule.
  - Upoznala sam ga s Brankom, a sve ostale već je znao.
  - Gdje si? Gdje spavaš, što se događa? - pitala sam ga sa strane.
  - Objasnit ću ti sutra. Skoknut ću doma, jasno! - ovo je zvučalo kao naredba i poslije toga su se pozdravili i otišli na drugi kraj prostorije. Sjeli su za stol. Izgleda da su bili sami. Obično Dado u Saloonu uvijek ima neke svoje dečke, ali večeras nije bilo tako.
  - Sad kad ti stara sazna, ha? - podbadao me Zlatko.
  - Neće saznati, nije moj buraz tužibaba - uvrijeđeno sam mu odgovorila.
  - Dobro, nemoj se odmah ljutiti. - Zlatko je bio svjestan činjenice kako će ostali opet zaplesati i kako ću ja kao dežurna sjediti s njim, pa je htio unaprijed izgladiti moguće nesuglasice. A i bilo mu je jasno da sam neraspložena. Također, ni on nije imao više snage biti ili pokušavati biti duhovit. Oko pola dva odlučili smo pozvati naše plesače i predložiti im da krenemo doma.
  - Ja bih još malo ostala. - Sanji je bilo lako, ona je stanovala blizu trga i nije morala čekati noćne tramvaje. To je podrazumijevalo da će ostati i Branko i Silvio.
  - Kako hoćete, ali mi idemo, Ivana! - davala sam joj znak za pokret.
  - Daj još malo. Pa kud ti se žuri? - Ivana se rasplesala.
  - Jesi ti normalna?! Stari će ti poludjeti! - Ivana se doimala kao da je zaboravila da je kod kuće ipak čeka netko tko neće baš biti presretan kad mu se kći vrati u tako sitne sate.
  - On sigurno spava. Uostalom, što se ti brineš za mog starog?
  - Brinem se za tebe, glupačo! Onda ostani! - stvarno me razbjesnila. Nakon toga sam se okrenula Branku i uljudno ga pozdravila najavivši kako ćemo se čuti, mahnula Silviju i Sanji koja se čini se naljutila i povukla Zlatka za ruku.
  - Stvarno nije normalna. Kako ona misli doći doma? - rekao je Zlatko misleći na Ivanu.
- Već smo dobro nagazili gas prema Ilici, kad smo iza sebe začuli poznati glas:
- Lada, Zlatko, čekajte me! - bila je to Ivana, koja se brzo otriježnila i shvatila da fakat nije u redu to s ostajanjem.

- Svaka čast, na vrijeme si došla pameti. - Zlatko je pokazivao na svoj sat, a ja sam odlučila do doma šutjeti. Ionako mi se za istač spavalo.

U Ivaninoj kući bio je totalni mrak.

- Rekla sam ti, stari spava.

- Što, zbog toga smo trebali ostati do jutra? - bila je to jedina rečenica koju sam izgovorila prije spavanja.

Šutke smo se svukle i legle. Nismo ništa komentirale.

- Ljutiš se na mene, ha? - upitala je Ivana nakon dulje mračne tišine.

Nisam joj ništa odgovorila. Pravila sam se da spavam.

Probudile smo se oko desetke. Zapravo, probudilo nas je bušenje. Opet su počeli nešto kopati, valjda deseti put ove godine. Stvarno nisu normalni, asfaltiraju cestu pa je prokopaju, stave neke cijevi, zatrpaju, opet asfaltiraju i evo ih za mjesec dana opet kopačina. Kao da se igraju mala djeca.

Ivana je ispekla tost i skuhalo kakao.

- Čuj Lada, ja nisam kriva što je tako ispalo - opravdavala se za ono sinoć. - Mislim, nemoj me krivo shvatiti, ali...

- Nema veze. Uopće mi nije stalo, samo mi je malo krivo što kod tebe sve ide tako brzo - odmah sam pregrizla jezik, jer tko sam ja da joj namećem svoje kriterije.

- Mislim, ne znam što si ti htjela...

- Nije važno, sve je u redu. Možda ste se malo previše odvajali, ipak smo trebali biti nekakvo društvo, to mislim.

- A tvoja Sanja? - nakanila je podijeliti krivnju.

- Moja Sanja?! Što s mojom Sanjom?

- Ako ćemo po istini, ona se nije lijepo ponijela.

- To sad uopće nije bitno. Bitno je to da je meni prošla noć bila glupa i dosadna. Sa Zlatkom sam se mogla bolje provesti na Smetlištu.

Pojela sam tost, popila kakao i uputila se doma.

- Kamo ćeš?

- Idem doma. Malo ću pospremiti sobu i čekati Dadu. Rekao je da će doći. Vrijeme je da konačno saznam o čemu je riječ i što planira, ipak sam mu sestra. - Spominjanje Dade malo je ukomiralo Ivanu. Podsjetilo ju je na umišljenu činjenicu kako u njezinu srcu nitko ne može zamijeniti mog buraza, a najmanje neki salvetoman i budući ginekolog.

- Idi i vrati se do dva. Ja ću danas nešto smiješati za ručak, u redu?

- A stara?

- Ona se vraća tek sutra, uzela je slobodan dan i spojila...

U sebi sam pomislila na to farbanje Ivanine mame. Tko tu koga farba? U mislima sam bila malo zločesta i usporedila njih dvije s lakim ženama. Bilo je istine u tome.

Hodajući prema kući, ugledala sam Zlatka. Nisam ga mogla izbjeći. Pozvao me na kavu.

- Može! - ni sama ne znam zašto sam pristala. Podsjećao me na prethodnu večer i na moje ljubavno posredništvo. S druge strane, osjećala sam da kao gubitnici na tom polju moramo biti solidarni.

- Što radiš danas? - upitao me samo da nešto pita.

- Ništa posebno. Gubim vrijeme.

- Dođite danas do mene, ti i Ivana. Stara mi slavi rođendan. - Bio je to interesantan poziv, jer Zlatkova stara radi odlične kolače. Trenutak prije nego sam pristala sjetila sam se da su kolači najmanje što mi treba u životu. Dodatna odskočna daska za duboku komu.

- Pitat ću Ivanu i javit ću ti.

- Bilo bi super da dođete. I staroj bi bilo drago. - Nisam još znala planira li Ivana štogod za večer, no ako i planira bila sam svjesna, da ja nisam u toj priči. Ili jesam iz čiste samilosti na koju neću pristati.

Otvorila sam kućna vrata i ušla zaboravivši ključeve u vratima. Trebalo mi je dobrih pola sata da ih pronađem. Izludjela sam. A onda sam se bacila na pospremanje ladica. Odlučila sam se na temeljito smanjivanje količine stvari u sobi. Uvijek kad sam u komi pomogne mi pospremanje. Generalka. Tu smo stara i ja iste. Kad vidim da ima veliku crnu vreću za smeće, znam da se liječi od stresa. Dobro je kad čovjek pronađe način. Bacanje suvišnog može stvarno biti ispušni ventil.

Zlatkovi su starci bili idealan par. Stari je šljakao u vodovodu, a stara u čistoći. Oboje su radili administrativne poslove, ali kad bi netko čuo imena njihovih firmi, nije se mogao oteti dojmu kako to zgodno zvuči, kao lonac i poklopac. Inače, Zlatkova je stara bolovala od raka i operirala je dojku. Neko su vrijeme svi mislili da joj nema spasa, čak su je i otpustili iz bolnice misleći valjda kako će joj biti ljepše, ako o ljepoti možemo uopće govoriti, ako umre doma, među svojima. Onda se dogodilo čudo. Stara je odlučila živjeti. Bacila se na drastičnu dijetu i hranila se samo žitaricama. Naučila je sve o makrobiotici, smršavjela na manekenske mjere i ozdravila. Čak se i vratila na posao. Od onog umiranja do danas prošle su tri godine i sve se vratilo u kolotečinu. Naravno, to je ostavilo traga na Zlatku i onaj tko poznaje sve faze njegova života zna da on više nije toliko neozbiljan kao prije mamine bolesti. No, još uvijek voli tračati i zbijati sprdačinu kad god mu se to učini razložnim.

Ivana nije išla Zlatku jer je izlazila s Brankom. Bila sam na nju ljuta, strašno ljuta. Odlučila sam je baciti na led kao što su nekad bacili mog starog, pa se morao prešaltati na druge poslove kako bi doma mogao donijeti neku siću. Ja shvaćam da su se Branko i ona zagledali, uostalom za to sam sama kriva, no od jedne prijateljice ne bih baš očekivala takvo nogiranje. Očekivala jesam, no sada mi je definitivno pukao film. Kad mi je telefonski javila da ide s njim van, bila sam u stanju reći joj ono o njezinoj mami. U posljednji sam trenutak zaključila da ne želim tako nisko pasti. Također sam odlučila, bez obzira na to što se to mojima neće svidjeti, da ću ostatak vremena do njihova povratka provesti kod svoje kuće. Bez Ivane i njezinih ljubavnih dogodovština. A možda ću i otići k starcima.

- I, reci mi što se dogodilo? - upitala sam Dadu kad je stigao.

- Ništa posebno, promijenio sam plan, a da time ne zamaram starce, javio sam teti da ću doći tjedan dana kasnije. - Shvatila sam da mi ne želi ništa reći. Bilo je sasvim razumljivo s obzirom na to da sam za njega bila brbljava klinka koja se druži s još brbljavijim Zlatkom.

- Pa, gdje spavaš? - to me jako zanimalo, jer Bebač je bio jedini kod koga bi on eventualno spavao, a Bebač o njegovu ostanku u Zagrebu nema pojma.

- Spavamo kod njezine frendice - rekao je to onako kako samo mogu mali muški šovinisti, pomalo posramljen što spava na »ženskoj« strani.

- Molim te drži jezik za zubima, jer ako starci doznaju za ovo, znat ću da si ti bila izvor informacija.

- A da platiš da šutim? - mislila sam ozbiljno. Imao je puno više love od mene i ono što bi mene jako veselilo njemu je bila sitnica.

- Pa rekla si da ćeš raditi, ne? – podsjetio me na to da ću već sutra morati sa Sanjom do radija, a Sanja i Ivana u posljednje vrijeme kod mene bude samo neraspoloženje.
- Ne plaćaju nam unaprijed – rekla sam ne očekujući da će mi nešto dati, ali on je ipak izvadio iz novčanika dvije stotke.
- Ma neću, samo sam se šalila. – Mislila sam da će Dado pružati veći otpor mojoj ucjeni.
- Daj uzmi, ionako bih ti dao... – I uzela sam. Skoro pa nasilu, da ga se riješim, premda je njemu novac sada bio potrebniji, a to sam saznala po tome što se kasnije javio i Bebaču i ostalim frendovima koji su mu posudili novac. Ja sam znala i zašto, Zinka je bila ta koja je htjela pobačiti, a moj Dado je bio voljan oženiti se njome. Zamislite! Učinio bi to, iako dobro znam kako je planirao to učiniti tek u zrelim godinama. Ali planovi su jedno, a život je drugo.

Došla sam Zlatku s velikim buketom cvijeća. Njegovoj je mami bilo jako drago što sam došla. Voljela me i uvijek bi Zlatku govorila:

- Vidiš, da ti ja biram ženu, izabrala bih ti Ladu. - Svi smo se smijali, osobito ja, jer mi se to činilo najluđom idejom na svijetu.

Mama mu je priredila finu klopku, a kolači... Došlo je nekoliko njezinih prijateljica, neke su bile i bolničke supatnice. Došao je Zlatkov stric sa ženom i naravno, Zlatkov je tata pripremao roštilj. Bilo je to lijepo i toplo slavlje. Zlatko i ja smo se kasnije odvojili od društva i otišli u njegovu sobu. Donio je pepeljaru, znao je da bih voljela zapaliti. Bilo mi je neobično ugodno kod njega. Čak sam na trenutke zaboravila kako sutra moram sa Sanjom na radio i kako mi je u želucu kamen od onoga u Saloonu.

- Ja mislim da ti uvijek želiš ono što misliš da bi drugi željeli - rekao je Zlatko i nekako me čudno pogledao.

- Isuse, što ti znaš komplicirati. Možeš to reći jednostavnije?

- Ti preskačeš sreću. Uvijek se opterećuješ pogrešnim stvarima - bio je u pravu, ali bila sam takva. Onda mi je pokazao svoj rukopis.

- Pojma nisam imala da ti pišeš - stvarno sam se začudila, osobito jer je ono što sam pročitala bilo stvarno dobro.

- Pišem, onako za dušu.

- Ali ovo je jako dobro - iskreno sam mislila.

Zlatko je pisao nešto poput dnevnika, prepoznala sam već na početku neke stalne likove.

- Nećemo se valjda svi prepoznati? - prijekorno sam ga pogledala sluteći što bi mogao pisati o meni.

- Svaka je sličnost slučajna - nasmijao se i posebno me se, prvi put u životu, stvarno dojmio niz njegovih bijelih zuba.

Otišla sam kući, nazvala Sanju, hladno se s njom dogovorila oko sutrašnjeg dana, pripremila što ću sutra obući, istuširala se, legla i zaspala kao klada.

Čini mi se da sam sanjala cijelu noć. Bilo je naporno. Bila je riječ o nekom ljubavnom trokutu, kao ja sam se zaljubila u nekoga, a taj netko u neku drugu. Glavni je lik bio Silvio, za njim sam patila i na kraju smo završili skupa. Na kraju sna. Probudila sam se neobično sretna, no trenutak, dva kasnije ta se neobična sreća pretvorila u veliku nesreću. Bila sam nesretna jer sam bila sigurna da sam se zaljubila u Silvija, koji se zaljubio u Sanju. Po svemu sudeći. Nisam je imala snage telefonom pitati o tome.

Obukla sam se i promatrala svoje nesretno lice u zrcalu. Na radiju su pustili neki teški ljubavni sentiš. Bilo mi je da zaplačem. Ono što mi je sada trebalo svakako je bila ljubav,

neko srce koje će kucati zajedno s mojim. Oh, kako ljigavo i jeftino zvuči, ali to je bila istina.

Sanja me čekala pred radijem. Mama joj nije radila. Dobile smo zadatak da idemo u grad pitati ljude što misle o sinočnjem poskupljenju goriva.

- Taj Silvio je stvarno dosadan. Zamisli, htio je i danas izaći, i to na Sljeme. Veli: »što se ne bismo furali žičarom, to je super« - rekla je to nemajući pojma da mi zabada strelice u srce.

- On je htio da ideš i ti, a s Brankom se posvadio jer je, veli, idiot koji misli samo na sebe. Onaj dan čak nisu skupa ni išli doma. »Taj mora završiti sa svakom kurvom!« rekao je, a to se, naravno, odnosilo na Ivanu, koju još iz osnovnjaka nije podnosio.

Nisam baš primijetila da se Sanja odnosi prema Silviju kao prema nekome u koga je zaljubljena, a po pričanju to ne bih zaključila ni za Silvija. Jesam li ova dva dana bila u teškoj zabludi? Odlučila sam prekinuti neizvjesnost.

- Sanja, reci mi, furaš li ti sa Silvijem? - Na to me pitanje umjesto odgovora dočekao luđački smijeh.

- Pa ti nisi normalna, po čemu si to zaključila, stara?

- A ono plesanje?

- Čuj, ja ti moram priznati da si ti totalno zaostala. Što sam trebala, cijelu večer sjediti ko kokoš na jajima?! Tko ti je kriv što nisi plesala s onim, kako se zove...

- Zlatko.

- Da. Taj te tako zaljubljeno gleda da sam mislila kako ćeš me ubiti ako odem čagati s njim. A ja volim čagati. U protivnom, mogla sam se opet naroljati, sjećaš se...

Čvršće sam stisnula diktafon ne znajući što da mislim. Pokušavala sam se skoncentrirati na zadatak koji smo dobile. Što mislite o sinočnjem poskupljenju goriva?

Bilo mi je žao Sanje, ali slučaj je htio da samo moja snimka bude u redu. Ona je nešto na svom diktaču krivo stisnula i sve je prebrisala. No, ipak smo bile u gradu i bilo nam je super. Pravile smo se važne, birale ljude koje ćemo pitati, šalile se na njihov račun. Možda su se i oni šalili na naš, ali nas je baš bila briga. Opet sam voljela Sanju kao prije onog susreta u Saloonu. Putem mi je još rekla kako joj se Silvio činio interesantnim tipom, no samo u početku, i kako je dečko prava snobčina, a ona takve stvarno ne podnosi. Čak joj se čini da se on želi preko nje upucavati meni, što još manje podnosi jer osim što je snobčina, to dokazuje da je i kukavica.

- Ma daj! - rekla sam braneći se ni sama ne znam od čega. - Meni se upucavati?

- A što ti je, što si ti? Čudovište? Nakaza?

- Debela - promucala sam, naprosto mi je izletjelo.

- Sereš. Pogledaj se malo u zrcalo. Imaš super tijelo, cice, guzicu, slatka si, oči su ti neobične kao da imaš malo kineske krvi, kosa ti je kvalitetna kao na reklamama za šampone, čovječe, da sam na njegovu mjestu... - I onda me uhvatila za prsa i umirala od smijeha koji je bio tako zarazan da sam mu se morala pridružiti. Bila je stvarno luda ta Sanja, a vratila mi je samopouzdanje u trenu. Vjerovala sam joj.

Urednik nam je rekao da se pojavimo na radiju za dva dana, kada će nas tehničar za novake uputiti malo u posao montaže kako bismo ovakve priloge mogle jednog dana same i montirati.

U međuvremenu me nazvala Ivana i upitala me:

- Ne ljutiš se? - to se odnosilo na nju i Branka.

- Glavno je da se dobro provodiš. - No, dobro je znala da se ljutim čim više nisam htjela kod nje ni prespavati.

Ipak, jedno joj nisam mogla oprostiti. Iako je znala da je zasrala, ipak me pitala bih li ja mogla jednu večer spavati kod nje, a ona i Branko bi upali kod mene.

- Što, pokazivala bi mu salvete? - bila sam zajedljiva. - Ivana, to ti neće proći, ja se jednostavno ne želim micati iz kuće. - Onda mi je nešto nisko palo na pamet: Pitaj svoju staru... - no na vrijeme sam prekinula ono što sam htjela reći, a htjela sam reći neka pita svoju staru gdje ona radi one stvari, jer ja nisam hotel.

- Okej, samo sam pitala... - Poslije toga znala sam da će proći dani dok ne prekinemo šutnju. A možda je došlo i vrijeme da sasvim prekinemo. Možda su godine učinile svoje.

Nekoliko minuta kasnije zazvonio mi je mobitel. Nisam kanila tu večer izlaziti. Ono sa Zlatkovim pisanjem podsjetilo me da bih i ja mogla malo pisati, pa sam odlučila tu večer uzeti olovku u ruke.

- Lada? - s druge strane bio je Silvio. - Htio sam te pitati želiš li ići van? - Tijelom su mi prostrujali žmarci. Da sam ih odmah išla izvagati, sigurno bi težili najmanje tri kile.

- Van? - zatekao me tim pitanjem. Bilo je već pola sedam, a ja sam imala masnu i neurednu kosu, velike podočnjake i sva sam bila za ostanak kod kuće, da me nitko osim mogeg zrcala ne gleda.

- Mislio sam da odemo u kino. Sanja neće... - bilo mi je jasno da je spominje kako bi u meni izazvao ljubomoru. Stari štosovi. Poslije razgovora sa Sanjom sve mi se razbistrilo. No još uvijek nisam mogla vjerovati da želi izaći sa mnom, da mu se, dakle, sviđam. Kao nekad u osnovnjaku. Čini se da mi je ovo bila druga prilika. Osjećala sam da je ne smijem propustiti.

- Dobro, samo u koliko sati? - već sam kombinirala što ću obući. Od sve one crnine na prste ruke mogla sam nabrojiti nešto što bi odgovaralo mojem sadašnjem raspoloženju. Izabrala sam konačno smeđe trifrtaljke, smeđu bluzicu s ljubičastim cvjetićima i sako, naravno crni, jer ja nisam imala nijedan drugi sako osim tog crnog u kojemu su me svi prepoznavali već na kilometre. Na sreću, Silvio nije još vidio taj sako. Kupila sam ga na početku srednje.

Bila sam sva izvan sebe. Je li to moguće? Jesam li se stvarno zatreskala u tog nekadašnjeg debeljka? Je li mi sudbina namijenila baš nekoga tko je imao sličan debeli problem? Što ćemo raditi u kinu? Gledati film. Onda sam se spustila na zemlju zaključivši kako je sve to samo običan izlazak i kako je možda situacija sasvim obrnuta. Možda on upravo bari Sanju preko mene. Samopouzdanje je nestalo. Razmišljala sam da nazovem Sanju, da joj samo čujem glas, da mi vrati vjeru u sebe, barem malo, barem onoliko koliko je potrebno da se pred frajerom ne izblamiram. Sjetila sam se najneugodnijeg doživljaja mog emocionalnog života. Jednom kad sam također pozvana i ismijana. To neću nikad zaboraviti. To je postala moja kočnica, uvijek se toga sjetim, tog Frenkija i njegovih idiota. Bilo je to u sedmom razredu, dovoljno za cijeli život. Kao u nekom trećerazrednom omladinskom filmu, njih nekoliko se kladilo kako će me Frenki zavoditi i izvesti van. Kakva sam naiva bila! Još onako debela. Bila sam ih u stanju sve podaviti. Smijala mi se cijela škola. Ili se to meni činilo. Imala sam osjećaj da mi se svi smiju iza leđa još dugo poslije toga.

Uzdahnula sam i sama sebi rekla: »Lada, smiri se. To je samo kino.«

Obukla sam se i istražila mamine mirise. Odabrala sam jedan koji me privukao imenom: Diva. To će biti moj miris ove večeri. Prebacila sam ruksak preko ramena i još poluvlažne kose izišla. Onda sam se vratila jer nisam isključila peglu. Onda sam ponovno izišla. Onda sam se ponovno vratila i pogledala u zrcalo. Sve je bilo pod djelomičnom kontrolom. Potom sam krenula prema trgu, stvarno krenula.

- Ne mogu vjerovati. Tramvajski zastoj! - U strahu da ne zakasnim na svoj prvi spoj, krenula sam pješice. To je bila dobra ideja. Tramvaj se pojavio tek kad sam već bila na četvrtoj stanici. Ušla sam i izborila se za sjedalo. Od silne strke i uzbuđenja ponestalo mi je snage, bila sam umorna kao da sam kopala. Nemam kondicije. Ne vježbam dva tjedna i sve ode vrit. Onaj mamin savjet o svakodnevnom pješaćenju do škole nije toliko ni loš. Kad izračunam, do škole mi treba dvadesetak minuta običnog hoda. Usput mogu razgledavati izloge da mi ne bude dosadno, a uz to i slušati neku dobru mjuzicu na walkmanu. Dok je tramvaj puzio preostalih pet stanica, odlučila sam da ću sljedeću školsku godinu pješaćiti. Po maminu savjetu. Barem tri put u tjednu.

Stizala sam. Namjerno sam sjela na lijevu stranu da vidim čeka li me. I čekao je. Kasnila sam deset minuta. To obično ne čine nesigurne djeve poput mene, ali viša je sila htjela da ispadne tako kako je ispalo.

- Bok! - rekla sam kratko tako da se ono »b« i nije čulo. - Sorry zbog kašnjenja.

- Nema veze. I ja sam sad stigao. - Stvarno je dobro izgledao taj Silvio. Nisam mogla vjerovati da u tom sada razvijenom tijelu i lijepom licu postoji interes za mene.

- Nego, reci mi zapravo što idemo gledati, uopće te nisam pitala... - čim sam to rekla, trenutačno sam se pokajala, jer sam sama sebi cijelim putem govorila kako trebam što manje pričati. Kad puno pričam, uvijek nešto zabrljam. Skušit će da mi je neugodno.

- Po tvom izboru - smijao se Silvio.

- Ja ti pojma nemam što igra. Nisam bila u kinu godinama. - I to je bilo točno. Videoteka je bila moja druga majka, osobito u fazama neuspjelih pokušaja mršavljenja. Kad sam ubijala tugu, ubijala sam je grickalicama i filmom iz videoteke. Osobitu komu potvrđivalo je posuđivanje dviju kaseti s pripadajućom trećom koju sam dobivala gratis. Cijelo bih vrijeme buljenja nešto njupala. Televizor je uistinu za mene bio poguban.

- Onda idemo u Europu, tamo sigurno igra nešto novo. - Krenuli smo pričajući o tome kako smo se Branko i ja počeli dopisivati, kako je Branko zapravo vrlo umišljen i kako nas dvoje nikada ne bi povezo, a još manje tu smiješnu činjenicu o skupljanju salveta.

- Kad mi je pokazao tvoje pismo, umro sam od smijeha, odmah sam shvatio da se zekaš sve u šesnaest. - Malo mi je bilo neugodno što je Branko pokazivao moja pisma. Pokušavala sam se sjetiti ima li u njima što kompromitirajuće.

Stali smo u red za karte. Silvio je podigao ruku i krenuo njome prema mojoj glavi. Momentalno sam se ukipila spremna na mjestu pasti mrtva. Ruka mu je dodirnula moju kosu. Umirala sam polako, ali sigurno. Noge nisam osjećala. Onda je vratio ruku i njome zamahnuo kao da nešto trese.

- Nekakav cvjetić... - u kosi mi je bio nekakav cvjetić, ludnica.

- Dobro da nije pauk ili slična gadarija - pokušavala sam se vratiti u normalu. Stalno sam u sebi ponavljala da se moram smiriti, da se skuliram, da ne primijeti koliko sam izvan sebe.

Kad smo kupili karte, otišli smo u kafić pokraj kina. Ja sam naručila kakao, a on kavu.

- Otkad pušiš? - upitala sam da prekinem tišinu.

- Već sam počeo u osnovnjaku.

- Nisam primijetila. - Stvarno ga nikad nisam vidjela s cigaretom.

- Nisi primijetila kad si furala sa svojom klapom.

Bilo je to točno. Općenito sam izbjegavala muško društvo, a mi cure kretale smo se na drugim mjestima. Osim Zlatka, moga brata i još pokojega krvnog srodnika muškog roda, nisam se baš puno družila s dečkima. Onda je Silvio upitao nešto što me posebno iznenadilo:

- Ti i onaj Zlatko furate? - Stvarno nisam znala po čemu je to zaključio. Zlatko je s nama išao u osnovnjak, ali u drugi razred i kako se pretežno družio s curama, oni mačoidniji dečki su ga izbjegavali. Ali Silvio u osnovnjaku nije bio mačoidan. Bio je debeo, poput mene.

- Otkud ti ta ideja? - trudila sam se djelovati što začuđenije.

- Otkud? Pa vidi se na kilometre da ste u nekoj kombinaciji. Uostalom, nisam samo ja to zaključio, to je odmah bilo jasno i Branku. - Sad sam se već pomalo počela pitati.

- Ma ne, to mi je frend - rekla sam to tako kao da ispaljujem protugradne rakete na sumnju.

Tema je skrenula na more i ljetovanje. Pričao je kako će prvi dio praznika provesti na moru, a drugi dio ide s Brankom u Beč. Pričao je kako mu je život zeznut, osobito sad kad je stari u zatvoru. Pričao je o tome kako mu je stara skroz šiznula i kako se počeo drogirati. Nisam mogla vjerovati. Pričao je, i pričao, i rekao kako je i sad na nekim tabletama koje mu pomažu da se odvikne od heroína. Bilo mi je jasno zašto je tako smršavio. Glavom mi je prostrujila suluda ideja kako bih se i ja mogla početi drogirati. Čini se da je to najbolja metoda mršavljenja, a mogla bih je odmah i radno nazvati Silvijevom metodom. No, to uopće nije bilo smiješno. Zaključala sam te misli duboko u sebi, osjećajući krivnju što su uopće izvirile.

Cijelo sam vrijeme u mraku kinodvorane razmišljala o tome kako pokraj mene sjedi pravi pravcati narkoman. U svom sam kvartu znala za nekoliko tipova, ali oni nikada nisu bili naše društvo. Pokatkad bih znala biti u društvu laganih pušača, ali teške droge nitko nije upotrebljavao, barem ja nisam znala nikoga takvog tako dobro da bih s njime bila u društvu ili čak išla u kino.

Gledali smo taj film čiji mi je sadržaj polako, ali sigurno izmicao. Moram priznati da sam se malo otriježnila od vatrometa zaljubljenosti koja to možda i nije bila, ali trenutačna zaludjenost svakako jest, jer ovo je bio zaista moj prvi pravi spoj. I već kad sam počela hvatati radnju, skoro zaboravljajući tko sjedi pokraj mene, Silvio me zagrlio i sagnuo glavu mojoj tiho rekavši:

- Sviđaš mi se, odavno. - Lica su nam bila pripijena. Ja sam gubila dah i pokušavala sam prestati disati. Zapitkivala sam samu sebe osjeća li onaj parfem ili je probio miris moga znoja od ludog uzbuđenja, smrdi li mi iz usta, kakav miris ima moja kosa? Hoće li me sad poljubiti? Što da radim? Da okrenem glavu prema njemu ili će mi je on okrenuti?

Jednom sam tako eksperimentirala s Ivanom na praznicima između šestoga i sedmog razreda. Ona je tada već hodala s Vinkom bekačem. Samo su hodali, grlili se i ljubili, tek je u osmom izgubila nevinost. Za neke rano, za neke kasno. Ivana i ja smo glumile curu i dečka i valjale se po krevetu. Izmjenjivale smo uloge hineći da vodimo ljubav. Malo sam ja legla na nju, malo ona na mene. Tako smo se zezale i smijale, sve dok njezina stara nije izišla na terasu prostrti veš i vidjela kako ja ležim na njoj urlajući od smijeha. Jadnica, tko zna što je pomislila. Još mi je dugo bilo neugodno pogledati je u oči. Nagovarala sam Ivanu da joj to nekako objasni:

- Neću da tvoja stara misli da smo lezbače.

- Nemoj se brinuti, nije moja stara glupača! - smirivala me Ivana.

- Moraš joj reći - bila sam uporna.

- Dobro, reći ću joj. Mama! - onda ju je kao zazvala kaneći joj to reći preda mnom.

- Glupačo! Ne sad! Kad mene ne bude! - gurnula sam je na krevet, a ona se smijala i vikala:

- Mi smo lezbe, mi smo lezbače!

Kad Ivana ne bi bila takva nimfomanka, možda bi i bila savršena frendica. Dobra je prijateljica samo kad joj se u vidokrugu ne pojavi neki frajer kojega, ako imalo sličičovjeku, mora zbariti. Pokatkad se stvarno ponaša kao muško. Jednom sam joj i rekla kako ću potražiti dokaze o nekoj tajanstvenoj tekici u koju zapisuje svoje pale borce.

Obrazi su nam bili pripijeni i ja sam strahovala kako će biti teško odlijepiti ih, jer sam se

preznojavala. I on i ja smo kao gledali film, a onda se sve odigralo strelovito brzo, brže od mojih misli koje su bile pune strahova. Upravo onako kako je izgledala jedna od mojih pretpostavki. Okrenuo mi je lagano glavu i poljubio me u usta. Onda još jedanput. Poljubili smo se treći put onako zapravo. Valjda je to bio dobar poljubac. Bilo je zeznuto pitati ga je li bio dobar. Nadala sam se da on ipak u tome ima više iskustva, a žalila što nisam, kad smo se već valjale, i to probala s Ivanom.

Kad smo se tako dobro izljubili, Silvio se odmaknuo, ali me njegova ruka još uvijek grlila. Ne mogu opisati kakve su mi sve struje prolazile tijelom. Bilo je fenomenalno. Pardon, bako, ali puno bolje od tvojih kolača. Slatka groznica okamenila mi je tijelo, a mozak mi je radio nekakvim blaženim ritmom. Otkucaje srca osjećala sam na svim prstima. Poželjela sam da film traje vječno. Strahovala sam od naglog paljenja svjetla. Je li to bila sreća?

A film, kao i svi filmovi, imao je svoj početak i kraj. On se bližio. Više se nismo poljubili. Razmišljala sam je li tome uzrok to što se ja nisam dobro ljubila, jesam li nešto krivo učinila, sviđam li mu se još? Bilo mi je zlo od svih tih pitanja. I kad sam već mislila da ću poludjeti bez ijednog odgovora, upalila su se svjetla. U očima sam osjećala pijesak, nisam imala snage pogledati Silvija. Ustali smo šuteći i izašli iz reda krenuvši prema izlazu:

- Je li ti se sviđao? - nisam bila sigurna misli li na poljubac ili na film.

- Aha - odgovor je pokrивao oba područja.

Išetali smo iz kina cijelo vrijeme šuteći. Valjda je i njemu bilo neugodno. Hodali smo tako, i hodali. Pješačili smo, i pješačili. Tog sam se dana stvarno napješačila, jer Silvio me otpratio do kuće pješice. Uopće se nismo sjetili tramvaja. Vožnja tramvajem činila nam se preobičnom, zapravo sam osjećala da smo prešutno to zajednički zaključili.

Pred kućom me zagrlio i pogledali smo se u oči. Nikada to neću zaboraviti. Nikada. U toj sam se noći prvi put u životu osjetila normalnom. U tim sam trenucima zaboravila na sve svoje nedostatke koje sam u samoći svoje sobe znala izdizati do neba i gušiti se u njima, nemoćna da išta poduzmem na brzinu. Za dulje staze nedostajala mi je urođena upornost.

- Sutra se vidimo? - upitao me je poljubivši mi desni obraz.

- Može. - U tom sam trenutku bila spremna upitati ga želi li sa mnom u kuću. Sve onako kao u filmovima koje sam gutala zajedno s onim silnim masnim grickavim kalorijama. Sljedeća scena bila bi buđenje u krevetu. No, ona se nije dogodila i mi smo se lijepo rastali. Nisam ga pratila pogledom da ne misli kako me potpuno osvojio, već sam ušla u kuću, brzo zaključala vrata i pojurila na kat da s prozora promatram kako nestaje u mraku.

Te noći nisam mogla nikako zaspati. Trofejnu garderobu stavila sam na vješalicu i odlučila kako je više nikada neću odjenuti. Bit će to nešto što će me i mirisom i izgledom podsjećati na moju najljepšu večer.

U početku sam htjela nazvati Ivanu. Zatim Sanju. Kad sam popušila dvije cigarete i popila cedevitu koja me sasvim razbudila, zaključila sam kako to iskustvo neću dijeliti s njima. Jednostavno, sve ću ostaviti za sebe. Na trenutak sam pomislila kako je sve to možda bila skrivena kamera i kako se Silvio, poput onog idiota iz osnovnjaka, kladio s nekim kako će me zbariti. Opet su me obuzele crne misli. Pokušavala sam odvrtiti film unatrag. Od susreta na trgu, preko prvog poljupca. Legla sam i to ponavljala nekoliko puta. Dozivala sam u sjećanje Silvijevo lice. Uspoređivala ga s onim debelim dječakom iz osnovnjaka. I... više se ne sjećam ničega, osim jutra koje je osvijetlilo moju sobu tako snažno da nisam mogla otvoriti oči. Zaboravila sam spustiti rolete.

Cijelo sam jutro, podne i popodne čekala poziv. Kad je zazvonio mobitel, bila sam na stubištu. Pojurila sam zamalo tresnuvši na pod.

- Halo! - s druge strane žice čuo se Zlatkov glas. Bila sam razočarana. - Ideš na kavu? - Pristala sam jer ionako nisam znala što bih radila od silnog iščekivanja.

- Čekaj, samo da se obučem. Naruči mi s mlijekom, odmah dolazim.

Naravno, mobitel je išao sa mnom. Divna sprava. Tako ni na kavi neću propustiti mogući željno očekivan poziv.

- Zvonio sam ti sinoć, nisi bila doma - raspitivao se Zlatko i time me malo naljutio. Mislila sam u sebi: »Tko si ti da me pozivaš na red?«

- Bila sam vani, u kinu.

- I što si gledala?

- Film - u tom trenutku odista nisam znala kako se film uopće zvao.
- Kod Ivane je sinoć bila frka - znala sam da mi Zlatko ima nešto reći, već je preko telefona djelovao kao da raspolaže nekim ekskluzivnim informacijama. Poznavala sam sve nijanse njegova glasa, nisam se prevarila.
- Frka? - činilo mi se da je od posljednjeg susreta s Ivanom prošla vječnost.
- Izgleda zbog onoga... - Zlatko je mislio na nevjeru Ivanine mame.
- Kako znaš?
- Stvarno ništa ne znaš? - Zlatko nije mogao vjerovati da me Ivana nije već obavijestila.
- Nemam pojma. Nisam se čula s njom.
- Bila je murja! Izgleda da su joj se starci opasno zakvačili. - Zlatko je živio blizu, u istoj ulici, samo pedesetak metara dalje od Ivane. Iz svoje sobice u potkrovlju praktički je imao pogled na sve Ivanine prostorije. Zbog toga sam ga znala gadno zezati, jer je dobar dio svog života potratio upucavajući joj se. Čak sam mu za jedan rođendan kupila i mali dječji dalekozor. Samo smo nas dvoje znali što znači taj dar.
- Bilo bi dobro da je nazoveš. Meni je malo glupo, ti si joj ipak prijateljica. - Bilo je jasno da dan nije lijepo počeo. Osim što me Silvio nije nazvao, a čekala sam poziv od šest ujutro, kao budala, ovo s Ivanom nije slutilo na dobro. Popili smo kavu i ja sam otišla doma. Odlučila sam je nazvati s običnog telefona, onako na miru. Ionako su svi tvrdili da se u mobitel derem kao teška seljčina.

Da mi je netko rekao što će se sve dogoditi tog ljeta, pristala bih ponavljati prvi razred samo za jedno bolje. Kad sam već pomislila da mi se sreća okrenula, da su i meni na vrata pokucali vedri dani, nebo se počelo mračiti.

Čekajući Silvijev poziv, bila sam skromna. Zaključila sam, sluteći nešto u dnu želuca, da ako i ne bude nastavka te sreće, bit će dovoljan i njezin početak. Uvijek ću se sjećati upravo te radosti i tog osjećaja koji je pratio prvi poljubac. I ne samo onoga što je njega pratilo. Sveg onog uzbuđenja, cijele te večeri koja se ne da platiti nikakvim zlatom. Patetično zvuči, ali je točno.

Nazvala sam Ivanu.

– Doći ću poslije do tebe, ne mogu ništa preko telefona – jecala je.

Bilo mi je teško zbog nje iako sam sve to osjećala kao teret, teret koji bi mi mogao pomutiti moguću sreću kad me nazove Silvio.

Odlučila sam malo srediti kuću, za svaki slučaj, ako dođe recimo do toga da Silvio dođe k meni. Svašta mi se vrtjelo po glavi. Bila sam spremna učiniti i ono što je učinila Ivana u osmom razredu. Idealna prilika.

Krenula sam od kuhinje. Čisteći, malo sam snizila razinu nervoze koja me pratila cijelog jutra. No ta je nervoza bila nekako sasvim drugačija od uobičajene, bila je pomiješana s nekim lebdećim osjećajem koji se selio iz glave preko trbuha do nožnih prstiju. Prvi put sam stvarno osjetila da sam zaljubljena, a lik u kojega sam zaljubljena nije ležao na fotki ispod mog jastuka. Ali on jednostavno nije zvao. Oko tri popodne počela sam intenzivno patiti. A onda je zazvonio. Telefon. Mobitel je mirovao. Na trenutak mi je bilo sumnjivo, a potom se potvrdilo. Silvio ionako nije imao moj broj telefona. Bio je to Dado.

– Mala, imam malih problema. Sad ću doći doma i nemoj ništa pitati. Doći ću sa Zinkom, nije joj dobro, sve ću ti poslije objasniti. – Tek sam kasnije doznala neke pojedinosti Dadine avanture. Ono što sam doznala bilo je dovoljno da shvatim kako mi se brat stvarno našao u neobranom grožđu. U takvim okolnostima najradije bih se izgubila, no sada više nisam mogla Ivani. Još sam uvijek čekala da me nazove i ispriča što se dogodilo. Čekala sam Ivanu, čekala sam Dadu, čekala sam poziv. Pretvorila sam se u čekačicu i još sam više stisnula onu krpnu i oribavši prvi put štednjak onako kako bi to moju staru iskreno zadovoljilo. Čak i bolje od toga. Budimo iskreni, moja stara nije bila baš neka pedantica, a ovakvo pedantno čišćenje moglo se meni dogoditi samo iz čiste panike. Sve je to potvrda teze mog starog kako prostori u kojima sve blista upućuju na psihijatrijske slučajeve njihovih domaćica. Nije sad baš da su sve žene bolesne na čistoću lude, ali ima nešto i u tome. Jednim dijelom svakako su zbog nečega nesretne. Ja sam sada bila pomalo nesretna, jer su se počele događati stvari koje, da sam mogla, nikada ne bih poželjela.

Ivana je došla oko četiri i ispričala kako su se stari i stara gadno zakvačili. Stari ju je udario.

- Nikad ga još nisam vidjela tako bijesnog - rekla je lica natečenog od plača.

- Bila je i murja?

- Tko ti je rekao?

- Zlatko.

- Sad će znati cijeli kvart. - Bilo mi je krivo što sam joj to otkrila i činilo mi se da malo preteško optužuje Zlatka, jer smatrala sam kako on informacije ipak selekcionira i kako ovu neće tretirati kao odveć zabavnu i slati je dalje.

- Neće. Nije Zlatko baš takav.

- Možeš si misliti. - I onda je počela opet plakati.

- Smiri se. Stani. Hoćeš da skuham kavu? Gdje su ti sad starci?

- Pojma nemam. Stari se pokupio nakon što je bila murja. Stara je pozvala murju nakon što ju je stari odalamio. Stara je... - i opet je počela plakati, sad onako jako, bez nade da će prestati. Zagrlila sam je i njihala.

- Smiri se Ivana, nije sve tako crno. Znaš ti koliko se ljudi na svijetu svađa u ovom trenutku. - Nisam je time baš previše umirila.

- Stara je pokupila stvari. Otišla je. - Ivana je dalje plakala. - Ja sam pozvala tetu, sad je ona kod mene. Ne znam što da radim... - i plakala je, plakala.

- Dobro, sad idemo k tebi. - Nisam htjela da je Dado zatekne kod mene. Situacija je bila škakljiva, sve je poludjelo. A Silvio i dalje uporno nije zvao. Na trenutak sam poželjela da je to sve san, noćna mora koja me obuzela, jer sve lijepe stvari imaju svoju cijenu. A ono sinoć bila je lijepa stvar.

Nekako sam je smirila. Nekako. Učinila sam nešto s čim se ne bi složili ni moji, ni njezini, ni ičiji starci. Upalila sam dvije cigarete i jednu joj gurnula u usta.

- Zapali si. To će te smiriti. - Jednog će dana svima pričati kako je počela pušiti. Možda nisam dobar primjer, ali cigareta je učinila svoje i Ivana je prestala plakati.

Otišle smo do nje i zatekle tetu kako nešto kuha. Hinila je da je sve u redu. Kao da je došla po planu. Kao da se ništa nepredviđeno nije dogodilo. Bila je to tatina sestra koja je, po svemu sudeći, znala razloge sinoćnje svađe. A je li ih znala Ivana? Je li što doznala?

Obje smo zaključile kako je sad glupo da dolazim spavati k njoj. Osim toga, zbog onoga u Saloonu ja to nisam više ni namjeravala, no sad sam tu prijateljsku izdaju zaboravila, jer ovo su bile puno važnije stvari.

- Nazvat ću te, dobro? - pozdravila sam ih i ostavila u prostoru koji nikada nije bio hladniji.

Kad sam se vratila, Dado je već bio stigao.

- Gdje je Zinka?

- U sobi.

- Mislim da bi mi trebao reći što te muči. Ja više nisam klinka i neću sve izbrbljati. Znam čuvati tajne, a ako treba pomoći, tu sam. - Gledao me prijateljski. To će ljeto biti upamćeno jedino po toj dobroj stvari, a ta je da smo brat i ja prvi put uspostavili normalan odnos, ne više odnos male sestre i velikog brata, već odnos dviju ravnopravnih jedinki. Oh, kako nevolja zbližava.

- Zinka mora nekoliko dana ležati. Imala je problema. Ti sama veliš da nisi više mala pa ćeš shvatiti. Ostala je u drugom stanju. - Bila sam ponosna što mi otkriva tajnu koju sam već znala. - Nemoj me krivo shvatiti, - nastavio je - ali nismo imali drugog rješenja i ona je otišla na abortus. Znaš što je to? - time me malo uvrijedio.

- Jasno - odgovorila sam prešavši preko uvrede.

- Nije mi lako, a nije ni njoj. Starci su joj zafrknuti do nebesa. Zato sam je dofurao ovdje. Samo, molim te, našima ni riječ. Samo to tražim od tebe. Tako ćeš mi jedino pomoći. Neka to ostane među nama. Jasno sestro?

- Nema problema. A kako je Zinka?

- Dobro, samo mora nekoliko dana mirovati, izgubila je dosta krvi. Njezinima smo rekli da smo otišli na more. Bilo bi presumnjivo da leži doma, jer stara ju je dva puta zatekla kako povraća. Povezali bi konce, a ona se toga najviše boji. Zato smo ovdje. Kod frendice više ne možemo biti jer su joj došli neki rođaci. Kad odleži, Zinka ide doma, a ja konačno u tu Francusku.

- Dakle, do daljnijega telefon dižem ja? - odnosilo se to na sve pozive, osobito one koji su mogli biti upućeni iz morske kućice naših staraca.

Otišla sam pozdraviti Zinku. Naručili smo pice. Mrak se polako spuštao, a mene je gušila spoznaja da Silvio nije nazvao. Poslije dobrog komada pice osjećaji su otupjeli. Skočila sam do videoteke i posudila neki ocvali ljubić. Dobra zamjena. Onoliko koliko sam jučer bila sretna toliko sam danas bila nesretna. I još više.

Bila sam nesretna poput mršave djevojke. Shvatila sam da salo nema ništa s tim. Sad kad sam smršavjela do neke normalne težine, a to normalno bio je kod mene vrlo rastezljiv pojam, jer daleko je to bilo od ideala koji valjda nikada neću postići, osobito ako budem doživljavala ovolike šokove, kad sam doživjela prvu pravu ljubavnu scenu, predstava je prekinuta. Što se dogodilo? Zašto nije nazvao? Ne radi li se stvarno o nekoj opačini, okladi, nekom teškom sranju koje će me do daljnjega zabetonirati u sobu i uputiti na moju ipak najvjerniju prijateljicu, klopu.

Sjela sam za stol i pokušala svoje strepnje pretočiti u rečenice. To je trebala biti pjesma, ali je zvučala kao teška patetika iz onih žnjazrednih ljubavnih romana koje su neke cure gutale umjesto lektire. To s pisanjem stvarno nije pomagalo i još me više bacalo u bed. Razmišljala sam da zaključim dan vrećicom čipsa. Mozak mi je očajno radio kako bi uništio tu mogućnost i dosjetio se. Nazvala sam Zlatka. Ionako mu nisam javila ništa u vezi s Ivanom.

Kad sad razmišljam, vrijeme provedeno u razgovoru sa Zlatkom uvijek je bilo nekako toplo i kad bi se moglo zbiti na neki manji prostor, možda bi to moglo zamijeniti ono što sam tako strašno tražila. U tim svojim godinama. Pričali smo jako dugo. O svemu. Naravno, nasmijao me, on me jedini mogao nasmijati. Uvijek je bio negdje sa strane, kao neki joker iz rukava koji bi čučao vjerno u kutu i čekao kad ću ga ja odlučiti aktivirati.

- Zamisli, kupio sam si pljuge - rekao je to kao da mi javlja kako se oslobodio nekog nepopravljivog poroka i kao da je znao da me to s njegovim žicanjem grozno živcira. Ništa nisam shvaćala. Bila sam glupa, potpuno tupa za takav tip komunikacije.

A Zlatko se stvarno trudio. Trebalo je puno upornosti da izdrži taj mrtvi rad motora. Uz takvu glupaču kao što sam bila ja.

- I gdje je sad Ivana, kod tebe?

- Doma je. Teta joj je došla.

- A ti, sama si? - upitao je to i doveo me u nepriliku. Da slažem ili da velim istinu? Rekla sam mu poluistinu, a ona je glasila kako je Dado tu i kako je nešto smuljao, i kako tek idući tjedan ide teti.

- Sanju nisi čula? - valjda ga je zanimalo je li stvarno zbarila Silvija. - Čovječe, ne mogu vjerovati da je to onaj isti mali debeli čovjek. - U tim sam trenucima bila na granici da ga pozovem k sebi i da mu ispričam sve od početka do kraja. Trebao mi je netko tko bi mi rekao zašto me nije nazvao. Barem pretpostavke koje bih čula iz tuđih usta. Ovako sam kombinirala tisuću stvari, od toga da ga je pregazio auto, kamion, da je morao s Brankom negdje hitno, da mu je stari pušten iz pritvora i da je cijeli dan kao pravi sin morao biti s njim. Pomišljala sam i još ružnije razloge, recimo da mu se vratila bivša cura i da nije

mogao reći »ne«, i tako dalje, i tako bliže svojoj patnji koncentriranoj od podneva do ponoći.

- Sanja! - sasvim sam zaboravila da sutra imamo sat montaže. - Joj, hajde bok Zlatko, moram je nazvati, skroz sam zaboravila, ako već nije zaspala! - spustila sam slušalicu i okrenula Sanjin broj. Dugo je zvonilo. Bilo mi je neugodno jer je već bila prošla ponoć. Računala sam na činjenicu da ona ima u svojoj sobi telefon i obično uvijek nju zovu tako kasno. No, javila mi se njezina stara.

- Dušo, Sanja je bolesna. Ima temperaturu, izgleda neka viroza. Ako se nije javila, ja je ne bih ni budila.

- Oprostite, teta - bilo je to nešto najgluplje što sam čula iz svojih usta u posljednjih godinu dana. - Gospođo, oprostite - ispravila sam se malo prekasno - recite mi, što onda, da ja sutra dođem sama?

- Kako ste se dogovorile. Ako imate neki termin...

- Trebale bismo imati sat montaže.

- Onda je najbolje da ideš, jer Sanja već dosta o tome zna. Idi sama, a tko zna, možda ona do sutra i ozdravi. - Tu se njena mama tajanstveno nasmijala, valjda se prisjećajući mnogih njezinih tajanstvenih bolesti koje su kratko trajale, a bile su posljedica tko zna kakvih jada, osobito ljubavnih.

- Laku noć, i oprostite još jedanput.

Kako sam mogla zaboraviti na to? Opijenost koja me učinila toliko nesretnom rušila je sve pred sobom. Toliko sam bila zagrijana za taj posao, a sad gle, čak se nisam ni sjetila dogovora. Sranje. Moram se koncentrirati.

U ranu zoru nazvala me stara i ja sam se, prema dogovoru s Dadom, javila. Pitala je uobičajeno: je li sve u redu, kako sam i zašto ne spavam kod Ivane?

- Nije ti rekla? - znala sam da je najprije nazvala kod nje.

- Ne, što?

- Imaju neku frku doma. Starci su se posvađali i došla joj je teta. Mislim da je bolje da spavam doma.

- Imaš pravo. Samo pazi kad izlaziš i molim te... - to se odnosilo na pušenje. Stara je bila po pitanju vatre malo psihički okrzuta. Noću, kad bi se išlo spavati, zalijevala je kantu za smeće litrom vode da koji opušak ne bi oživio.

- Nikad ne gasiš kako treba - znao joj je reći stari.

- Nemam snage - i zbog toga je stara zalijevala tu vreću, bojeći se da žar ne zaživi, a i nije vjerovala starome da je on svoje čikove ugasio kako treba.

- Jednom je zadimilo i to mi je bilo dosta! - opravdavala se prepričavajući kako se jednom umalo kanta nije zapalila. - Tko zna gdje bismo sada bili da nisam na vrijeme reagirala.

Stari joj je jednom iz Turske donio nekakav metalni štap kojim se cigareta gasila u trenu. Štap je imao rupicu koja je sprječavala kisik i čik je bio ubijen na licu mjesta. Samo, u našoj kući za takve male stvari postoji realna opasnost da se izgube. I izgubio se. Metalni je štap nestao kao da je propao u zemlju.

- Jesi to ti, Lado, nekome poklonila? - ispitivala je mama sve mogućnosti. Jedna od njih bila je obiteljska navika da se u prigodama kakvih rođendana, ako se nema love, pokloni nešto iz kuće.

- A kome da ja to poklonim? - Ivana nije pušila, a Zlatko ionako nikad nije imao cigarete, pa što će mu onda taj štap.

- Kao da je u zemlju propao... - Nakon nekoliko dana neučinkovite potrage stara je odustala i zaboravila na štap.

Nakon što sam joj pročitala što je došlo od pošte i nakon što je pitala je li se Dado meni javio, pozdravile smo se i ja sam krenula na radio. Bilo mi je malo neugodno, jer sam još uvijek bila nova, a bez Sanje sam se osjećala nekako posebno ranjivom.

Za tonskim pultom radio je tehničar Šeki, onaj koji nam je trebao davati instrukcije. Bilo je točno deset, vrijeme koje smo dogovorili, ali na radiju je bila atmosfera opuštenija nego u školi i sve se oduljilo radi snimanja neke reklame u kojoj je glumila vrlo poznata spikerica čiji me ten umirio potvrđujući onu da nije sve tako savršeno kako izdaleka izgleda. A njezino lice je izgledalo kao površina Marsa. Velike potkožne prišteve pokrivaio je debeli sloj pudera koji je nalikovao na zidarsko vapno. Kosa joj je bila neuredna i masna

i formirala je posebno široke rezance.

- Zar je to ona ljepotica s televizije? - upitala sam se, a ona kao da je vladala nekim telepatskim tehnikama, onako mi je u prolazu nabacila:

- Mala, nemoj me gledati, nisam na televiziji. - Kao da je skužila moje skanjivanje nad njezinom neurednom pojavom. No obično, a to sam se kasnije uvjerala, višemanje nitko, osim ako ne kontaktira baš s uglednim gostima, ne vodi brigu o svom izgledu, a to si mogu priuštiti jer ih na radiju jednostavno ne vide.

Počeli smo u pola jedanaest. Šeki je govorio brzo, ja sam sve zapisivala i svaki put kad bi mi rekao:

- Pitaj me nešto, što ti nije jasno... - ja bih odgovorila da mi je sve jasno i da možemo ići dalje, a poslije mi je bilo žao što ga nisam poslušala kad mi je tvrdio da će mi se sve to doma u tekici spetljati i da on nikada takvo što nije upotrebljavao.

- Sve ti je to praksa - rekao je poput iskusnog starog mornara. - I bio je u pravu. One bilješke ne bi dešifrirao ni Einstein i od cijela dva sata instrukcija vrlo mi je malo toga ostalo u glavi. Bojim se da bi mi ostalo još manje da je bila i Sanja, jer bismo se onda sigurno dobrih pola sata od ta dva zekale kako to već sa Sanjom ide.

Nazvala sam je poslije i pitala je li joj bolje.

- Boli me grlo, čini se da sam pokupila neku gadnu anginu.

Bilo je to dovoljno da povežem dva i dva. Odmah sam si objasnila zašto me Silvio nije zvao. Sigurno je baš on zarazio Sanju, a sada leži bolestan. Jadnik.

Silvio je ležao. To je bila istina, ali nije bio bolestan. Ili je bio bolestan. Ovisi o tome kako netko shvaća to da netko između osobe do koje mu je, kako je rekao, stalo i glupe narkomanske igle izabere ono drugo. Dogodilo se to mojoj, ne znam kojoj po redu, nesuđenoj ljubavi. S tog gledišta, on je bio moj isto koliko i nekad onaj jadničak na fotki ispod jastuka.

- Ne zna za sebe - javio mi je Branko koji je očito znao puno više od skupljanja salveta. - Valjda ti je nešto rekao, bili ste skupa vani - nastavio je. - Ako nije, ja ti sada kažem da se opet navukao i da je dečko duboko zaglibio.

Pristala sam to popodne naći se na kavi s Brankom i Ivanom. Branko je osjećao tu dužnost da me ne izbacuje zbog Ivane iz života. Uostalom, toliko smo se dugo dopisivali da smo u neku ruku postali i frendovi, a ja sam htjela saznati iz prve ruke u kojoj je fazi taj moj narkomanski ljubavnik. Bilo mi je to sasvim strano iskustvo i nekako se nisam mogla pomiriti ni s mišlju da bih mogla imati dečka narkomana. Još sam manje bila spremna sudjelovati u nekakvom odvikavanju, koje je za mene bilo čisto apstraktni pojam.

- To je društvo. Upao je u takvo društvo i sad je teško izvući se - Branko je to govorio kao da posjeduje dugogodišnje iskustvo socijalnog radnika. - Zbog toga su moji starci predložili da promijene stan, čak da dođu gore kod nas na neko vrijeme... - Problem je, čini se, bio puno veći nego li je to Silvio one večeri meni ispričao.

Ivana je sjedila pretežno šuteći. Borba između trenutačne zaljubljenosti u Branka i parade kod kuće očitovala joj se tupim izrazom lica. Sasvim sličan izrazu lica kad smo u osmom razmišljale koju srednju upisati.

- Valjda je to sa starim utjecalo na njega - pokušavala sam se priključiti Brankovoj analizi. - Čuj, uvijek postoji neki razlog, ali sigurno je da je najveći razlog to njegovo društvo. Mislim da bi počeo i da mu stari nije završio u zatvoru. On je naprosto takav tip, povodljiv - vidjelo se da Branko dobro poznaje svog bratića i da je taj problem već dugo na debatnom stolu cijele familije.

Nakon što su se Ivana i Branko pokupili u grad, ja sam ostala sjediti za stolom paleći treću cigaretu. Glupo mi je bilo vraćati se doma, gdje je carevala Zinka koja je svako malo upadala u kuhinju klopajući sve što bi našla. Nije mi bilo ni odveć pametno nastaviti sjediti za stolom, jer mi je to bila posljednja pljuga, a poslije nje neću znati kamo s rukama. Pomislila sam kako bi bilo lijepo da sad netko dođe i pravi mi društvo. Čak bih pristala i na pijanu Slavicu. No, pijana Slavica dolazi i odlazi kad je čovjek najmanje očekuje, pa mi je preostalo jedino da ustanem i krenem malo prođirati po kvartu.

Sve je bilo dosta pusto i većina škvadre nekud je otišla. Pomislila sam da iste večeri utrpam stvari, zaboravim na Silvija, na posao i uputim se milim starcima plakati na

ramenu. Osjećala sam se jadno i usamljeno. Još kad sam sreća Vlatku, Dadinu bivšu curu, kako šeće s Bebačem, stvarno mi je puklo nešto u glavi. Vlatka i Bebač! Katastrofa! Žalila sam Bebača što je tako nisko pao, jer Vlatka je bila glupača kakvu treba tražiti svijećom. Tipična snobčina koja je činila jednu od tamnijih stranica burazove biografije.

- Kamo ćeš ti, mala? - upitao me Bebač onako zaštitnički, onako kako to obično pitaju frendovi starije braće.

- Provjeravam je li tko ostao u kvartu - na brzinu sam izmislila neki odgovor koji se ne bi svodio na istinu koja je glasila: nikamo.

- Na Smetlištu ti je neko društvo - uputio me Bebač znajući dobro s kim se družim i tko bi mogao ublažiti moju usamljenost.

Nije mi bilo do društva, razmišljala sam o Silviju i oporavljala se od trenutačnog ljubavnog pijanstva.

Nekako sam ipak završila na Smetlištu. Već iz daljine opazila sam oveće društvo. Bile su to cure iz osnovnjaka, ukupno njih pet. Sve su bile iz Zlatkova razreda.

- Bok, niste na moru? - upitala sam ne znajući što bih drugo.

- Još malo - ponosno je uzviknula Suzana koja će, činilo se, osim mene, jedina ove godine moći zaplivati našim lijepim morem. Ostale cure godinama ne idu nikamo. Neke skoče do rodbine na selo, ali u ovim godinama odlučuju se radije na ostanak u gradu. Barem mogu nekamo vikendom izići. Među curama se šepurio i Zlatko, a on pogotovo neće vidjeti mora. Sva ta škvadra, zajedno sa starcima, muku muči da preživi nekako i na kopnu, a o moru mogu tek sanjati. Doslovno. Većina njih, koliko ja znam, ne može si priuštiti ni časopise u kojima bi barem gledali more i junake koji se izležavaju uz valove. U mjesnom kiosku prodavačica je već na iglama, jer polovica mušterija uzima novine na posudbu. Starci su ili bez posla ili imaju takve plaće od kojih jedva preživljavaju.

- Što je s tobom, ne ideš van s onim svojim? - upitao me Zlatko i sad sam se samo mogla nadati kako će svima puknuti o toj mojoj takozvanoj vezi sa svima njima znanim bivšim debeljkom. Ali nije. Bilo je očito da se trenutno pokajao uopće spomenuvši »onog mog«, jer su cure odmah zagraktale:

- Imaš dečka? Furaš s nekim? - kao da je to opća kvartovska senzacija. Po tome se dade zaključiti kako mi debeli ili poludebeli kotiramo kao zavodnici među škvadrom.

- Ništa od toga cure, Zlatko se izgleda zabunio, pogriješio je osobu... - Kad sam to rekla, osvetnički sam ga pogledala, no on je imao tako pokajnički izgled da sam mu oprostila znajući kako se teško kontrolira.

- Ukrala sam staroj pljuge, ubit će me - Monika je pokazivala punu kutiju. - Kad skuži uhvatit će je nikotinska kriza. Idemo se kladiti da ćemo ju za koju minutu vidjeti kako ide na kiosk. - Eto čime se bavilo to društvo. Čistom dosadom. Naslonjeni na uništenu ogradu uništenog igrališta, brbljali su koještarije, samo da im prođe vrijeme. Poslije će neki doma buljiti u telku, jer većina njih nema ni za videoteku, a neki će dočekati i crni mrak pušeci i razglabajući tko je s kim viđen, tko je prekinuo ili tko za istač hoda.

- Čuli smo da ti šljakaš? - bilo je to Suzanino pitanje na granici pravog interesa i zavisti.

- Nešto malo. Zapravo bez veze. - To stvarno i nije bio neki posao, a što se tiče love, još uvijek nisam imala pojma hoćemo li Sanja i ja uopće dobiti nešto za to ili bih morala biti zahvalna što ću barem ponešto na tom radiju naučiti.

- Lako je tebi kad ti starci rade u novinama - dodala je Nives.

- To nema veze s njima, to sam si našla preko frendice - malo sam se uvrijedila, jer većina je škvadre, uključujući susjede, mislila kako je nama lako, a zapravo kao što sam već navela, bilo je dana kad nismo imali za kruh i kad je stari već imao kupca za tu kamenicu

na moru, ali na sreću, ipak smo to zadržali, ionako bismo tu lovu brzo pojeli i popili.

Zlatko je, na moje iznenađenje, vrlo malo govorio i bilo je očito da ga nešto muči.

- A što je tebi? - nisam se mogla suzdržati.

- Meni? - upitao je kao da nije svjestan da se drži kao pokisla kokoš.

- Izgledaš kao pokisla kokoš - opisala sam ga najvjernije što sam mogla, iz svog kuta gledanja.

- Ne - izgovorio je to »ne« dovoljno dugo da definitivno zaključim kako nešto nije u redu.

- Pusti ga, valjda je zatreskan - lupnula me lijevim ramenom u lakat Nives, a rekla je to dovoljno glasno da je i on čuo.

- Glupače! - rekao je tiho i krenuo prema izlazu.

- Čekaj! - rekla sam mu ne vidjevši razloga da ostanem s »glupačama«. - Idem i ja.

Pola smo puta šutjeli, a onda je najednom bacio teret sa srca.

- Stara mi je danas bila kod doktora. - Bilo mi je sve jasno. - Već kad su pomislili da se izvukla, sve se vratilo.

- Mora u bolnicu? - upitala sam ga prisjećajući se kako mu je bilo teško kad mu je stara prvi put bila na operaciji i oporavku. Velika pomoć preostaloj obitelji bila je Ivanina mama, koja im je često donosila klopku. Iz te je svoje kuhinje hranila pola kvarta uključujući i našeg pokojnog naslijeđenog cucka.

- Kakva bolnica, dali su joj još godinu dana. Takve slučajeve i ne primaju u bolnicu. - Zlatko je bio u komi. Nisam znala što da mu velim. Imala sam osjećaj da sa svih strana dolijeću crni oblaci, da propast svijeta nije ni potrebna i svakim mi je trenom to sa Silvijem postajao sve smješniji i beznačajniji problem.

- Ma daj! - zagrlila sam ga. - Sjećaš se što su joj prošli put rekli? Bitno je da tvoja stara ima volju. Ozdravit će ona, sigurno. - Tako prijateljski zagrljeni šetali smo do moje kuće, a onda me Zlatko poljubio u desni obraz. Onako prijateljski. Ipak, u mene je istog časa uletio neki crv koji je trenutno počeo klopati moje srce. Osjećala sam da bih sada mogla ući u svoju sobu i urlati do jutra. Onako bez veze, to mi je prvo palo na pamet. Ipak, zbog obzira prema Zinki sve je ostalo na jednoj običnoj, ljetnoj, usranoj večeri. Odgledala sam neko glupilo od filma i začorila. Jedina svjetlost u tami bila je to što nisam ništa stavila u usta osim paste za zube.

I kad sam već pomislila da moja velika ljubav plovi na trećem narkomanskom nebu s nakanom da se nikada ne spusti, nazvao je. Treći dan.

- Čuj, stvarno mi je krivo... - sama sam sebe iznenadila hladnoćom kojom sam dočekala njegov glas. Najčudnovatije je bilo to što nisam osjetila nijedan žmarac, nikakvu iskrinu, samo sam onako pušački poželjela zapaliti cigaretu dok s njime razgovaram. Osjećala sam da bi spika mogla potrajati.

- Valjda si imao pametnijeg posla nego mene zivkati - trudila sam se da zadržim tu hladnoću, no i bez velikog truda ona je izbijala iz svake moje riječi.

- Ljutiš se - prirodno je zaključio, jer hladnoća je pojava koja se brzo širi, čak i telefonskim linijama.

- Ne ljutim se, ali dogovorili smo se, pa sam se tako organizirala i... - tu sam još htjela slagati kako sam odgodila neke važnije stvari, ali me on sasjekao tek što sam upalila pljugu.

- Idemo se večeras vidjeti. Može?

Pristala sam, jer onakva kakva sam bila, još uvijek željna makar i najmanje potvrde da sam poželjna kao žensko, bez obzira na debelu prošlost i ne baš mršavu sadašnjost, drugo nisam mogla ni učiniti. Ono što je stvarno ubijalo moje ja bio je zaključak da me »ovakvu« samo i mogao zakvačiti ako ne slijepac, a ono čovjek smanjenih sposobnosti odlučivanja, a to je bio Silvio, narkoman.

Taj je sastanak prošao bez puno pompe, čak se nisam ni presvlačila. Na sebi sam ostavila ono što sam imala za sasvim običan dan, bez osobitih događanja. Čak bih se presvukla da sam išla na radio, zbog čega sam zaključila kako je sustav mojih vrijednosti do daske promijenjen. Na kojem je mjestu bio Silvio nisam mogla ni nazrijeti, tek sam izišla da popunim jedan dan i da frajeru dam poštnu priliku za ispriku. Kad bi mi se tako nešto dogodilo, kad bih se razočarala, jednostavno bih sama sebe uvjerila da moje vrijeme još nije došlo, a uz to bih usporedila i neke stravične događaje iz bliže i dalje okoline i zaključila kako mi i nije loše. Baš kao neka baka koja je preko leđa prebacila dva svjetska rata.

- Nemam pojma - rekla sam kad smo se našli i kad me upitao kamo ćemo.

- Idemo do Gornjeg - mislio je na Gornji grad.

- Uspinjačom? - upitala sam ga kao da mi je mama, a ja mala curica.

- Može. - Izgledao je nekako čudno. Pomislila sam kako je glupo što sam se uopće nalazila s njim.

- Kako je Branko? - ispalila sam jedno od glupljih pitanja u rukavu.

- On i ta Ivana... - kao da mu nije bilo po volji što je baš njegov bratić izabrao žensku koja je cijeli osnovnjak zbijala šale s njim. A to je bila istina. Dok je Ivana mene tješila kako zbog viška kilograma ne moram patiti, dotle je zbijala šale na njegov debeli račun.
- Nije isto biti debela ženska i debeli frajer - opravdavala je svoje postupke, što je na neki način i bilo točno, osobito kad je riječ o odraslim osobama.
- Onda, zašto me nisi nazvao? - pokušala sam biti izravnija i raščistiti to prije nego nam krene uspinjača.
- Problemi... - Sad sam bila sigurna da je Silvio ili blago nacugan ili pod nekim meni nepoznatim narkotikom. Nisam izdržala, morala sam braniti svoj ponos i ljutito sam ga upitala, namjerno zaboravljajući onu prekrasnu večer u kojoj sam se tako divno osjećala.
- Nisi se mogao ni do danas otrijezniti? - Čekala sam trenutni odgovor. Čekala, jer on je gledao u mene kao da sam ga pitala voli li više dečke od cura.
- Ja? - upitao je kao da se moj prethodni interes za stupanj njegove trijeznosti odnosi na nekoga iza njegovih leđa. No iza njegovih leđa nije bilo nikoga.
- Da, ti, pa vidim da nisi baš čitav!

U tom mi je trenutku zazvonio mobitel i ja sam zahvaljivala Bogu što ga imam. Bila sam totalno razočarana i bilo mi je jasno da od svega toga sa Silvijem neće biti ništa. Osim toga, nisam osjećala ni najmanju potrebu da mi prvi dečko bude u takvom stanju, a još manju potrebu da takvome pomažem. Bez obzira na razloge. Svatko ima svoje razloge. Ja sam imala ionako dosta problema sa sobom, a u uzajamno liječenje nisam imala povjerenja. Na liniji je bila Sanja koja je htjela čuti kako mi je bilo na poslu bez nje.

- Dobro, onda se vidimo u osam ispod sata - rekla sam joj kao da je ona prva predložila dogovor, samo da izbjegnem daljnje druženje sa Silvijem. On je piljio u mene i nije mu bilo jasno što ja to dogovaram, jer je bilo već pola osam. Još manje je bilo jasno Sanji koja uopće nije kanila te večeri izlaziti.

- Sve ću ti reći, vidimo se u osam. Ispod sata. Točno. - Na svu sreću, Sanja je bila dovoljno bistra da zaključi kako mora promijeniti papuče u cipele. Obratila sam se Silviju:

- Sorry, moram nešto poslovno obaviti. - Rekla sam to kao da sam menadžer tvrtke s deset tisuća zaposlenih glava. - Nije planirano, ali šefica je nazvala Sanju i evo, valjda je nešto hitno... - Sumnjam da nije shvatio kako muljam. Pozdravila sam ga naklonom ruke, dobrih metar i pol udaljena od njega. Poželjela sam da ga nikad više ne vidim i nikad više za njega ne čujem. Poput pročitane stranice, da se nikada više na nju ne vraćam.

Sanja je, naravno, shvatila da nešto nije u redu. Sve sam joj ispričala, na što mi je ona kazala kako je i onu večer primijetila da s tim dečkom nešto nije u redu, ali je mislila kako ga ja ipak bolje poznajem, jer...

- Bože moj, gulili ste skupa osam godina! - No, ja sam joj rekla da mi je to prvi glas i da se to od njega nikada ne bih nadala. - Uostalom, znaš i sama da sam bila uvjerena kako ste se umrežili. Ne mogu se baš pohvaliti ljubavnom inteligencijom - prisjetila sam se koliko sam patila vjerujući kako mi je opet lovina pobjegla iz ruku s najboljom frendicom.

- Ma daj! Jesi normalna!? To smo već riješile... I da tako nešto više nisi ni pomislila... - Začudilo me malo na koji se način Sanja odnosila prema mojoj normalnoj pretpostavci. Kako je odrješito reagirala na sasvim normalnu pojavu među petnaestogodišnjacima, a to je kompanje po svim mogućim paralelnim i vertikalnim linijama.

- Kad bih ti rekla, ti se sigurno više sa mnom ne bi družila, a postoji i realna opasnost... - Pomislila sam kako nemam više snage čuti nešto ružno. Ovih dana bilo je previše loših vijesti, događaja, ljudi. Glavom su mi strujile brze i šture pretpostavke, ali o takvoj kakvu je upravo priznala Sanja ne bih nikada ni sanjala.

- Stara, reći ću ti ako mi obećaš da nećeš nikome reći i da me nećeš ostaviti na cjedilu! - zvučala je prilično ozbiljno. Bila sam joj zahvalna što je došla na ishitreni sastanak, ali sam se pribojavala što će lanuti onakva otkvačena kakva je bila. Hoće li mi nešto izlagati, a ja ću to progutati, pa će mi se iduće tri godine škole smijati...

- Reci. Šutjet ću kao grob.

- Vauuu, dobro zvuči. A obećavaš li da ćemo se dalje družiti? - bilo je nešto čudno u tom pitanju. - Mislim, ti si bila iskrena prema meni i ja imam potrebu biti iskrena prema tebi. Kužiš? - To mi se već više svidjelo. Bilo je nekako zrelo.

- Imaj povjerenja. - A onda je rekla ono što me to ljeto konačno nagnalo da spakiram torbe, i ma koliko sama sebe uvjeravala da sam slobodoumna, bilo je to previše. Tri dana poslije te muke od početka praznika nalazila sam se sa starcima u vikendici, okružena hrpom glupih tračerskih časopisa, s rukama zaigranim grickalicama.

- Stara, ja ti dečke uopće ne volim. - Nije bilo potrebno da mi Sanja objašnjava kako zapravo više voli cure. Pred sobom sam imala pravu pravcatu lezbaču. S njom sam se družila cijele školske godine, s njom sam radila, izlazila, ipak, nijednom nismo spavale, barem ne u istom krevetu, što je bila opća zabava nas cura; prespavati jedna kod druge. Bio je to kratkotrajan bijeg od kuće. Kad ćoriš kod prijateljice, nema pravila, pričaš do kasno u noć i barem nakratko pomisliš kako si velika i slobodna. Pritom naravno, ne računam onu noć u kojoj se trijeznila na mom krevetu.

- Katastrofa! - ponavljala sam u sebi. - Jesam li ja Sanjina ljubav? - Najradije bih

povratila. – Zbog toga mi se činila toliko drugačijom, otkvačenijom? – Shvatila sam da nisam dovoljno zrela za tu spoznaju, a i Sanja me krivo procijenila. Nisam se uopće mogla ufurati u njezin film. Od svega mi je ostalo veliko pitanje:

– Jesam li ja bila predmet Sanjinih lezbijskih sklonosti?

Pokušala sam te večeri zadržati hladnokrvnost i nekako privesti naše druženje kraju, krenuti doma i početi se pakirati. Prvi put sam upoznala takvu žensku. Nisam puno o tome znala, bio je to pojam za zbijanje šala. Osjećala sam žestoku gorčinu, najviše zbog toga što se Sanja ipak zeznula u procjeni mog karaktera. Ja sam ipak bila konzervativna cura iz grada koji ima stanovnika koliko i malo bolje napunjen metro Pariza.

– Zvali su me starci na more – rekla sam joj da joj dam do znanja da od posla više neće biti ništa. Osjetila sam kako je shvatila da je to zapravo moja trenutna odluka. Po izrazu njezina lica također mi je bilo jasno da to s lezbijstvom nije nikakva otkvačena fora, iako sam ja svim srcem željela da ona svemu tomu doda onu poznatu rečenicu:

– Stara, zekam te! – i da se slasno nasmijemo nečemu što uistinu njoj nije bila šala, već stvarnost.

Pozdravile smo se, a ja sam ponovila onaj razmak, kao sa Silvijem. Čini mi se da je bio i veći od metra i pol.

Cijelo sam vrijeme u tramvaju dozivala u sjećanje trenutke kada bih se, onako prijateljski, pozdravljala sa Sanjom poljupcima u obraz ili kad bi me zagrlila. U tim mislima prekinuo me mobitel.

– Stara, ako će ti biti lakše, ti si mi se sviđala samo kao prijateljica. – Nije mi dala priliku da išta kažem. Prekinula je vezu. Osjećala sam se popišano. Kao stup javne rasvjete na kojemu svi cucki grada ostavljaju svoje bioporuke. Definitivno moram napisati roman. Ovo stvarno nije normalno. Onda sam se sasvim slučajno sjetila onog tulumu kod Tanje i one igre fanta u kojoj je Sanja isfurala onu istinu o silovanju. Je li to razlog njezinih neobičnih sklonosti?

Dadi sam rekla da idem na more. Malo se začudio, ali sam mu pojasnila da posla više nema, da mi je dosadno i da je Ivana u sretnoj ljubavnoj vezi, pa meni ne preostaje ništa drugo nego da iskoristim priliku za kupanje i sunčanje. Uostalom, malo tko ima takvu priliku, pa je to što se mi vucaramo po asfaltu zapravo svojevrsna oholost.

- Dobro, samo ni zuc starcima, u redu? - provjeravao je hoću li čuvati našu tajnu.

- Dobro. - Rekla sam to tako tužno i tiho da je požalio što je uopće provjeravao.

Nisam se nikome javljala. Ivana me jednom nazvala i rekla sam joj da pozdravi Branka i da ćemo se čuti. I njoj sam slagala da smo završile posao, na što je ona sumnjičavo rekla:

- Zar već! - A ja sam bez puno objašnjavanja dodala kako nju ostavljam u dobrim rukama misleći pritom na Branka. Uz to sam joj rekla da će se to s njezinim starcima sigurno srediti i da će se stara vratiti. Pa i moji su se znali svađati dok smo mi bili mali, a još su skupa.

- A kad se vraćaš?

- Sa starcima. - Tako sam i planirala, ne računajući s tim da se pridružim Dadi kod tete, a kako sam imala nešto ušteđevine još od rođendana, ni to nije bilo nemoguće. Što dalje od Zagreba. Bila sam sretna što joj ništa nisam govorila u vezi sa Silvijem, jer bih joj sada morala nadugo i naširoko raspredati cijelu bedastoću. Tješila sam se kako ni ona meni nije detaljizirala oko Branka, jer je još uvijek imala grižnju savjesti da mi ga je otela pred nosom.

Kad sam staroj javila da dolazim, iz njezina sam tona zaključila kako je moju iznenadnu odluku pripisala mojim godinama u kojima se odluke i planovi mijenjaju iz dana u dan, takoreći trenutno. Opet me je davila upozorenjima o zaključavanju kuće, gašenju opušaka, spuštanju roleta. Sve sam to prebacila Dadi koji se spremio otputovati početkom tjedna. Naravno, starci nisu imali pojma da je Dado doma, a bliske susrete sa susjedima izbjegavao je tako što je izlazio samo noću, i to dobro provjerivši prolazi li tko od poznatih ulicom, zlu ne trebalo.

Priču o Sanji odlučila sam zadržati za sebe. Dokle bude išlo. Možda do jeseni, a možda i zauvijek. No, jedna mi stvar nije išla u glavu: kako ću živjeti sljedeće tri godine s njom u razredu? Ipak, odgovor na to prepustila sam budućnosti.

Otputovala sam busom u podne bojeći se da ne prespavam jutarnji. Stari me dočekaao na kolodvoru i usput me pitao:

- Kod tebe se, Lado, nikad ništa ne zna, što je bilo?

- Ništa, puklo mi je. Hoću se kupati. - Shvatio je da ne želim razgovarati na tu temu i krenuo je pričati kako ću se iznenaditi kad stignemo.

Iznenadjenje se sastojalo od susjedove kujice koja je oštenila sedmero malih štenaca.

- Mogu? Mogu? - nagovarala sam starce kao mala djevojčica.

- Pitaj tatu - govorila je mama prebacujući odgovornost starome.

- Jesi pitala mamu? - reagirao je stari kao obično u takvim škakljivim slučajevima.

Na kraju, uz moje obećanje da ću se brinuti o njemu, da ću ga hraniti i paziti, i sve ostalo po spisku, mali psić kojega sam nazvala Buce, znate već inspirirana čime, dobio je novu vlasnicu. To je štene ispunilo moje praznike i uvuklo nam se pod kožu. Koliko god da je ljeto u gradu ružno počelo, zbio se obrat u kojemu smo svi uživali. Osobito stari koji je bio zaljubljenik u cucke, samo mu je stara uvijek prigovarala kako će na kraju, ako uzmu psa, ona jutro provoditi uz već spomenute rasvjetne stupove.

Stara je morala doma početkom osmoga, a stari i ja ostali smo do dvadesetog. S Buce. A Buce je poprilično porastao. Bio je mješanac nekakvog oca ptičara i majke ovčarke i već ga u rujnu nisam mogla baš lako nositi.

Dado se uredno javio razglednicom od tete, a ja se uredno nikome nisam javljala. U lokalnoj knjižnici posudila sam neko divlje izdanje u kojemu je bilo nekoliko biografija slavnih glumaca, književnika i pjevača. Knjiga je bila dosta naivno pisana, ali sam je ja gutala, osobito one dijelove u kojima su neke slavne glumice u djetinjstvu opisane kao debeljuce. Od onih koje su u djetinjstvu bile ružna pačad osobito mi se svidio životopis Sophie Loren. U knjizi je bilo nekoliko zgodnih štoseva i čisto sumnjam da je to bila istina, no onako debela i puna fotki, knjiga mi je uz Bucu popunila vrijeme do povratka u Zagreb.

Vrijeme nam baš nije bilo naklonjeno, no ja sam ionako više pažnje posvetila pješačenju i plivanju nego sunčanju, jer kad se previše sunčam, dobivam pjege i onda postajem debela pjegavica. A to je za moje komplekse nemoguća kombinacija.

Više nije bilo upitno ulazim li u one levisice ili ne. Sad su me mučili drugi problemi. Jedan od njih svakako je bio i Silvio. Noćima sam se sjećala one večeri s njim u kinu, no uvijek bi to sjećanje ogadila ta njegova ovisnost. Općenito su mi se gadili ljudi koji su bili ovisnici, osobito alkoholičari, a tu svoju ovisnost o cigareti uopće nisam uzimala ozbiljno. Iz čiste sebičnosti, priznajem. A da je bila ovisnost, bila je. Znala bih tako propješačiti do mora tri kilometra i onda lijepo zapaliti pljugu koja mi je tada za zdravlje najmanje bila potrebna. Prava psihička ovisnost. U trenutku pomisliš na pljugu i moraš je imati.

Kad je stara otišla, stari i ja smo pretežno živjeli na jajima. Bile su to kombinacije jaja sa šunkom, jaja na brzaka i jaja na oko. Jedne nedjelje sam čak zamutila kolač od tri jaja za koji se nije trebalo ništa miksati, jer je stara odnijela mikser sa sobom u Zagreb. I kad sam već pomislila kako sam sve napravila, ta se slatka tvorevina pred kraj pečenja spustila na najnižu moguću razinu.

- Ha, valjda si zaboravila prašak za pecivo - rekao je stari.

- Tata, pa ti se kužiš u kolače!

- E, Lado moja, ja sam ti kolače pekao prije tvoje mame. - I onda mi je stari ispričao kako je jednom prilikom čekao moju mamu i odlučio je iznenaditi sličnim kolačem s kupinama.

- Kupine su ti ovdje rasle posvuda - pokazao je na područje koje je sada postalo nekakvo apartmansko naselje s nekim čudnim kućicama, a svaka je imala svoju boju pa se sve šarenilo kao u lunaparku. Svi su se domoroci rugali tim živopisnim fasadama, ali s vremenom, kad su one poprimile dio onečišćenog zraka na sebe, svi su navikli na to kao nešto što se jednostavno moralo dogoditi.

- I tako ti ja naberem te kupine, smiješam jaja, brašno, šećer, ulijem čak i mlijeko i opet miješam, miješam. Kad ti je mama došla, kolač je bio još topao. Ja sam joj ga lijepo

servirao i ona ga je počela jesti. Bilo ti je to vrijeme kad smo još hodali i nismo se usudili baš sve reći jedno drugome. Jela ti je ona taj kolač polako, polako. – Tu se stari nasmijao predočujući si valjda tu sliku. – Je li dobar? – pitao sam je, a ona veli kao iz topa: – Odličan!

– Čekaj, nisi ni ti stavio prašak za pecivo?

– Ma nije stvar u tome, ja sam napravio nešto gore. Znaš onaj šećer koji sam navodno stavio. – Stari se opet od srca nasmijao. – To nije bio šećer, to je bila sol. Zamisli koja je to ljubav bila kad se ona žrtvovala da me ne povrijedi i pojela cijeli kolač.

– A ti ga nisi probao?

– Ma kakvi, znaš da ne jedem kolače.

– Tako smo stari i ja provodili dane, ja u pješačenju i kupanju, a kako on nije baš bio neki morski tip, većinu je vremena provodio čitajući tisak i prčkajući nešto oko kuće.

Uvečer je bilo posebno dosadno, jer u susjedstvu te godine nije bilo mojih vršnjaka osim jednog malog luđaka koji je imao maniju skupljanja kamenčića s ceste.

– Kako ih ostavljaju, vidi, ajme meni, kad ću to srediti... – bio je totalno lud, a starci su se pravili da je normalan i s tim u vezi nisu ništa poduzimali. Možda bi i bilo kakve nade da su na vrijeme krenuli s liječenjem, no oni su bili domoroci i još je uvijek bila sramota priznati da imaju poremećeno dijete. Tako je Joso svako ljeto provodio na cesti skupljajući te kamenčiće, i sve je bilo isto samo je svake godine bio sve veći, a sad mu je već bila sedamnaesta, bio je vršnjak mog brata.

Pred kraj ljetovanja već me pomalo počela hvatati znatiželja, jer potpuna izolacija nosi svoje. Da sam i htjela, nisam se mogla služiti svojim mobitelom. Jednostavno, zaboravila sam punjač. Tako je ta komunikacijska sprava ostala ležati u kutu moje torbe.

– A gdje ti je mobitel? – tata je to shvatio tek nakon nekoliko dana kako me nije vidio s njim u ruci.

– Mobitel je tu, ali sam punjač zaboravila.

– E, to mi se sviđa. Bolje ti je da se dobro odmoriš od tog svog društva. Više ćete se voljeti na jesen. – Uvijek je sve svodio na neku polušalu. Uostalom, tko bi me i zvao? Ivana se valjda dobro provodila s tim salvetarom, zaboravljajući frku kod kuće, Sanja me vjerojatno više neće ni zvati, Silvio je tko zna na kojem nebu, a Zlatko... Da, vidiš, sjetila sam se da se tom čovjeku uopće nisam javila. Nije bila baš neka fora, ali vjerojatno mi neće zamjeriti, već je naučio na moje slične ispade.

Dvadesetog osmog stari i ja smo krenuli oko desetke u Zagreb, sto puta provjeravajući jesmo li sve pogasili, isključili, zatvorili. Stari je bio definitivno zaražen bolesnim strahovima moje stare.

– Vi se smijete, ali ja sam se vraćala nakon dva propješačena kilometra provjeriti jesam li ugasila peglu... – pričala je jednom stara.

- I? - svi smo napeto iščekivali je li tu spravu stvarno ostavila uključenu. - I, i, i?

- I bila je ugašena. - Tada smo svi prasnuli u smijeh.

- Da, ali to je bilo samo posljednje upozorenje. Drugi put je bilo slično... - nastavila je mama ozbiljnog lica.

- I? Što je bilo drugi put?

- Drugi put sam već bila u moru, a onda mi vrag nije dao mira i izišla sam, pa se uputila doma. Imala sam što vidjeti. Pegla je radila puna tri sata.

Stari je staroj za godišnjicu braka kupio peglu koja se nakon nekog vremena sama gasi i skinuo joj brigu oko pegle s vrata, ali koliko je još bilo kućanskih aparata...

Nije ni stara bila kriva za taj silni i pomalo bolesni oprez. Bila je to stvar čiste genetike i bilo je lako provjeriti od koga je to naslijedila.

- Baka, jesmo mi zatvorili prozore? - uvijek bi nešto slično pitao djed baku kad bi nam došli. Sve je bilo jasno. Opres se prenosi s koljena na koljeno, poput neke dječje igre koja se ne smije prekinuti dok ne zvoni za početak sata.

Kad smo se vratili, stare nije bilo doma. Radila je. Ostavila nam je slani štrudl u pećnici i paradajz juhu na štednjaku. Sve je bilo u klasičnom neredu, jer stara je imala običaj ostavljati robu svugdje samo ne u ormaru. Doduše, isti se prizor ponavljao i u mojoj sobi, no kad bi nam netko iznenadno banuo, spremačina tih stvari bila je stvarno smiješna. Stara bi sve potrpala u ormar, nagurala u ladice, a poslije bi sve to izgledalo kao da nikada nije vidjelo tu njezinu samoisključivu peglu.

- Ormari imaju svoju funkciju – strogo bi izjavio stari.

- Ne znam samo čemu onda tvoje čarape ispod kreveta? Valjda za mrtvace. – Stara je uvijek spominjala tu foru kako se čovjek u prah pretvara i da je taj prah, odnosno prašina ispod kreveta već poprimila dimenzije odraslog čovjeka, ako ne i cijele familije.

Bila sam totalno izmrcvarena od puta, jer je stari vozio kako on već vozi, a to znači da je svaki zavoj bio njegov, a meni se želudac njihao kao barka. Što se tiče vožnje, uvijek bih glasala za staru, bolji je vozač ma tko što govorio o ženskim vozačkim sposobnostima. Nisam mogla ni jesti, samo sam popila mineralnu vodu i otišla se dobro naspavati. No prije nego sam se bacila u horizontalu, izvukla sam onu mobilnu spravicu iz torbe i stavila je na punjenje. Baš da vidim hoće li tko nazvati.

Obično je to kao i kad sretnete frendicu nakon dugog vremena. Ne znate što biste pričale i odakle bi krenule. Tako je bilo i s mobitelom. Nitko nije zvao, jer ako je tko i pokušavao, nakon tolikih uzaludnih pokušaja sasvim je odustao. Zato sam ja, kad sam se odmorila, definitivno odlučila posjetiti Smetlište da utvrdim brojčano stanje pučanstva, a i Buci je bila potrebna šetnja.

Na Smetlištu isti prizor kao posljednji put. Možda neka cura više. Opće oduševljenje Bucom! No, Zlatka nije bilo.

- Zlatko? Pa on ti je otišao... – rekla je Maja kao da je to nešto što bi trebao znati cijeli svijet.

- Otišao? – ništa mi nije rekao i sama sam sebe zatekla u nekoj laganoj ljubomori. Kako to da je otišao a da meni nije ništa rekao o tome da će otići, razmišljala sam.

- Znate s kim? – počela sam se raspitivati kao da je on jedini čovjek koji mi na ovome svijetu nedostaje.

- Pojma nemamo. Bio je tu jedan dan i rekao je da sutra giba. Mislim da je rekao da ide na neki otok, ali da me tučeš ne mogu mu se sjetiti imena.

Bila sam iznenađena. Navikla sam već da me Zlatko otpravlja i dočekuje na ovom istom Smetlištu. Nisam imala ideju otkud sada tako ishitrena odluka da nestane. I što mu je s mamom?

- Kako mu je mama? - upitala sam Vlatku, jer ona mu je bila prva susjeda.

- Valjda dobro, ja nisam ništa suprotno čula.

Onda su se nastavili standardni razgovori o tome kako je kome bilo. Oni koji su bili negdje imali su prednost pri izlaganju, a oni koji su ostali stražariti nad našim malim kvartom coptali su usnama i ubacivali se uspoređujući ispričane doživljaje s onim gradskima.

Odlučila sam se već sutradan prošetati do Zlatkovich da otkrijem s kim je to moj pušać zgibao i kako se, uostalom, usudio otići bez pitanja. Ipak, sjetila sam se da bi mi se sigurno javio da sam imala taj glupi punjač mobitela.

Bilo je čudno u Zagrebu bez Zlatka. Kad sam svratila k njegovima da, između ostalog, vidim kako mu je mama, doznala sam da su se iznenada pojavili neki njegovi daljnji rođaci koji su bili na putu za more, a kako je mama bila sve lošije, odlučili su svratiti do njih. Donijeli su joj neke vitaminske bombe i neke lijekove kojih na našem tržištu nije bilo. Jednom davno Zlatko ih je i spominjao. Oni su živjeli u Kanadi i dok je on bio malen, češće su se dopisivali i slali obuću i odjeću. Kasnije se sve to prorijedilo, tek bi se tu i tamo javili poštom da se zna da su živi i da su dobro.

- Zvali su me da na ljeto dođem - sjećam se da mi je Zlatko rekao negdje na kraju sedmog razreda. - Ali što ću ja ondje, nikoga i ne poznajem. Oni žive na selu pa mi je onda svejedno idem li baki ili njima, s tom razlikom što ću se manje patiti na putu.

Zlatko se bojao aviona i uredno je arhivirao sve avionske nesreće od početka čovjekova puta u nebo do danas. I ja sam se bojala aviona. Ni on ni ja nikada nismo letjeli i kad sad razmišljam, bojim se da ću uvijek izbjegavati to prijevozno sredstvo.

- On ti je, Ladek, jedva otišao. Toliko smo ga nagovarali da je već bilo neugodno. - Zlatka su rođaci pozvali da desetak dana provede s njima na Braču, gdje su odlučili kupiti neku kućicu za odmor, jer stariji se dio obitelji odlučio za nekoliko godina za stalno vratiti u Hrvatsku.

- I kad se vraća? - upitala sam njegovu mamu, koja je stvarno loše izgledala. Sada ne samo što je bila mršava, već je izgubila onu boju koja koliko-toliko odražava čovjekovo zdravlje. Lice joj je bilo sasvim sivo, a oči su izgubile onu toliko karakterističnu živost.

Bila sam tužna. Bojala sam se. Uz to, izjedala me neka čudna ljubomora od pomisli da je Zlatko otišao negdje gdje su stvari sasvim izvan moje kontrole. Na trenutak sam pomislila što će biti ako se Zlatko spetlja s nekom curom. Što ako se zaljubi, ako se vrati i počne provoditi puš pauze s odabranicom svoga srca? Ljutile su me te misli, ali sam njima bila sve više zaokupljena. Što mi se to događa?

Javila sam se Ivani koja je u međuvremenu ispratila svoju ljetnu ljubav.

- I, jesu li pale suze na rastanku? - pretpostavljala sam da je Branko za nju već zaboravljeni lik.

- Stara, mi smo ti se super provodili, i da znaš da nisi neka fora. Zvala sam te, zvala, kao da si u zemlju propala. Znaš li ti uopće čemu služe mobiteli?! - bila je to ona stara Ivana, slobodna kao ptica, spremna se sunovratiti u novu ljubavnu avanturu s obzirom na Brankovu udaljenost.

- Jedva čekam da počne škola, ovdje vlada totalna dosada - izjavila je u svom poznatom stilu govoreći između redaka kako bi bilo lijepo da sam je pozvala sa sobom na more i pritom gladeći mog sve većeg Bucu.

- A što ti je sa starcima? - morala sam je to pitati, jer sam imala naviku da sve što me kopka rješavam, kop po kop.
- Bolje da ti o tome i ne pričam - zvučala je jako razočarano.
- Što je bilo, nisu se pomirili? - upitala sam, svjesna da je doista tako, jer inače njezina prethodna rečenica ne bi tako glasila.
- Stara se nije vratila, a po svemu sudeći i neće tako skoro. - Onda mi je ispričala kako ju je stara pozvala u grad, kako su se vidjele i kako joj je ispričala da joj se dogodilo to s nekim tipom s posla. Ivana ga je čak upoznala i uvjerala se kako je tip stvarno dvostruko mlađi od mame.
- Sve bih joj oprostila, ali da se tako ponizila s nekim dripcem, to joj nikada neću oprostiti
- zvučala je odlučno kao da joj je najmanje dvadeset godina.
- A stari? - bilo mi je stvarno žao njezina staroga.
- Ništa. Pije. Dođi samo i pogledaj na što nam slični dvorište. Sve je stalo. Ludnica. Totalna rušiona.
- Dolazi ti teta? - zanimalo me tko se brine o kući, jer Ivana je znala nešto skuhati, ali stvarno nije bila oličenje cure koja bi u tim godinama preuzela ulogu mame.
- Dolazi, dolazi, ali sve je to šit! A ti, kako je tebi bilo? - vidjela sam da želi promijeniti temu.
- Standardno.
- Stvarno imaš liniju - bio je to lijep prijateljski kompliment. A onda sam željela još nešto doznati o tome kako je stvarno završilo to s Brankom...
- Gledaj. Ja znam da se lijepo dopisivati, i tako to, samo molim te, ako ti idući put dođe volja za dopisivanjem, piši meni. U redu? - Značilo je to da je ona u daljnjem slijedu zbivanja zaključila kako je taj Branko ipak kreten, a ja nisam htjela ulaziti u otkrivanje detalja, barem ne sada, zašto je to zaključila. To smo poglavlje našeg života na neko vrijeme arhivirale dok se ne ohladi, sasvim ohladi.

Kod mene doma su svi bili na okupu osim Dade. Sve je opet ulazilo u kolotečinu. Starci su šljakali, ja sam čekala početak škole. Večeri sam provodila na Smetlištu brbljajući koještarije s lokalnim curama. Navečer bih posudila nešto iz videoteke, prošetala Buce, i to je bilo to. Da mi nije bilo Buce, vjerojatno bih tu neku čudnu duševnu prazninu popunila hranom. Ovako, taj mi je psić davao snage da dočekam početak godine koliko toliko normalne težine. Još me je boljelo to sa Silvijem, no otkad sam uključila taj vražji mobitel nije me nazvao. Nije me zvala ni Sanja, tek me je njezina mama jedno jutro obavijestila da me na radiju čeka neki honorarčić i da ga mogu podignuti kad god zaželim.

- Ja sam ti to ostavila na porti, u kuverti s tvojim imenom. Nije puno, ali dobro će ti doći.
- Ja sam tu rečenicu odmah produljila u »dobro će ti doći za cigarete«. Točno, osim Buce, moje su vrijeme ispunjavale samo cigarete. Baš sam bila jadna.

Onda sam negdje pet dana prije početka škole jedne noći, u kojoj je lila kiša onako jesenski, usnula san u kojemu smo Zlatko i ja cura i dečko. Da ne ulazim u detalje, probudila sam se sva izvan sebe, ne znajući što da mislim. San je bio tako stvaran i u njemu me Zlatko prevario s nekom ljepoticom. Onakvom kakve nam se smiješe s naslovnica modnih magazina, mršavom, dugokosom, dugonogom, zanosnih napumpanih usana, bespriekorne kože lica. Ne znam jesam li bila više očajna u tom snu ili u buđenju. Sišla sam u kuhinju i popila ono kave što je preostalo od staraca. Upalila sam cigaretu i sjela za stol buljeći u sliku ljekovitog bilja koje je moja stara postavila iznad frižidera.

Uhvatila sam se listanja albuma s fotografijama. To bih uvijek činila kad sam bila u posebno teškim depresivnim stanjima. Neke su me fotke ipak znale malo razvedriti. No, kad bih bila iskrena rekla bih da sam tražila samo fotografije na kojima je bio Zlatko. Njih nije bilo puno, jer mi nismo išli u isti razred. Bilo je tu samo nekoliko fotki sa Smetlišta, nekoliko iz kafića i jedna s rođendana njegove mame. Promatrala sam ga. Nisam si mogla pomoći. Što me to obuzelo? Zlatko? Zlatko? Slatko? Tračara?! Nisam mogla pobjeći od istine. Jedva sam čekala da se Zlatko vrati. Jedva sam čekala da odem s njim na kavu. Sve mi je odjednom izgledalo drugačije. Sjećala sam se tolikih naših susreta koji u meni nisu pobuđivali ništa osim osjećaja dobro ubijene dosade. A sada?

I Zlatko se vratio. Vidjela sam ga s prozora kako ide u dućan. Ali me nije nazvao. Nije me nazvao? Zašto me nije nazvao? Preuveličavam li stvari? Bojim li se izgovoriti ono što mislim da me obuzelo? Jesam li se ja stvarno konačno zaljubila u svog najboljeg prijatelja ili je kriv tek san koji mi je ispunio tako veliku duševnu prazninu? Možda će biti sve bolje kad počne škola i uobičajene stvari? Možda ću pronaći spas u suludom štrebanju?

Ljuti li se Zlatko na mene? Ima li se pravo ljutiti?

I počela je ta divna škola. Posljednja tri dana slobode provela sam s Ivanom u besciljnom ispijanju kava. Na njezinu žalost, a na moje jadno zadovoljstvo, i Ivana je pušila pa smo sad stvarno mogle tračati na istoj razini.

Prvi dan škole obukla sam konačno, bez ikakvih problema, one jadne levisice koje su godinama ležale u ormaru i čekale svoj veliki dan. Doduše, još je bilo teško bez problema saginjati se u njima, ali tješila sam se kako je ta marka ipak kvalitetna i kako mi se neće dogoditi ono što mi se dogodilo u jednim plavim kepericama koje su, kad mi je ispala pljuga iz torbe i kad sam se sagnula da je podignem, jednostavno ne izdržavši pritisak unutarne mase, pukle popola. Lijevi džep otišao je na svoju, a desni na svoju stranu. Kosa mi je malo porasla, a oni su se crveni pramenovi od sunca i mora pretvorili u neku čudnu boju, vukući više na narančasto nego na crveno. Bilo je krajnje vrijeme da posjetim i profesionalnog frizera koji će konačno definirati boju moje kose.

Najveće iznenađenje koje me dočekalo u školi bilo je to da Sanje, moje prijateljice s kojom sam provela toliko lijepih trenutaka, nije bilo. U razred su došla dva nova učenika, jedan od njih bio je neki štosan tip duge kose čiji je otac bio poznati strip crtač, a drugi je pao razred, zapravo nije promijenio razred već samo škvadru. Bio je to nekakav tipičan flegmatičan nosorog. Zavalio se već prvi razrednikov sat u zadnju klupu protegavši noge kao nogometaši kad ih pozovu na televiziju, pa ih pitaju nešto pametno, a oni još pametnije odgovaraju sve da ti stane pamet. Da zaključim, uopće se nije dobivao dojam da je friku teško palo što ponavlja, dapače, izgledao je puno zadovoljniji od mene koja sam upala u neku komu sličnu onoj kad sam imala osamdeset devet.

- A gdje je? - zapitkivala sam cure koje sam znala viđati sa Sanjom.

- Pojma nemam. S njom se nisam čula od kraja škole - rekla je Katica, očito još u sretnoj vezi s Dubravkom.

- Ja sam čula da su je starci upisali u privatnu - javila se Tanja koja je stanovala blizu Sanje. - Oni su to kao htjeli odmah, ali nisu uspjeli ili nisu imali love, nemam pojma. Mislim da je nešto tako... - Tanja je to tako nezainteresirano govorila kao da nismo cijelu jednu godinu provele zajedno.

- A možda je i sa starim zapalila u Ameriku. Niste gledali na telki da joj je stari dobio neki poslić u Hollywoodu? - Gogač je od svega radio scene.

- Ma daj zapali. Baš će pauzirati radi nekog tatina poslića - Tanja ga je spuštala na zemlju.

- Ja bih, bogme, radi Hollywooda pauzirao i cijeli život. Zamislite mene kao veliku zvijezdu, smoking, Oscar i te fore... - i onda se počeo kreveljiti, pa je dobro što je zazvonilo.

Kad sam došla doma, odlučila sam pregristi ponos, ionako nije bio kaloričan, i nazvati

Zlatka.

- Zlatko!

- Gdje si, kućo stara?! - javio mi se kao da nije ništa neobično što mi se nije odmah javio i raportirao gdje je bio, s kim je bio, što je radio i slično.

- Ne javljaš se pa ne znam što je s tobom. A i zbrisao si bez pitanja - pokušavala sam se šaliti iako mi je njegov glas vratio neku zaboravljenu, a toliko željenu toplinu.

- Stara, prvoklasni trač. Zbog toga sam imao dosta posla, pa ti nisam htio ništa javljati dok sve ne bude sigurno. - Onda mi je ispričao kako hodaju neki Pero i Jasna koji su se mrzili od prvog razreda, kako je zapalio na more iznenada, kako me je zvao i kako me nije mogao dobiti i kako je doznao da mi je Dunja pisala kontrač iz matematike.

- Dunja ide s tobom u razred? - upitala sam trenutno zaslijepljena ljubomorom. Opet mi se vratilo ono staro samouništenje, ono stanje u kojemu sam bila sklona zaključiti kako sam najružnije i najneprivlačnije stvorenje na svijetu.

- Dunja je cool - rekao je to kao da je to provjerio na stotinama situacija, a onda smo se dogovorili kako ćemo se ipak vidjeti na kavi, jer spika uživo je ipak nenadomjestiva.

Pokušavala sam se doimati što hladnije, što nezainteresiranije, a uistinu sve je u meni gorjelo. Što se to događa? Kakve to osjećaje najednom pobuđuje taj tračeroman u meni? Zašto baš sada vidim i zaključujem kako je onaj njegov nadimak Slatki sasvim na mjestu. Ovakav kakav je došao, preplanuo, bijelih zubića, crne, poluduge kose i nosa ravnog poput vješto oguljene mrkve, gotovo savršenih crta lica, dugog i snažnog vrata, visok, mršav i, što je najprivlačnije u cijeloj priči, onako dugih, mišićavih i dlakavih nogu, stvarno je bio sladak. U jednom sam trenutku pomislila kako bi, da je još nekih dodatnih faktora kojih za sada nisam svjesna ili ih uopće nema, on mogao biti muškarac mog života. A onda je tresnuo tako da sam se osjećala kao da me stvarno netko s obližnje terase polio loncem hladne vode.

- A najbolji trač koji ćeš sada čuti glasi: furam s Dunjom! - Osjećala sam kako mi netko ravno u mozak uštrcava injekciju tuposti. Polako, ali sigurno postajala sam tupa na okuse, mirise, boje, na Zlatka, na samu sebe. Kad je došao konobar Slavko u prvi sam mu trenutak skoro izrecitirala svoj matični broj, a onda sam shvatila da je čovjek došao po običnu narudžbu.

- Kavu s mlijekom, hladnim... - gledala sam Zlatka ne vjerujući da mi se to opet i opet događa. Kad krene neka iskra, kao da je po nekom višem zakonu zalije monsunska kiša kako ne bi tinjala ni jednu jedinu minuticu. Baš sam nesretna, nesretna debeljuca. To ću uvijek ostati. To mi je sudbina, usud, karma, život.

To sa Zlatkom, to je i mene iznenadilo. Jednostavno, probudila sam se jednog dana i zaključila, stoposto sigurna, nekoliko neospornih činjenica od kojih je ona posljednja bila najsigurnija. Bile su to činjenice: prvo, Zlatko je, iako tračara i pretežno uvijek u društvu cura, ipak muškarac. Drugo, stvarno dobro izgleda i treće, ja sam se, tko zna kako, zaljubila u njega. No, ovoga puta to je izgledalo sasvim drugačije, jer Zlatka sam znala tako reći u dušu. Nije to bio frajer na fotki ispod jastuka ni neki debeljko drastično fizički i psihički promijenjen na svoju štetu i štetu cijele svoje svoje, niti neki daleki nepoznati idealizirani tip, bio je to Zlatko iz mog susjedstva, moj frend iz djetinjstva, dečko s kojim sam mogla pričati o svemu i svačemu, pa čak i o svojim ljubavnim jadima. Zlatko. Ali zašto bih ja, konačno, bila sretna?! Čini se da za ljubavnu sreću nisu presudni ni kilogrami, ni izgled, a bogme ni čas kad ti odlučiš da je pred tobom stvarno nešto pravo, ona prava i istinska ljubav o kojoj si dotad samo čitala i buljakala izjedajući tone prženog, slatkog zraka.

- Dunja? Pa da, vi idete u istu školu? Isti razred? - pitala sam to onako. Što je uopće za mene sada značila činjenica idu li Dunja i on u isti razred ili idu li u neisti razred. Ništa. Pomislila sam da mi se to nebo sveti zbog toga što sam tu malu tako bezdušno iskoristila za kontrolni.

- A otkad furate?

- Zamisli, to s morem. Otišao sam stvarno na brzaka. Rekli su ti moji. Onda sam se tamo par dana dosađivao i kupao sasvim sam. To društvo je bilo totalno trulo, sve dok nisu došle te cure iz Zagreba, a među njima i Dunja. - U nastavku sam shvatila da ta Dunjica stvarno ide s njim u razred.

- Mislim da sam se zaljubio - rekao je Zlatko nemajući pojma kako je to posljednja rečenica koju sam htjela čuti iz njegovih usta uz pretpostavku da ja nisam subjekt te zaljubljenosti.

- A ja mislim da sam nesretna - rekla sam to ne odgovarajući mu više ni na jedno pitanje koje bi objasnilo tu moju rečenicu. Popili smo kavu brbljajući koještarije. Jedva sam čekala da se zavalim na onu svoju dlakavu dekicu i namočim je krokodilskim suzama.

Morala sam se nekako srediti. Morala. Sve je to poprimalo sulude obrise. Nije mi se dalo u školu, nije mi se dalo van, ništa mi se nije dalo, osim klopati, klopati i klopati. Bila sam opet na početku priče. Zanimarila sam čak i Bucu. I tek kada sam shvatila da sam cijelo vrijeme uz sebe imala nekoga tko me to cijelo vrijeme prihvaćao kao osobu, kao frenda i kao curu, i da nisu bezazleni svi oni upiti hodamo li mi i jesmo li Zlatko i ja u kombinaciji, tek tada sam zaključila kakva sam ja budala. Nekad sam se na to oglašivala, a danas sam potpuno svjesna da je još jedna velika, možda i najveća prilika iza mene. Neiskorištena.

Mislim da je Zlatko glumio kad me nakon što se nekih mjesec dana uopće nismo vidjeli upitao:

- A što ti mene, Lado, izbjegavaš? Jesam li nešto kriv? - Bila sam sasvim sigurna da lažira i da mu je sasvim jasno da su se naše uloge izmijenile. Kad smo onako gotovo bubnuli jedno o drugo na ulici, bez mogućnosti da ga izbjegnem, morala sam smoći snage i nasmijati se kako ne bi shvatio koliko sam povrijeđena. Ne samo time što je on konačno našao curu, ta to mu nitko i ne može zabraniti, osobito ne ja, već time što je baš on, čini se, moja najveća promašena prilika.

- Dobro, Lado. Ja ti se više neću nametati. Ako se ti ljutiš na mene, a još k tomu ne želiš reći zašto, ja ću te izbjegavati. Evo, mogu čak promijeniti i kafić. Što god želiš... - Nisam to htjela, naravno da nisam. Vidjelo se da shvaća što je razlog mog hladnog rata, ali bilo je jasno da je sada shvatio kako je vrijeme da se i on malo poigrava. Kao što se, recimo, s njim poigravala Ivana. Svemu je kriva ta Ivana. Ivana!

Rastala sam se od njega jedva susprežući suze i uletjela u kuću otutnjavši u svoju sobu.

- Što je bilo, Lado? - stara je djelovala zabrinuto.

- Želudac... - aludirala sam na svoje faze čišćenja u kojima bih sjedila na zahodu satima prelistavajući cijele sezone onih već spominjanih ženskih rekla-kazala časopisa.

I kako to uvijek biva, na spomenutoj funkcionalnoj sjedilici katkad se dogode i neki razgovori koji nimalo ne priliče situaciji. Zazvonio mi je mobitel, ja sam odbacila onaj list i zgrabila ga strahujući da bi se veza tko zna zbog čega mogla prekinuti. Bila sam željna razgovora s bilo kim, pristala bih i na debelu Karlu. Imala sam osjećaj da bih mogla pristati i na dvije debele šaumpite.

- Lada! - poznati glas koji nisam čula dovoljno dugo da bi bio sasvim prepoznatljiv i u onom trenu toliko interesantan da sam na trenutak zaustavila dah.

- Ja sam - ništa mi drugo nije palo na pamet.

- Znaš tko je? - upitala je kao da se nismo vidjele tridesetak dugih godina.

- Pa gdje si ti? - Bila je to Sanja. Otkvačena Sanja, zapravo puno otkvačenija nego što sam

to u početku mislila, preotkvačena za mene.

- U Zagrebu, samo...

- A škola? Tebe nema već dva mjeseca, ženo! - Shvatila sam da je onaj netko tko je govorio o Americi, o njezinu starome i njoj bio u pravu. Mislim da je to bio Gogač, ali tko još njemu vjeruje...

- Bila sam sa starim. Moram ti pričati. Bilo je fenomenalno. Sutra upadam u školu. Tebi sam se prva javila. - Moram priznati da sam bila sretna. Premda sam sada na nju malo drugačije gledala, ipak mi je bila najbolje društvo. Poslije Zlatka, no to sam, naravno, prekasno shvatila.

Sa Sanjom nikada više nije bilo isto. Prije bih pristala na to da mi je najbolji friend homić. Ovako, stvar je bila puno složenija. Naravno, zašto bi meni u životu išlo sve glatko. Još i to sa Zlatkovom mamom. Umrula je dva dana prije njegova rođendana. Jednostavno se ugasila. U početku sam odlučila kako uopće ne želim otići na taj sprovod. Kako ne želim vidjeti nikoga, osobito ne uplakanog Zlatka. A onda me Ivana nagovorila skoro vičući na mene:

- Što, da ja sad umrem, ni meni ne bi došla na sprovod? Jesam li ja kriva što sam ljeta provela s Brankom? Bila bi sretnija da sam umirala u kući s pijanim starim? - Bila je u pravu. Nitko nije bio kriv, nitko. Ako sam nekoga i za nešto mogla kriviti, onda sam to bila upravo ja. Ali došlo je opet neko vrijeme kad sam imala potrebu zatvoriti se između svoja četiri zida. Osjećala sam duboko razočaranje. Imala sam osjećaj da sam stvarno suvišno biće. Ionako je planet već prenapučen. Buraz je daleko, ima i on svoje probleme, svoju ranu na duši. Moja moguća ljubav valjda je sada negdje na liječenju. Dubravko je u sretnoj vezi s Katicom, stara mi je opet živčana i opet je došlo do neke frke s familijom.

Išli smo na taj sprovod kao gluhonijemi. Starci su bili posvađani, a ja sam bila u totalnoj komi. Stara je jedva upalila auto psujući sve po spisku, osobito život u kojem...

- Fufice bez osnovne škole voze mercedese, a ja se cijeli život patim, i gledaj! - to se posredno odnosilo i na sposobnosti mog starog koji je, možda, da je bio malo elastičniji, i mogao osigurati kakav bolji standard, ako ništa drugo, bolji auto.

Zlatkova mama nije imala velik sprovod. Bili su mala familija, raštrkana po cijeloj zemlji i da nije došlo skoro cijelo susjedstvo, moglo bi se reći da bi to bio sasvim mali ispraćaj. Zlatkov stari do posljednjeg trenutka nije sredio pitanje ukopa, jer se nadao kako će s mamom sve dobro završiti, možda nije htio time što ureći, pa je zbog toga imao velike strke dok je sve sredio. Zato je mala povorka toliko dugo pješačila do ukopnog mjesta, jer su ona bliža mrtvačnici bila odavno prodana. Ipak, ako se o ljepoti toga uopće može govoriti, zadnje počivalište Zlatkove mame bilo je na lijepom brdašcu iznad kojega je rasla velika, prekrasna breza.

- To je kupio preko oglasa - kasnije je moja stara komentirala sa starim. - Zamisli, kupio je grob od nekoga čiji su roditelji još bili unutra. Što ljudi sve ne rade da prežive. - I točno, Zlatkov je stari kupio grob preko oglasnika od nekog gospodina koji je, ostavši bez posla, rasprodao svu obiteljsku imovinu uključujući i grob u kojemu su mu ležali roditelji.

- Pa nije to izdvojen slučaj - za mog starog to nije bila nikakva vijest. - To se često događa, obično se kosti presele u zajedničku grobnicu i stvar funkcionira.

- Bez love ne možeš ni umrijeti - zaključila je mama. Stvarno, da je Zlatkov tata imao love kupio bi valjda grobnicu. Njih je, po pričanju mojih staraca, još nešto malo ostalo jer se

poslije ovog zadnjeg rata Mirogoj strašno proširio. Ovako nije imao drugog rješenja. Uostalom, to uopće nije bio znak da je on manje volio svoju pokojnu ženu.

Promatrala sam Zlatka i bilo mi je užasno teško. I u času kada sam mu iskazivala sućut, bilo mi je nevjerovatno neugodno zagrliti ga, a toliko smo se puta prije toga onako prijateljski znali grliti i grliti. Jedina utješna stvar u cijeloj toj tragediji bila je to što nigdje nisam opazila njegovu Dunju. Što je uopće s njom? Jesu li još uvijek zajedno i nije li neumjesno o tome sada uopće razmišljati?

Kad je Sanja došla u školu unijela je malo živosti u moj jednolični ritam. Poslije ljeta ionako mi se sve svelo na učenje, buljenje u telku i spavanje. I premda se više i nisam trudila mrcvariti s gladovanjem, nisam se ni udebljala. Barem ne drastično. Pomisao da sam stvarno zaljubljena u čovjeka koji mi je do jučer bio ispred nosa, da sam propustila priliku i da me on izbacuje mojom zaslugom iz svog života, stiskala mi je želudac na veličinu ping-pong loptice. Zahvaljujući tome što sam opet počela raditi sa Sanjom na radiju, nisam ni primjećivala kako sam doista u teškoj depresiji. Da nije bilo Sanje i njezina fenomenalnog poleta, da nije bilo Buce i njegova vjernog pogleda, imam osjećaj da bih bila u stanju zaspati u hodu, negdje na pola puta između škole i kuće u kojoj me nije čekalo ništa uzbuđujuće, a meni su sada bila potrebna neka uzbuđenja bilo koje vrste. Osjećaj da me nešto mora potresti bio je trajno prisutan, kao sjena, kao mač nad glavom, zrak u plućima.

Svaki susret sa Zlatkom na ulici značio je tiho bombardiranje mog srca i okolnih organa. Katkad sam se pitala osjeća li, ili čak čuje li, kako moje srce kuca dok prolazim pokraj njega glumeći neku mrtvo-hladnu filmsku divu. Svaki smo se put lijepo pozdravili, no to je sada bilo nešto što bi se moglo nazvati i zahladnjenjem nekoga upitnog prijateljstva. I kod njega se osjećalo da nije u stanju započeti razgovor, da se boji vlastitih riječi, da ne zna što bi rekao. Sve je to bilo bezrazložno, jer mi se zapravo nismo ni posvađali, no jednostavno smo se izbjegavali kao pas i mačka. Znala sam svoje razloge. A koji su bili njegovi? Ništa nije izmijenila ni smrt njegove mame i zbog toga me to razdoblje šutnje i uzajamnih pogleda još više pogađalo. Glavom su mi prolazili mnogi planovi mogućih akcija. A da mu jednostavno kažem da ga volim i pobjegnem negdje u unaprijed pripremljenu mišju rupu i ondje čučim dok ne vidim reakciju? Ili da mu kažem da ga mrzim i tako riješim sve dileme između nas, potom se povučem iz života u neki samostan i prebolim ga za jedno trideset do četrdeset godina? Oh, kako ljubav boli! Ponavljam li se? Čini mi se da sam tu rečenicu dosad samo čitala, a kad bih je čula negdje uživo, ismijavala bih je do besvijesti. Pravo mi budi.

Razlog svemu bio je taj susret u petak popodne kad sam se vraćala iz škole i nabasala na Zlatka, a gdje drugdje nego na tramvajskoj stanici. Bio je u društvu nekih cura. Naravno. Glasine da hoda ili da je prekinuo s tom Dunjom nisam provjeravala, a kod Sanje se nisam ni raspitivala, jer mi je bilo ispod časti to činiti. Donedavno sam se ionako skanjivala kad bi me netko pitao jesam li ja to s tim Zlatkom u nekoj kombinaciji. Škvadri sa strane to je djelovalo sasvim normalno, jer kad nisam bila s Ivanom, i u posljednje vrijeme sa Sanjom, uvijek sam bila sa Zlatkom. Te su me pretpostavke do sada dovodile do ludila, a sada bih tako rado da mi to netko kaže, da me upita, pretpostavi. Od same te pomisli tijelom bi mi prolazili trnci.

Taj je petak stvarno bio glup dan. Počeo je glupo, završio je još gluplje. Imala sam školu ujutro i zaboravila doma pola stvari. Između ostalog i higijenske uloške. Uvijek kad ih zaboravim dobijem mengu. Mislim, u vrijeme kad je pretpostavljivo da bih je trebala dobiti. Osim što sam imala nevjerojatan osjećaj kako će svaki čas ispod mene poteći lokva krvi i kako će me, na moju sramotu, kao nekog teškog ranjenika otpremiti kući, imala sam te glupe sive hlače koje su više vukle na bijelo nego na crno. Skinula sam vestu i zavezala je oko bokova, pa sam se cijelo vrijeme smrzavala u tankoj majici, jer se u školi još nije grijalo. Pričalo se da još dugo i neće jer škola nije podmirila neke dugove, što je bila sasvim tupava situacija i podsjećala me na jednu zimu u osnovnjaku u kojoj smo dolazili i odlazili na nastavu u kaputima. Kako se nevolje lijepe jedna na drugu, na trećem me satu baba uhvatila u neznanju povijesti i ja sam nakon dugog vremena dobila jednu lijepu i veliku jedinicu. I to bih još preživjela da se nisam posvađala s glupim Cinkušem oko pušenja. Jednostavno mi je pukao film i ja sam frajera ošamarila usred sata, jer mi je cijelo vrijeme prijetio kako će me odati raski da sam pušila travu, a to prvo nije istina, i drugo, bilo je najposranije od svega da se baš on nađe pozvan da te informacije širi. Sjedio je iza mene i strašno me nervirao. Ustala sam, opalila mu šamar i profač iz engleskog nije imao druge nego poslati me k ravnatelju. Ondje sam se još ljepše provela zamjerivši se tipu temeljito rekavši mu cijelu istinu o kleveti jednog malog cinkaroša koji svima ide na živce, a što je najgore, rekla sam:

- Bilo bi najbolje da se takav odmah ispiše iz škole i ode u politiku. - To mi je valjda ravnatelj jako zamjerio, jer je on na to svoje ravnateljsko mjesto došao ravno iz politike, pa je sve shvatio kao napad na sebe. U nastavku cijele priče doznala sam čak da je bio i u nekoj daljnjoj rodbinskoj vezi sa spomenutim Cinkušem.

No, najgore od svega dogodilo mi se na toj tramvajskoj stanici kad sam ugledala Zlatka. Posljednji udarac sudbine tog petka: Zlatko me nije ni pogledao. Mogla sam se ja do sudnjeg dana pitati je li me uopće vidio onako zablendan među tim curetinama, je li to napravio namjerno, želi li istinski da mi uopće više ne kontaktiramo, ljuti li se zbog nečega novog na mene, mrzi li me... Stigla sam kući. Staraca još nije bilo. Bila sam sama. Sama sa sobom. Najgluplje društvo od pamtivijeka. Pogledala sam se u zrcalo. Hrana mi nije padala na pamet. Pogledala sam Bucu, no ni njegovo veselo mahanje repom nije me moglo razvedriti. Prvi put u životu odlučila sam: napolit ću se! Onako kao onaj puta Sanja u Saloonu. Ne! Još više. Napolit ću se do smrti. Što je život bez neostvarene ljubavi? Sranje! Napolit ću se i spustiti vodu da me više nikada nema.

Odbacila sam ruksak na hodnik, skinula cipele i onako bosa krenula prema polici s cugom. Starci nisu imali baš neki arsenal pića, a i ja sam po tom pitanju bila više nego izbirljiva. Svaki bih trenutak između misli o tome čime ću se naljoskati ispunila mislima i

likom Zlatka koji me nije ni pozdravio ni pogledao. Bila sam očajna. Viski, šljivovica, votka, čokoladni liker. Čokoladni liker! Uzela sam čašu i ulila. U početku je bilo kao da pijem čokoladu. Izvrstan osjećaj. Osobito onako na prazan želudac. Nakon treće čaše osjećala sam se lakše. Nakon pete odbacila sam čašu. Zašto da gubim vrijeme na pretakanje? Usula sam ostatak ravno iz boce u sebe.

- Stvarno hvata! - nisam bila navikla na alkohol. Ono malo piva što bih ga u društvu popila nije se moglo uzeti u obzir pod bilo čiji ispijački staž. Kad sam ispila skoro cijeli čokoladni, onako već kroz plavičastu maglu zaključila sam kako ću sve to zaliti s nekoliko gutljaja votke, glasno izrekavši pred zrcalom u kojemu sam sad već sasvim teško razabirala svoj teturajući lik:

- Pijem zbog ljubavi, pijem zbog tebe, Zlatko! - Poslije toga se više ničega nisam sjećala. Osim buđenja. U onoj istoj prostoriji u kojoj sam nekad držala za ruku Sanju. Bila je tu, dakako, i cijev namijenjena ispumpavanju želuca. Sve je bilo isto osim one sestre. Sad je to bila neka ozbiljna žena koja je u kutu nešto štrikala nasmješivši se kad je vidjela da sam došla k sebi:

- Piješ mala, zbog ljubavi. Dobra ti je fora. O, kolikih sam se ja razloga naslušala ovdje, da samo znaš... - Slušala sam je i bila mi je simpatična, jer sam poslije svega osjećala neko divno olakšanje. U neku ruku bila sam sretna što sam živa, jer Bože moj, mogla sam i umrijeti. Ipak, znala sam da će se starci kad-tad vratiti i upotrijebila sam malo lukavstvo napivši se, a ipak ostavši na životu.

- Shvatit će to moja stara, nije ni ona od jučer - razmišljala sam pitajući se gdje su oni zapravo.

- Roditelji su te doveli. Doći će poslije četiri - kao da je štrikačica naslutila moje pitanje. No, ispod one bijele plahte jedino što sam osjećala bilo je maštanje kako pokraj mene leži Zlatkovo tijelo i kako se nježno grlimo shvaćajući da pripadamo jedno drugome u svakom pogledu. Ako želite, i po sposobnosti dobrog tračanja. No, trežnjenje mi nije vratilo Zlatka. Vratilo mi je jedino spoznaju da ga vratiti moram sama.

U drugoj fazi, već kad su me tretirali kao zreli predmet otpusta kući, dogodilo se nešto što se događa samo nekome tko dugo pati, tako sam barem sebi pojasnila taj sretan rasplet događaja.

Nakon što je izišla, valjda na zahod ili kavu, štrikačica je ušla i najavila mi da imam posjet. Pomislila sam odmah kako su to zasigurno starci, no ipak mi je bilo čudno što to ona sama ne kaže, već je nekako tu riječ posjet tajnovito izgovorila. Okrenula sam glavu nadesno, u smjeru vrata i imala što vidjeti. U sobu, u svojoj poznatoj smeđoj vesti, ulazio je bojažljivo

lik kojeg sam u posljednje vrijeme više sanjala nego viđala.

- Zlatko? - pokušavala sam učiniti nešto sa svojim zaprepaštenjem. U normalnim okolnostima bilo bi i normalno da te posjeti prijatelj. Prijatelj? Sve se odigralo munjevito. Kako su mnogi prije mog zaljublivanja pretpostavljali da smo u nekoj debeloj vezi, tako se i štrikačica od medicinske sestre, kad je Zlatko ušao, diskretno povukla, valjda pretpostavljajući da mi je Zlatko frajer. Zlatko moj frajer!

Ne sjećam se koliko je vremena proteklo dok je Zlatko prišao mom krevetu, no osjećaj kojim sam to pratila bio je u usporedbi s onim za koji sam smatrala da je nenadmašan, a zbio se sa Silvijem u kinu, nula. No, budimo iskreni, samo malo iznad nule. Zlatko se nagnuo nad moje lice, poljubio me u oba obraza, raširio lagano ruke zagrlivši me i pridigavši tako da sam i ja uzvratila zagrljaj. Grlili smo se dugo, minutu, dvije, pola sata, tri sata, cijeli dan... Ništa nismo govorili, apsolutno ništa... A onda su došli moji starci i sve je bilo kao da se ništa nije dogodilo. Stvarno, riječi nisu bile potrebne, osobito na portirnici sedmog neba, a ja sam se upravo nalazila na sedmom nebu, odakle su me starci svojom jadnom, starom »Corsom« otpremili u moju lijepu, malu sobicu.

Ni sa starcima nisam puno pričala o tome, a i nije me bilo posebno sram. Stari je samo rekao:

- Drugi put kad se budeš htjela napiti, reci meni pa ćemo to učiniti zajedno. - Voljela sam to kod svojih staraca. U pravi bi trenutak znali smiriti situaciju, znali bi odabrati čas kad bi se stvarno približili kao frendovi. Ono s lažnjacima nisam nikada trpjela, a viđala sam to često, osobito kod staraca koji bi samo glumili da su moderni, da su u toku, u krajnjoj liniji da žele dobro svojim prolupanim pubertetlijama.

U nastavku priče saznala sam da je Zlatko samo dva puta izišao s Dunjom, što sam ja, naravno, protumačila samo kao mali flert kojim je htio probuditi u meni ljubomoru, u čemu je i uspio. Nastavak je govorio i o tome kako je onaj dan Zlatko mislio da ja njega na tramvajskoj stanici nisam htjela pogledati i kako mu je stvarno pukao film pa se, čim je otišao doma, uputio prema meni i prvi me našao u onakvom stanju. Uzroci moga opijanja bili su svima jasni, a da sam još glasnije vikala, znalo bi i cijelo susjedstvo. Toga se uopće ne sjećam. Sreća je što se ljubav dogodila i kod Zlatka u isto vrijeme. U suprotnom, bila bi to moja najveća životna blamaža. No, o tome ne treba ni misliti.

- Nije mi samo jasno jesi li se ti stvarno htjela ukokati zbog mene? - upitao me Zlatko kad smo već onako stvarno zagrljeni šetali po našem kvartu.

- Zbog frajera?! Što si ti umišljaš?! - sveli smo to pod dobru šalu koje ćemo se sjećati cijeli život, osobito ako jednog dana okrunimo sve to i jednim običnim brakom. No, to je tako daleko kao što je daleko vrijeme u kojemu sam sama sebi utuвила u glavu da me nitko neće pogledati zbog tih desetak kila viška. Svijet je postao predivan. Planet Zemlja mjesto na kojem se isplatilo živjeti.

Moji se nisu kanili micati iz Zagreba do sljedećeg ljeta. Nasreću, samo dva tjedna poslije mog čokoladnog opijanja, Zlatkov je stari otišao u Osijek kod rođaka. Vikend je bio naš. Znala sam što bi se moglo dogoditi. Htjela sam da se to dogodi. Bila sam spremna. Bez obzira na one silne gluposti koje su pisale u onim još glupljim časopisima koje bih listala na zahodu. Dogovorili smo se u tri kod njega, u njegovoj maloj tavanskoj sobici.

Presvlačila sam se barem desetak puta.

- Sve je već vidio na meni! - na trenutke sam bila nesretna zbog toga, a onda sam odabrala nešto što je bilo sasvim obično. Obukla sam nove čipkaste crne gaćice i navukla one svoje lijepe levisice, uvukla se u crni čipkasti grudnjak i ušla u ljubičastu, končanu vestu. Pogledala sam se u zrcalo i zaključila kako mi oni pramenovi baš dobro pristaju. S vremenom su malo izblijedjeli i doimali su se sasvim u redu. Na kapke sam stavila malo plavog sjenila i trepavice namazala vodootpornom maskarom.

- Joj da me sada vidi Ivana... - pomislila sam - ... A Sanja... - Obje su bile daleko od moje bajke. Krenula sam prema Zlatkovoju kući.

Otvorio mi je bojažljivo vrata. Vidjelo se da mu je pomalo neugodno. Budimo iskreni. I on i ja bili smo sasvim nevini. U svakom smislu, osim u onom u kojem smo budno u osami svojih sobičaka promatrali ljubavne scene na malim ekranima.

Ponudio me cugom kao po nekom filmskom scenariju. Popili smo tu cugu i zapalili pljuge. Da mi tkogod zaprijeti kako će me baciti u more puno morskih pasa, ne bih sada znala rekonstruirati nekoliko bezveznih rečenica koje smo razmijenili.

Sjedili smo na krevetu. I kad smo završili to s dimljenjem, Zlatko je valjda smogao snage i prišao mi bliže. Sjedili smo jedno pokraj drugoga.

- Ja sam laka žena - pomislila sam znajući što će sada uslijediti. - Ipak, Zlatko i ja se godinama znamo, prema tome nisam laka žena - zaključila sam i ubila prvi zaključak. Poslije toga više ništa nisam mislila ni zaključivala. Zlatko me zagrlio lijevom rukom, privio k sebi i poljubio, onako za istač, kao Silvio. Onda sam ja svojom lijevom rukom zagrlila njega i ljubili smo se kao da smo gledali isti film.

- Što ćemo sad? - uključila sam na trenutak mozak, a onda je sve krenulo onako kako to ide i bez filmskog scenarija... Ljubili smo se i bacili na taj njegov krevet. Ja sam ležala na leđima, a on nekako uz mene. Ljubili smo se dalje, samo što je on desnom rukom provjeravao nalaze li mi se grudi ondje gdje bi se trebale nalaziti. Onda mi je počeo otkopčavati vestu. Lukavo sam to smislila. Tako je i na filmu. To je najjednostavnije, zamislite paniku kad je patent iza leđa. Tada bismo se opet morali pridizati i tko zna kada bismo opet odlučili leći. Otkopčao mi je tu vestu i milovao me po cicama, a onda je krenuo prema mojim levisicama. A tu je bilo problema. Jest da sam upala u njih i

zakopčala ih, ali s otkopčavanjem je bilo malih problema, no Zlatko je ovaj put bio uporan. Bili smo u zanosu, no osobno sam bila dovoljno razumna da mu pomognem skinuti hlače laganim pridizanjem u takozvani priručni most. Nakon dvije minute bila sam u grudnjaku i gaćicama. Ostavila sam njemu da se sam skida. To da ženska skida frajera nikad mi se u filmovima nije svidjelo. Osim toga, nije mi se svidjelo ni što je vani još debeli dan, planirala sam da će se to dogoditi mnogo kasnije, bilo me pomalo sram. Još se uvijek nisam mogla pomiriti s činjenicom kako ću to učiniti sa svojim najboljim frendom, s čovjekom s kojim sam tolike sate provela zajedno ne sluteći ovo sad.

Kao da je čitao moje misli. Zlatko je navukao zastore i onako pri povratku stresao sa sebe hlače i svukao vestu i potkošulju. Ušli smo u krevet i pokrili se plahtom. Da pričam dalje? Dobro. Ovo ću ispričati samo jednom, jer se to i dogodilo samo jednom. Prvi put.

Legao je na mene i polako mi desnom rukom skidao one moje čipkaste gaćice. Cijelo to vrijeme smo se ljubili. Ja sam ga zagrlila i osjećala dotad neviđenu milinu klizeći rukama po njegovoj mekanoj koži. Kad je skinuo moje gaćice, skinuo je i svoje, no to je učinio nekako brže, mogli bismo reći i bez milosti. Jedini odjevni predmet koji je ostao ispod plahte bio je moj grudnjak. Sada sam i ja bila već iskusna po tom pitanju i ostavila sam na trenutak njegova leđa i zagrljaj i jednostavno ga otkopčala, povukla sa sebe i bacila na pod. Koja scena! Ludilo! Sada je bila činjenica: Zlatko i ja goli u krevetu!

Grlili smo se i ljubili, valjali se i smijali, ali nismo ništa govorili. Zlatko je prelazio rukom po mojem tijelu i ja sam samo strahovala kako će on u jednom trenutku zaključiti da sam još uvijek debela, iako on to meni stvarno nikada nije rekao niti je opovrgavao, kao Ivana. Prelazio je rukom duž cijele lijeve strane mog tijela, a onda mi je tom istom desnom rukom lagano odmaknuo lijevu nogu u stranu.

- Želiš to? - upitao je najnježnije dodirujući mi dahom usnu školjku.

- Želim - osjetila sam tu svoju riječ kako lebdi zrakom, igra se i pleše oko lusteru i spušta u naše malo carstvo ispod plahte.

Ne znam koliko je prošlo od mog prvog seksa do prve cigarete upaljene poslije prvog seksa, jer velika je razlika između prve obične cigarete i prve cigarete poslije seksa. To je film koji se ne zaboravlja. Reprize su uvijek reprize. Iako smo Zlatko i ja već mjesecima dečko i cura i furamo, kako se ono veli, zapravo, ipak će ta premijera, jedina premijera bez suvišnih uzvanika, biti upamćena kao slavno remek-djelo dvoje slavni režisera, još k tomu prvih susjeda.

Mnoge su se stvari otad promijenile. Osim što sam se osjećala nekako normalnom u pozitivnom smislu, neke sam strahove i more jednostavno zaboravila. Opet sam počela normalno klopiti i ništa se strašno nije dogodilo. Čini se da ima istine u onoj da se čovjek stvarno može udebljati od zraka, samo ako je taj zrak pomiješan s nekim neutješnim osjećajem kako si nevoljen, neprihvaćen, kako ne zadovoljavaš neke nametnute norme. Kad shvatiš da si ih upravo ti nametnuo, stvar se raspliće. No, bolje je da više ništa ne objašnjavam. Nema istovjetnih situacija.

Drugi razred srednje pamtit ću samo po dobrim stvarima. Po dobrom društvu, po Sanji koja još uvijek nije našla svoju »prijateljicu«, ali smo se nas dvije našle po svim ostalim pitanjima, osobito na radiju, na kojemu sam svladala puno toga, pa se čak nas dvije spremamo od jeseni raditi i neku svoju emisiju koja bi bila posvećena mladima naše dobi. Moglo bi se reći da smo to ugrabile onako, kako se veli »preko debele veze«, jer tko zna bi li naš talent netko skužio da Sanjina mama nije radila ondje gdje je radila. To nam je bilo odlično iskustvo i nekako smo nas dvije u razredu zbog toga bile posebno cijenjene, ne samo od profesora.

S Brankom se nisam više dopisivala, to je nastavila Ivana, jer čini se da je njihova veza poslije pomirenja polako, ali sigurno prešla u nešto ozbiljnije. Ivana je zimske praznike provela u Beču, a Silvio se malo stabilizirao, i u ovim mi je okolnostima bio samo lik koji me asocirao na moj prvi poljubac.

Ivanina se mama vratila Ivaninom tati i oni su na kraju drugog srednje još bili u fazi pomirenja. Čini se da je sve to teže primila upravo njezina mama, koja je još dugo izbjegavala susrete na ulici, upravo onoliko koliko ja proporcionalno nisam više izbjegavala poglede na svoje famozno zrcalo. Potpuno zadovoljstvo koje je vladalo u mojoj duši odražavalo se na mom tijelu. Otkad sam u sretnoj vezi sa Zlatkom, rijetko me posjećuju i one odvratne bubuljice. Moram stvarno konstatirati da sam istinski sretna. Zadovoljna sam sobom u svakom pogledu. A kad te krene to zadovoljstvo i kad se sreća nastani u kući tvoje duše, događaju se same lijepe stvari. Tako je bilo i s jednim bezveznim igranjem na sreću, a dogodilo se jedne obične subote kad smo Zlatko i ja otišli na uobičajenu kavu i odlučili prvi put odigrati loto. Nikada do tada ni on ni ja nismo se bavili sličnim stvarima. Ispunili smo listiće, jedan on i jedan ja, onako uz cigaretu, cerekajući se mogućnosti da iznenada postanemo milijunaši.

- Zamisli što bismo sve mogli da dobijemo taj jack pot! - mrmljao je Zlatko križajući svoje sretne brojeve.

- Bilo bi najbolje da odmah napravimo popis dase poslije ne svađamo. - Zamislila sam situaciju u kojoj smo plivali u lovi i raspoređivali je kako bismo utažili sve prizemne materijalne želje koje su tinjale u našim mladim neiživljenim tijelima. A onda smo sasvim

zaboravili na te ispunjene listiće. Tek negdje tjedan dana, također u subotu, Zlatko je sasvim slučajno spomenuo kako uopće nismo provjerili jesmo li što dobili. Prošetali smo do igračkog mjesta i na račun iz dućana u kojemu smo kupili pogačice sa sirom prepisali izvučene brojeve. I Zlatko i ja imali smo nekakav čudan osjećaj. Nije nas prevario. Naručili smo kave sa šlagom i zapalili cigarete. Imali smo jednu olovku. Najprije je Zlatko zaokružio brojeve koji su izvučeni na svom listiću i zaključio:

- Bačena lova!

- Zlatkač - dodala sam ja poljubivši ga u desni obraz - ne veli se uzalud tko ima sreće u ljubavi, nema u kartama... - A onda sam, uzevši njegovu olovku, zaokružila svoje brojeve koje sam tjedan dana prije onako bez veze križala. U prvi čas nisam mogla vjerovati. Bilo je to suludo! Kad sam bila već sasvim sigurna da sam pogodila svih šest brojeva, sjetila sam se maloprije one narodne:

- Hoće li me sada sreća u ljubavi napustiti? - A onda sam vrisnula ne osvrćući se na okolne goste kafića:

- Dobila sam! Čovječe, dobila sam! - pokazala sam Zlatku listić.

- Ne mogu vjerovati, ne mogu vjerovati... - Nisam mogla ni ja vjerovati. Još od pamtivijeka moja baka i moj djed igraju tu lutriju i nikad ništa, a ja sada prvi put, onako iz čiste dosade i paf, jack pot!

- Možeš li ti to uopće podići? Nisi punoljetna! - Zlatko se već počeo baviti realnijim stvarima. Nedjeljni jack pot iznosio je golemih dva milijuna i dvjesto tisuća kuna.

Kad sam došla doma i javila starcima novost, veselju nije bilo kraja. Nakon obavljenih formalnosti oko poreza i ostalih fora, u što se uopće nisam petljala, lovu smo uložili u kupnju novog automobila. Ostalu lovu starci su oročili.

- Nije uputno da o tome previše pričaš, Lado - preporučio mi je stari.

- Jasno! - Prvi put u životu osjećala sam da sam rođena pod sretnom zvijezdom. Sve mi je krenulo, a moji su također prvi put imali neku poštnu ušteđevinu. Kad mi se javio brat iz Francuske, rekao je:

- Debela, stvarno imaš sreće! - Nisam se ljutila na to što je upotrijebio moj stari nadimak. Iz ove perspektive on mi je izgledao kao lovački trofej koji je visio tek na mojim starim fotografijama.

Kad se Dado vratio od tete, napravili smo fenomenalan tulum. Pozvali smo susjede i frendove, a starci su pozvali familiju napravivši se blesavima i zaboravivši sve glupe nesuglasice koje su iz ove naše sretne perspektive izgledale kao male šale.

Gledala sam u Bucu. Mahao je repom.

- Idemo? - Njemu ta lova nije značila ništa. Za sreću mu je bilo dovoljno što hvatam njegovu uzicu i što krećemo u uobičajenu šetnju. On obožava rasvjetne stupove, ja Zlatka.

k r a j

O autorici

Silvija Šesto je rođena 1962. godine u Zagrebu. Završila je Centar za kulturu i umjetnost. Diplomirala je filozofiju i komparativnu književnost na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1986., te upisala poslijediplomski studij iz područja dramaturgije ("Od drame do reklame"). U mladosti je bila reprezentativka stolnog tenisa i slijedom toga završila Višu trenersku školu. Bavila se sportskim novinarstvom.

Piše scenarije za radijske, televizijske i propagandne emisije, osmišljava reklamne kampanje i slogane. Dobitnica je "zlatnog i kristalnog zvona" 1996. godine za tekst i produkciju radijske propagandne poruke, na skupu hrvatskih propagandista. Od srednjoškolskih dana surađuje u elektronskim medijima, ponajviše radijskim, u dnevnim listovima (Vjesnik, Večernji), studentskim glasilima (Studentski list, Polet), u časopisima za djecu (Modra lasta, Smib, Zvrk, Prvi izbor), te u periodici (Forum, K, Vijenac). Autorica je mnogih radijskih emisija, od kojih je neke i sama vodila.

1993. godine uz Miru Gavranu, Mislava Brumeca i Suzanu Jukić inicira i pokreće časopis za dramu i prozu "Plima" u kojoj je bila urednica proze i glavna urednica.

Godine 2002. nagrađena nagradom "Ivana Brlić Mažuranić" za roman *Debela*. Iste godine dobiva donaciju Zagrebačke banke za dramski tekst *Zelenkapica*, a 2006. dobiva donaciju Zagrebačke banke za zbirku priča *Bum Tomica 4*.

Članica je Društva dramskih umjetnika Hrvatske, Društva hrvatskih književnika, HZSU (Hrvatska zajednica samostalnih umjetnika), te inicijatorica i potpredsjednica Društva književnika za djecu i mlade.

Roman *Debela* uvršten je na IBBY-evu Časnu listu, te je preveden na makedonski i slovenski.

U osnovnoškolsku lektiru uvršteno je pet naslova Silvije Šesto (*Vanda*, *Bum Tomica* i *Bum Tomica 2*, *Tko je ubio Pašteticu?*, *Debela*).

Za djecu je napisala i druga djela, kao što su zbirka priča *Ružičasta sanjarica*, roman *Djevac ili patnje mladog Petra*, *Leon Napoleon*, *Pa to je ljubav*, *Zeomljani*, zbirku igrokaza *Pričalica X*, slikovnicu *Deveta ovčica* i druga djela.

U siječnju 2007. serijal za djecu *Bum Tomica* postavljen je kao kazališna predstava u zagrebačkom kazalištu "Mala scena", a iste je godine tekst *Bum Tomice* dobio nagradu "Žar ptica" na Naj naj festivalu. Na kazališnim daskama postavljeni su joj i tekstovi romana *Vanda, Debela*, zbirke priča *Ružičasta sanjarica*, te nagrađen tekst *Duboko je more ili kako smo sve pobročkali*.

Godine 2009. tekst *Bum Tomice* proglašen je najboljim na festivalu "Mali Marulić" u Splitu. 2010. dobiva prvu nagradu za neobjavljenu dramu za djecu na festivalu "Mali Marulić" u Splitu, a 2011. "Malog Marulića" za tekst *Gospodin Mrak i tri bijela šeširića*.

Za odrasle je napisala desetak naslova (romani, dramski tekstovi, poezija - *Ester i bageri, Bolja polovnjača, Dani plavih djevica, Dramatično, Kao katedrala, Pjesme iz Froplandije* i dr.). Emitirano joj je petnaestak radio-drama, te u kazalištima izvedeno nekoliko dramskih tekstova za odrasle.

Impressum

Silvija Šesto
Debela

Izdavači:

NAKLADA SEMAFORA d.o.o.

Zagreb, p.p. 527

e-mail: silvija.sesto@zg.htnet.hr

www.semafora.hr

Bulaja naklada d.o.o.

Zagreb, Radnički dol 8

info@bulaja.com

www.bulaja.com

Prvo izdanje: Zagreb, 2002.

Naslovnica:

Ivan Herga, Ana Šesto

Tehnička realizacija e-knjige:

Bulaja naklada d.o.o.

Za nakladnike:

Silvija Šesto

Zvonimir Bulaja

Nijedan dio ove knjige ne smije se umnožavati, fotokopirati niti na bilo koji način reproducirati bez nakladnikova dopuštenja.

Pri pripremi ove elektroničke knjige uloženi su maksimalni mogući trud i pažnja, te su svi uključeni materijali pažljivo kontrolirani, korigirani i testirani. Međutim, Bulaja naklada d.o.o. i autori ne mogu biti odgovorni za bilo kakve štete, izravne i neizravne, prouzročene upotrebom ove elektroničke knjige, odnosno pogreškama u tekstovima (nekompletni, netočni ili oštećeni podaci, greške pri unosu i slično).

ISBN: 978-953-328-266-4

Copyright © Silvija Šesto
Zagreb, listopad 2013.